

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΚΡΗΤΗΣ

ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

ΤΜΗΜΑ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ

Μαρία Λυράκη Α.Μ.: 663

**Διερεύνηση του οικονομικού προφίλ και της επίδοσης
των επιχειρήσεων του Νομού Λασιθίου.**

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

ΕΠΙΒΛΕΠΟΥΣΑ ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ: ΨΙΜΑΡΝΗ – ΒΟΥΛΓΑΡΗ ΦΩΤΕΙΝΗ

Ηράκλειο

Μάιος , 2014

Ευχαριστίες

Θα ήθελα να ευχαριστήσω όλες τις υπηρεσίες που μου παρείχαν τα δεδομένα για την εκπόνηση της παρούσας πτυχιακής εργασίας μου. Ιδιαίτερα ευχαριστώ την Κ^α Ψιμάρνη – Βούλγαρη Φωτεινή ,Καθηγήτρια του Τμήματος χρηματοοικονομικής και Λογιστικής ,για την πολύτιμη καθοδήγηση της , καθώς και όλους τους Καθηγητές του Τμήματος Χρηματοοικονομικής και Ασφαλιστικής (προ συγχώνευσης με τον τομέα Λογιστικής , Π.Δ. 104/2013) για τις γνώσεις που μου παρείχαν κατά τη διάρκεια των προπτυχιακών μου σπουδών.

Τέλος ευχαριστώ θερμά την οικογένεια μου για την συμπαράσταση και υποστήριξη που μου παρείχε σε όλη την διάρκεια των σπουδών μου.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Σκοπός της παρούσας πτυχιακής εργασίας αποτελεί η παρουσίαση του οικονομικού προφίλ των επιχειρήσεων του νομού Λασιθίου (για τα έτη 2002-2012) και η διερεύνηση της απόδοσης και βιωσιμότητας των επιχειρήσεων του εξεταζομένου νομού για τη χρονική περίοδο 2006-2011. Η κατανομή των επιχειρήσεων γίνεται στους κλάδους υπηρεσιών ,εμπορίου ,μεταποίησης , τουριστικών και στις περιοχές Αγίου Νικολάου ,Ιεράπετρας, Νεάπολης και Σητείας, όπου εξετάζεται η κατανομή τους στο νομό και συγκρίνεται η οικονομική συμπεριφορά τους. Στη συνέχεια γίνεται, μέσω οικονομετρικής ανάλυσης προσπάθεια προσδιορισμού των παραγόντων που επηρεάζουν την κερδοφορία τους.

Στην εισαγωγή γίνεται μια μικρή αναφορά σε ορισμένα στοιχεία της Κρήτης . Έπειτα αναφέρονται γενικά χαρακτηριστικά των επιμέρους τμημάτων του νομού Λασιθίου.

Ειδικότερα στο πρώτο κεφάλαιο αναλύονται σε θεωρητικό επίπεδο τα είδη των επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στην Ελλάδα , καθώς και τα χαρακτηριστικά τους . Έπειτα με δεδομένα από το επιμελητήριο Λασιθίου παρουσιάζονται τα είδη όλων των επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στο νομό (για τα έτη 2002-2012)κατά τομέα και περιοχή. Η παρουσίαση εκτελείται με τη χρήση διαγραμμάτων , όπου παρουσιάζεται η κατανομή όλων των επιχειρήσεων του νομού. Στη συνέχεια παρουσιάζεται πάλι, μέσω διαγραμμάτων ,η κατανομή των επιχειρήσεων στις τέσσερις περιοχές του νομού Λασιθίου, ο επιμερισμός των τομέων σε σύνολο ,καθώς και το μέγεθος των επιχειρήσεων(ΑΕ-ΕΠΕ) κατά τομέα δραστηριότητας και περιοχή.

Στο δεύτερο κεφάλαιο αναφέρονται τα είδη και οι λόγοι ανάλυσης των οικονομικών καταστάσεων. Έπειτα γίνεται μια θεωρητική αναφορά στους επιλεγμένους για την ανάλυση αριθμοδείκτες και στον τρόπο υπολογισμού τους . Τα οικονομικά στοιχεία του συνόλου των επιχειρήσεων (ΑΕ και ΕΠΕ) ,που συγκεντρώθηκαν από την ICAP Hellas (ιδιωτική βάση δεδομένων),επιμερίζονται σύμφωνα με στοιχεία του επιμελητηρίου Λασιθίου όπως και του τμήματος εμπορίου Λασιθίου και αναλύονται με τη χρήση αριθμοδεικτών .

Η ανάλυση των οικονομικών καταστάσεων γίνεται ανά τομέα και περιοχή δραστηριότητας των επιχειρήσεων του νομού Λασιθίου. Ειδικότερα οι επιχειρήσεις χωρίζονται σε εμπορικό τομέα , τουριστικό τομέα , τομέα υπηρεσιών , και τομέα μεταποίησης, στην περιοχή του Αγίου Νικολάου, στην Ιεράπετρα στη Σητεία και στην Νεάπολη. Όλες οι μέσες τιμές των αριθμοδεικτών , του κεφαλαίου κίνησης , της μεταβολής των παγίων και των πωλήσεων παρουσιάζονται με τη χρήση διαγραμμάτων (για τα έτη 2008-2012).

Στο τρίτο κεφάλαιο χρησιμοποιείται το υπόδειγμα OLS ,σε δεδομένα πάνελ για την περίοδο 2008-2011(σε σύνολο 251 επιχειρήσεων) . Παράλληλα οι επιλεγμένοι αριθμοδείκτες παλινδρομούνται με τη χρήση του προγράμματος enviews , ώστε να προκύψει η εξίσωση της παλινδρόμησης, που βασίζεται στο υπόδειγμα των σταθερών επιδράσεων (fixed effect model). Εξαρτημένη μεταβλητή αποτελεί η αποδοτικότητα του ενεργητικού ήτοι καθαρά κέρδη προ φόρο προς το σύνολο του ενεργητικού . Τέλος γίνεται αναφορά στα συμπεράσματα του υποδείγματος της παλινδρόμησης.

Σε αυτό το σημείο της παρούσας πτυχιακής εργασίας θα ήθελα να προσθέσω ότι είναι η πρώτη φορά που εκπονείται η ανάλυση τέτοιου είδους εργασίας . Αναμένεται να δώσει σημαντική πληροφορία για την κατανομή των επιχειρήσεων της περιφέρειας Λασιθίου και την επίδοσης τους διαχρονικά. Πέραν τούτου δυσκολίες αντιμετωπίστηκαν μέχρι τη εκπόνηση της. Η συγκεκριμένη πτυχιακή εργασία θα μπορούσε να περιέχει στοιχεία από πιο πρόσφατα οικονομικά έτη . Βέβαια λόγω της αδυναμίας πρόσβασης σε οικονομικές καταστάσεις των ετών 2012 και 2013 η ανάλυση περιορίζεται μέχρι το οικονομικό έτος 2011.

ABSTRACT:

The purpose of this thesis is the presentation of the financial performance of firms in the prefecture of Lassithi and the investigation their efficiency and sustainability .

In the first chapter is presented a short description of the Lassithi prefecture and its main divisions and their economic activity .The presentation is done with charts and diagrams that show the average allocation per business segment. The presentation of the distribution of firms in the four areas of Lassithi , shared parts in all and the size of the business by segment and sections of Lassithi , follows .

In the second chapter the meaning of the selected financial ratios is given . The selected ratios are used to analyze the financial performance of the firm (SA and Ltd.), by sector and by area . The areas are Agios Nikolaos , Ierapetra ,Sitia and Neapoli. Data are collected from the private basis of ICAP Hellas , Lassithi Chamber of Commerce and Board of Trade , for the period 2002-2011 . The number of firms amount to 5329.

The third chapter investigates the critical factors affecting the profit performance of Lassithi prefecture firms , using panel data and OLS fixed effect model .

Finally the dissertation concludes with results of the financial performance of Lassithi prefecture firms , their comparison by sector , geological area and the critical factor affecting their probability . Policy implications for the managers practitioners and the state are also derived from the study.

ΛΕΞΕΙΣ ΚΛΕΙΔΙΑ

Κρήτη , Άγιος Νικόλαος, Ιεράπετρα, Σητεία ,αριθμοδείκτες , οικονομική κρίση , επιχειρήσεις, παλινδρόμηση ,δεδομένα πάνελ, εμπόριο, μεταποίηση, τουρισμός ,υπηρεσίες.

ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΕΣ

ΕΛΣΤΑΤ : Ελληνική στατιστική υπηρεσία

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΠΕΡΙΛΗΨΗ.....	3
ABSTRACT:.....	5
ΛΕΞΕΙΣ ΚΛΕΙΔΙΑ.....	6
ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΕΣ.....	6
ΛΙΣΤΑ ΠΙΝΑΚΩΝ.....	9
ΛΙΣΤΑ ΓΡΑΦΗΜΑΤΩΝ.....	9
ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	12
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1 ^ο : ΕΙΔΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΚΑΙ ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΤΟΥΣ ΣΤΟ ΝΟΜΟ ΛΑΣΙΘΙΟΥ.....	16
1.1. ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΗ ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ.....	16
1.2. ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΑΝΑΛΥΣΗΣ.....	19
1.3. ΑΝΑΛΥΣΗ.....	21
1.3.1. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΚΑΤΑΝΟΜΗΣ ΤΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΣΤΟΥΣ ΤΟΜΕΙΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΛΑΣΙΘΙΟΥ.....	21
1.3.2. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΚΑΤΑΝΟΜΗΣ ΤΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΣΤΙΣ ΤΕΣΣΕΡΙΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΛΑΣΙΘΙΟΥ.....	28
1.3.3. ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΑΝΑ ΤΟΜΕΑ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΛΑΣΙΘΙΟΥ.....	35
1.3.4. ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΑΝΑ ΠΕΡΙΟΧΗ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΛΑΣΙΘΙΟΥ.....	35
1.3.5. ΜΕΓΕΘΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ (ΑΕ –ΕΠΕ) ΝΟΜΟΥ ΛΑΣΙΘΙΟΥ ΑΝΑ ΤΟΜΕΑ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ. 36	
1.3.6. ΜΕΓΕΘΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ (ΑΕ –ΕΠΕ) ΝΟΜΟΥ ΛΑΣΙΘΙΟΥ ΑΝΑ ΠΕΡΙΟΧΗ.....	37
1.4. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ:.....	37
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2 ^ο : ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ.....	39
2.1. ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΗ ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ.....	39
2.1.1. ΕΡΜΗΝΙΕΑ, ΕΙΔΗ ΚΑΙ ΛΟΓΟΙ ΑΝΑΛΥΣΗΣ ΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ.....	39
2.1.2. ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΕΣ.....	41
2.2. ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΑΝΑΛΥΣΗΣ.....	45
2.3. ΑΝΑΛΥΣΗ ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΩΝ.....	47
2.3.1. ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΝΟΜΟΥ ΛΑΣΙΘΙΟΥ ΑΝΑ ΤΟΜΕΑ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ....	47
2.1.2. ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΝΟΜΟΥ ΛΑΣΙΘΙΟΥ ΑΝΑ ΠΕΡΙΟΧΗ.....	58
2.4. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ.....	69
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3: ΟΙΚΟΝΟΜΕΤΡΙΚΟ ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΜΕ ΔΕΔΟΜΕΝΑ ΠΑΝΕΛ.....	70

3.1. ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ.....	72
3.2. ΑΝΑΛΥΣΗ.....	73
3.3. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ:.....	74
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ.....	75
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΕΣ ΑΝΑΦΟΡΕΣ.....	78
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α.....	80
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β.....	82

ΛΙΣΤΑ ΠΙΝΑΚΩΝ

Πίνακας 1: Ακαθάριστο εγχώριο προϊόν Ελλάδος – Περιφέρειας Κρήτης (2005-2011).	12
Πίνακας 2: Κατά κεφαλή ακαθάριστο εγχώριο προϊόν Ελλάδος – Περιφέρειας Κρήτης (2005-2011). ..	12
Πίνακας 3: Ακαθάριστο εγχώριο προϊόν σε εκατομμύρια Σύνολο Ελλάδος - Περιφέρειας Κρήτης – Νομού Λασιθίου (2005-2011).	14
Πίνακας 4: Κατά κεφαλή ακαθάριστο εγχώριο προϊόν Σύνολο Ελλάδος - Περιφέρειας Κρήτης – Νομού Λασιθίου (2005-2011).	14
Πίνακας 5: Κατανομή συνόλου επιχειρήσεων των τομέων της περιφέρειας Λασιθίου 2002-2012	27
Πίνακας 6: Κατανομή συνόλου επιχειρήσεων των περιοχών της περιφέρειας Λασιθίου 2002-2012..	34
Πίνακας 7: Σύνολο επιχειρήσεων κατά τομέα δραστηριότητας της περιφέρειας Λασιθίου	38
Πίνακας 8: Σύνολο επιχειρήσεων κατά περιοχή δραστηριότητας της περιφέρειας Λασιθίου	38
Πίνακας 9: Επεξήγηση συντομογραφίας μεταβλητών και τύποι αυτών	72
Πίνακας 10: Αποτέλεσμα παλινδρόμησης.	73

ΛΙΣΤΑ ΓΡΑΦΗΜΑΤΩΝ

Γράφημα 1: κατανομή εμπορικών επιχειρήσεων 2002	21
Γράφημα 2: κατανομή επιχειρήσεων μεταποίησης 2002	21
Γράφημα 3: κατανομή επιχειρήσεων υπηρεσιών 2002	21
Γράφημα 4: κατανομή τουριστικών επιχειρήσεων	21
Γράφημα 5: κατανομή εμπορικών επιχειρήσεων 2004	22
Γράφημα 6: κατανομή επιχειρήσεων μεταποίησης 2004	22
Γράφημα 7: κατανομή επιχειρήσεων υπηρεσιών 2004	21
Γράφημα 8: κατανομή τουριστικών επιχειρήσεων 2004	22
Γράφημα 9: κατανομή εμπορικών επιχειρήσεων 2006	23
Γράφημα 10: κατανομή επιχειρήσεων μεταποίησης 2006	23
Γράφημα 11: Κατανομή επιχειρήσεων υπηρεσιών 2006	23
Γράφημα 12: κατανομή τουριστικών επιχειρήσεων 2006	23
Γράφημα 13: κατανομή εμπορικών επιχειρήσεων 2008	24
Γράφημα 14: κατανομή επιχειρήσεων μεταποίησης 2008	24
Γράφημα 15: κατανομή επιχειρήσεων υπηρεσιών 2008	24
Γράφημα 16: κατανομή τουριστικών επιχειρήσεων 2008	24
Γράφημα 17: κατανομή εμπορικών επιχειρήσεων 2010	25
Γράφημα 18: κατανομή επιχειρήσεων μεταποίησης 2010	25
Γράφημα 19: κατανομή επιχειρήσεων υπηρεσιών 2010	25
Γράφημα 20: κατανομή τουριστικών επιχειρήσεων 2010	25
Γράφημα 21: κατανομή εμπορικών επιχειρήσεων 2012	26
Γράφημα 22: κατανομή επιχειρήσεων μεταποίησης 2012	26
Γράφημα 23: κατανομή επιχειρήσεων υπηρεσιών 2012	26
Γράφημα 24: κατανομή τουριστικών επιχειρήσεων 2012	26
Γράφημα 25: κατανομή επιχειρήσεων Αγίου Νικολάου 2002	28
Γράφημα 26: κατανομή επιχειρήσεων Σητείας 2002	28
Γράφημα 27: κατανομή επιχειρήσεων Ιεράπετρας 2002	28
Γράφημα 28: κατανομή επιχειρήσεων Νεάπολης 2002	28
Γράφημα 29: κατανομή επιχειρήσεων Αγίου Νικολάου 2004	29
Γράφημα 30: κατανομή επιχειρήσεων Σητείας 2004	29
Γράφημα 31: κατανομή επιχειρήσεων Ιεράπετρας 2004	29
Γράφημα 32: κατανομή επιχειρήσεων Νεάπολης 2004	29

Γράφημα 33:κατανομή επιχειρήσεων Αγίου Νικολάου2006	30
Γράφημα 34:κατανομή επιχειρήσεων Σητείας 2006	30
Γράφημα 35:κατανομή επιχειρήσεων Ιεράπετρας 2006	30
Γράφημα 36:κατανομή επιχειρήσεων Νεάπολης 2006	30
Γράφημα 37:κατανομή επιχειρήσεων Αγίου Νικολάου 2008	31
Γράφημα 38:κατανομή επιχειρήσεων Σητείας 2008	31
Γράφημα 39:κατανομή επιχειρήσεων Ιεράπετρας 2008	31
Γράφημα 40:κατανομή επιχειρήσεων Νεάπολης 2008	31
Γράφημα 41:κατανομή επιχειρήσεων Αγίου Νικολάου2010	32
Γράφημα 42:κατανομή επιχειρήσεων Σητείας 2010	32
Γράφημα 43:κατανομή επιχειρήσεων Ιεράπετρας 2010	32
Γράφημα 44:κατανομή επιχειρήσεων Νεάπολης2010	32
Γράφημα 45:κατανομή επιχειρήσεων Αγίου νικολάου2012	33
Γράφημα 46:κατανομή επιχειρήσεων Σητείας 2012	33
Γράφημα 47:κατανομή επιχειρήσεων Ιεράπετρας 2012	33
Γράφημα 48:κατανομή επιχειρήσεων Νεάπολης 2012	33
Γράφημα 49:κατανομή επιχειρήσεων κατά τομέα (2002-2012)	35
Γράφημα 50:κατανομή επιχειρήσεων κατά περιοχή (2002-2012).....	36
Γράφημα 51:μέγεθος επιχειρήσεων (ΑΕ-ΕΠΕ) νομού Λασιθίου ανά τομέα.....	36
Γράφημα 52:μέγεθος επιχειρήσεων (ΑΕ-ΕΠΕ) νομού Λασιθίου ανά περιοχή	37
Γράφημα 53:Δείκτης Γενικής ρευστότητας κατά τομέα (2006- 2011)	47
Γράφημα 54:Δείκτης καθαρού περιθωρίου κέρδους κατά τομέα (2006- 2011)	48
Γράφημα 55:Δείκτης μεικτού περιθωρίου κέρδους κατά τομέα (2006- 2011)	49
Γράφημα 56:Αριθμοδείκτης δανειακής επιβάρυνσης κατά τομέα (2006- 2011)	49
Γράφημα 57:Δείκτης αποδοτικότητας ίδιων κεφαλαίων κατά τομέα (2006- 2011).....	50
Γράφημα 58:Δείκτης αποδοτικότητας ενεργητικού κατά τομέα (2006- 2011).....	51
Γράφημα 59:Δείκτης μακροπρόθεσμων υποχρεώσεων προς ίδια κεφάλαια κατά τομέα (2006- 2011)	52
Γράφημα 60:Δείκτης βραχυπροθέσμων υποχρεώσεων προς σύνολο ενεργητικού κατά τομέα (2006- 2011)	52
Γράφημα 61:Δείκτης μακροπροθέσμων υποχρεώσεων προς σύνολο ενεργητικού κατά τομέα (2006- 2011)	53
Γράφημα 62:Δείκτης ανακύκλωσης πάγιου ενεργητικού κατά τομέα (2006- 2011)	54
Γράφημα 63:Δείκτης ανακύκλωσης ενεργητικού κατά τομέα (2006- 2011)	54
Γράφημα 64: Δείκτης πάγιου ενεργητικού προς σύνολο ενεργητικού κατά τομέα (2006- 2011)	55
Γράφημα 65:Κεφάλαιο κίνησης κατά τομέα (2006- 2011)	56
Γράφημα 66:Μεταβολή των πάγιων περιουσιακών στοιχείων κατά τομέα (2006- 2011)	56
Γράφημα 67:Μεταβολή πωλήσεων κατά τομέα (2006- 2011)	57
Γράφημα 68:δείκτης γενικής ρευστότητας κατά περιοχή (2006-2011).....	58
Γράφημα 69:Δείκτης καθαρού περιθωρίου κέρδους κατά περιοχή (2006-2011)	59
Γράφημα 70:Δείκτης μεικτού περιθωρίου κέρδους κατά περιοχή (2006- 2011)	60
Γράφημα 71:- Αριθμοδείκτης δανειακής επιβάρυνσης κατά περιοχή (2006- 2011)	60
Γράφημα 72:Δείκτης αποδοτικότητας ίδιων κεφαλαίων κατά περιοχή (2006- 2011)	61
Γράφημα 73:Δείκτης αποδοτικότητας ενεργητικού κατά περιοχή (2006- 2011)	62
Γράφημα 74:Δείκτης μακροπρόθεσμων υποχρεώσεων προς ίδια κεφάλαια (2006- 2011).....	62
Γράφημα 75:Δείκτης βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων προς σύνολο ενεργητικού κατά περιοχή (2006- 2011)	63
Γράφημα 76:Δείκτης μακροπρόθεσμων υποχρεώσεων προς σύνολο ενεργητικού κατά περιοχή (2006- 2011)	64
Γράφημα 77:Δείκτης ανακύκλωσης πάγιου ενεργητικού κατά περιοχή (2006- 2011).....	64

Γράφημα 78:Δείκτης ανακύκλωσης ενεργητικού κατά περιοχή (2006- 2011)	65
Γράφημα 79:Δείκτης πάγιου ενεργητικού προς σύνολο ενεργητικού κατά περιοχή (2006- 2011)	66
Γράφημα 80: Κεφάλαιο κίνησης κατά περιοχή (2006- 2011)	67
Γράφημα 81:Μεταβολή παγίων κατά περιοχή (2006- 2011).....	67
Γράφημα 82:Μεταβολή πωλήσεων κατά περιοχή (2006- 2011).....	68

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η Κρήτη αποτελεί το μεγαλύτερο νησί της Ελλάδας . Συνδέει την Ευρώπη με την Ασία και την Αφρική . Είναι περιτριγυρισμένη με νησάκια (Γαϊδουρονήσι, Δια ,Χρυσή , Άγιους Πάντες ,Σπιναλόγκα, Γαύδος κ.α.). (Κωφού, 2001)

Η απογραφή του νόμιμου πληθυσμού κατά το έτος 2011 ανήλθε σε 441.193 (ΕΛ.ΣΤΑΤ., 2011)κατοίκους. Το ακαθάριστο εγχώριο προϊόν της Κρήτης και το κατά κεφαλή ακαθάριστο εγχώριο προϊόν σε ευρώ και σε τρέχουσες τιμές είναι αρκετά υψηλό (το έτος 2011) σε σχέση με τους αντίστοιχους δείκτες της Ελλάδος (βλ. πίνακα 1 ,πίνακα 2). Επηρεασμένοι αυτοί οι δείκτες από την οικονομική κρίση ,μετά το έτος 2008 μειώνονται όλο και περισσότερο .Το νησί διαμερίζεται σε τέσσερις πρώην νομούς , σήμερα περιφερειακές ενότητες Χανίων, Ρεθύμνης , Ηρακλείου και Λασιθίου, η οποία θα εξεταστεί στην παρούσα εργασία.

Πίνακας 1: Ακαθάριστο εγχώριο προϊόν Σύνολο Ελλάδος – Περιφέρειας Κρήτης (2005-2011).

Ακαθάριστο εγχώριο προϊόν σε εκατομμύρια ευρώ και σε τρέχουσες τιμές.							
	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Σύνολο Ελλάδος	193.050	208.622	223.160	233.198	231.081	222.151	208.532
Περιφέρειας Κρήτης	9.749	10.471	10.964	11.473	11.399	10.875	10.197

Πίνακας 2:Κατά κεφαλή ακαθάριστο εγχώριο προϊόν Σύνολο Ελλάδος – Περιφέρειας Κρήτης (2005-2011).

Κατά κεφαλή ακαθάριστο εγχώριο προϊόν σε ευρώ και σε τρέχουσες τιμές.							
	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Σύνολο Ελλάδος	17.403	18.748	19.991	20.846	20.656	19.918	18.747
Περιφέρειας Κρήτης	16.034	17.084	17.744	18.431	18.211	17.335	16.225

Η πλειοψηφία των κατοίκων της Κρήτης συγκεντρώνεται σε έξι μεγάλες πόλεις. Στον Άγιο Νικόλαο, Ηράκλειο, Ρέθυμνο, Χανιά (τις τέσσερις πρωτεύουσες) ,συν την Ιεράπετρα και την Σητεία.

Όσον αφορά την συγκοινωνία του νησιού υπάρχει ένα αξιόλογο οδικό δίκτυο. Σε τακτά χρονικά διαστήματα πραγματοποιούνται αεροπορικές πτήσεις προς (ή από)εσωτερικό και εξωτερικό. Υπάρχουν τρία αεροδρόμια του Ηρακλείου (από τα μεγαλύτερα της χώρας) των Χανίων και της Σητείας.

Η παραγωγή της Κρήτης στις ορεινές περιοχές συνίσταται σε καρύδια , κάστανα κ.α.. Αντίθετα σε πεδινές περιοχές επικρατεί η ελιά , τα σταφύλια , εσπεριδοειδή (πορτοκάλια μανταρίνια κ.α.) .Δεν θα πρέπει να παραλειφθεί και η παραγωγή χαρουπιού ,φάβας ,ρίγανης, ντομάτας ,αγγουριών ,μπανάνας πατάτας κ.α.. Παράλληλα ανεπτυγμένη εμφανίζεται η μελισσοκομία και η κτηνοτροφία μαζί με τα παράγωγα προϊόντα της (γραβιέρα ,μυζήθρα, ανθότυρο κ.τ.λ.). (Κωφού, 2001)

Στην περιφέρεια της Κρήτης απασχολούνται:

- 49.300 άτομα (σε ποσοστό του συνόλου 19,28%) στον κλάδο της γεωργίας, δασοκομίας και αλιείας, (ΕΛ.ΣΤΑΤ., 2011),
- 91.100 άτομα(σε ποσοστό του συνόλου 35,63%) στο χονδρικό- λιανικό εμπόριο ,επισκευές μηχανοκίνητων οχημάτων και μοτοσυκλετών , μεταφορές , παροχή υπηρεσιών καταλυμάτων και υπηρεσιών εστίασης (ΕΛ.ΣΤΑΤ., 2011),
- 17.600 άτομα(σε ποσοστό του συνόλου 6,88%) στον κλάδο των βιομηχανιών ορυχείων, λατομείων, παροχής ηλεκτρικού ρεύματος φυσικού αερίου κ.α. επεξεργασία λυμάτων διαχώριση αποβλήτων και δραστηριότητας εξυγίανσης (ΕΛ.ΣΤΑΤ., 2011),
- 16.800 άτομα(σε ποσοστό του συνόλου 6,57%) στις κατασκευές (ΕΛ.ΣΤΑΤ., 2011),
- 2.100 άτομα (σε ποσοστό του συνόλου 0,82%) στον κλάδο της ενημέρωσης και επικοινωνίας (ΕΛ.ΣΤΑΤ., 2011),
- 3.400 άτομα(σε ποσοστό του συνόλου 1,33%) στον κλάδο των χρηματοπιστωτικών και ασφαλιστικών δραστηριοτήτων (ΕΛ.ΣΤΑΤ., 2011),
- 300 άτομα (σε ποσοστό του συνόλου 0,12%) στον κλάδο διαχείρισης ακίνητης περιουσίας (ΕΛ.ΣΤΑΤ., 2011),
- 15.400 άτομα (σε ποσοστό του συνόλου 6,02%) στις επαγγελματικές , επιστημονικές και τεχνικές δραστηριότητες , διοικητικές και υποστηρικτικές δραστηριότητες (ΕΛ.ΣΤΑΤ., 2011),
- 46.400 άτομα (σε ποσοστό του συνόλου 18,15%) στον κλάδο της δημόσιας διοίκησης και άμυνας , υποχρεωτικής και κοινωνικής ασφάλισης , εκπαίδευσης, δραστηριότητες σχετικά με την ανθρώπινη υγεία και κοινωνική μέριμνα (ΕΛ.ΣΤΑΤ., 2011),
- 13.300 άτομα (σε ποσοστό του συνόλου 5,20%) στον κλάδο των τεχνών , διασκέδασης , ψυχαγωγίας άλλες δραστηριότητες παροχή υπηρεσιών, δραστηριότητες νοικοκυριών ως εργοδοτών ,μη διαφοροποιημένες δραστηριότητες που αφορούν την παράγωγη αγαθών και υπηρεσιών για ίδια χρήση , δραστηριότητες ετερόδικων οργανισμών (ΕΛ.ΣΤΑΤ., 2011).

Συμπέρασμα : το μεγαλύτερο ποσοστό απασχόλησης στην Κρήτη ανήκει στο χονδρικό- λιανικό εμπόριο ,επισκευές μηχανοκίνητων οχημάτων και μοτοσυκλετών , μεταφορές , παροχή υπηρεσιών καταλυμάτων και υπηρεσιών εστίασης.

Σύντομη περιγραφή ορισμένων στοιχείων του νομού Λασιθίου.

Ο νομός Λασιθίου χωρίζεται (σύμφωνα με το πρόγραμμα Καλλικράτης)στα εξής Δημοτικά διαμερίσματα : Αγίου Νικολάου, Ιεράπετρας , Οροπεδίου Λασιθίου και Σητείας. Ο νόμιμος πληθυσμός του νομού ανέρχεται στις 72.198 κατοίκους. Το ακαθάριστο εγχώριο προϊόν του νομού είναι αρκετά ικανοποιητικό (βλ. πίνακα 3) (ΕΛΣΤΑΤ, 2011). Παράλληλα το κατά κεφαλή ακαθάριστο εγχώριο προϊόν του νομού Λασιθίου υπερβαίνει το αντίστοιχο κατά κεφαλή ακαθάριστο εγχώριο προϊόν της περιφέρειας Κρήτης (βλ. πίνακα 4) . Βέβαια και αυτοί οι δείκτες έχουν επηρεαστεί από την οικονομική κρίση μετά το έτος 2008.

Πίνακας 3:Ακαθάριστο εγχώριο προϊόν σε εκατομμύρια Σύνολο Ελλάδος - Περιφέρειας Κρήτης – Νομού Λασιθίου (2005-2011).

Ακαθάριστο εγχώριο προϊόν σε εκατομμύρια ευρώ και σε τρέχουσες τιμές.							
	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Σύνολο Ελλάδος	193.050	208.622	223.160	233.198	231.081	222.151	208.532
Περιφέρειας Κρήτης	9.749	10.471	10.964	11.473	11.399	10.875	10.197
Νομού Λασιθίου	1.217	1.297	1.421	1.363	1.478	1.342	1.241

Πίνακας 4: Κατά κεφαλή ακαθάριστο εγχώριο προϊόν Σύνολο Ελλάδος - Περιφέρειας Κρήτης – Νομού Λασιθίου (2005-2011).

Κατά κεφαλή ακαθάριστο εγχώριο προϊόν σε ευρώ και σε τρέχουσες τιμές.							
	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Σύνολο Ελλάδος	17.403	18.748	19.991	20.846	20.656	19.918	18.747
Περιφέρειας Κρήτης	16.034	17.084	17.744	18.431	18.211	17.335	16.225
Νομού Λασιθίου	16.063	17.048	18.626	17.848	19.380	17.655	16.334

Η περιφερειακή ενότητα Λασιθίου έχει το ίδιο κατά κεφαλή ακαθάριστο εγχώριο προϊόν με τον μέσο όρο της Νήσου Κρήτης .

- Άγιος Νικόλαος.

Ο Άγιος Νικόλαος αποτελεί την πρωτεύουσα του νομού Λασιθίου με 24.636 νόμιμο πληθυσμό (ΕΛ.ΣΤΑΤ., 2011). Στην θέση της πόλης κατά την αρχαιότητα υπήρχε η αρχαία πόλη Λατώ προς καμάρα, που ήταν λιμάνι επίγειο της ισχυρής πόλης Λατώ, η οποία βρισκόταν στην περιοχή της σημερινής Κριτσάς. Στολίδι της πόλης αυτής αποτελεί η λίμνη της. Στην λίμνη, που ο λαός ονομάζει βουλισμένη ή βρωμολίμνη, κατά την μυθολογία λουζόταν η Άρτεμη κόρη της Λατώσ .Παράλληλα εικάζεται ότι επικοινωνεί με το ηφαίστειο της Σαντορίνης. (Σπανάκης, χ.χ.)

- Ιεράπετρα.

Η Ιεράπετρα αποτελεί την πιο πυκνοκατοικημένη πόλη του νομού Λασιθίου. Απέχει από τον Άγιο Νικόλαο 36 Χιλιόμετρα και έχει 25.013 νόμιμο πληθυσμό (ΕΛ.ΣΤΑΤ., 2011).Έχει την μεγαλύτερη ηλιοφάνεια και την μικρότερη βροχόπτωση σε σχέση με τις υπόλοιπες περιοχές του νομού. Στη θέση της σημερινής πόλης Ιεράπετρας βρισκόταν η αρχαία πόλη Κύρβα έπειτα ονομάστηκε Πύτνα και Κάμιρος και τέλος Ιεράπυτνα. (Σπανάκης, χ.χ.)

- Οροπέδιο Λασιθίου.

Το Λασιθί αποτελεί το μεγαλύτερο και υψηλότερο οροπέδιο της Ελλάδος. Έχει 3.498 νόμιμο πληθυσμό (ΕΛ.ΣΤΑΤ., 2011)και απέχει 43,7 χιλιόμετρα από τον Άγιο Νικόλαο. Η συγκεκριμένη περιοχή είναι μια πόλγη¹ και συγκεκριμένα η μεγαλύτερη της Κρήτης. Παλιότερα άκμαζε η κτηνοτροφία σε αυτή την περιοχή αλλά σήμερα έχει διαμορφωθεί σε ένα απέραντο κήπο. Έχει υψόμετρο 814 μ. και έκταση 40 τ.χλμ.. Σε αυτή την περιοχή βρίσκεται και το σπήλαιο του ψυχρού ή το Δικταίο Άντρο , όπου εικάζεται ότι γεννήθηκε ο θεός Δίας. παράλληλα βρέθηκαν εκεί ευρήματα από ανθρώπους της νεολιθικής εποχής (5000 χρόνια π.χ.). (Σπανάκης, χ.χ.)

¹ Πόλγη : πεδιάδα ελλειπτικής μορφής που περιτριγυρίζεται από βουνά .

- Σητεία.

Η Σητεία απέχει 70 χιλιόμετρα από τον Άγιο Νικόλαο. Έχει 19.051 νόμιμο πληθυσμό (ΕΛ.ΣΤΑΤ., 2011). Αποτελεί πατρίδα του μεγάλου κρητικού ποιητή του Ερωτόκριτου Βιτσέντζου Κορνάρου. Στη θέση της αρχαίας Ήτειας δηλαδή στην σημερινή πόλη Σητεία, υποστηρίζεται ότι βρίσκεται η πατρίδα του Μύσωνα (ένας από τους επτά σοφούς της αρχαιότητας). Διαθέτει μεγάλο αριθμό ξενοδοχείων, πανσιόν, ξενώνες, ενοικιαζόμενα δωμάτια κ.α.. Διαθέτει αεροδρόμιο και οδικό δίκτυο που την συνδέει με την υπόλοιπη Κρήτη. (Κωφού, 2001)

Όλες οι περιοχές απολαμβάνουν έντονη τουριστική δραστηριότητα.

Η περιφερειακή ενότητα Λασιθίου διαθέτει υπερσύγχρονες ξενοδοχειακές μονάδες. Σύμφωνα με το ξενοδοχειακό επιμελητήριο Ελλάδος αναλύονται σε :

- Εικοσιτέσσερα ξενοδοχεία πέντε αστέρων
 - Τριανταπέντε ξενοδοχεία τεσσάρων αστέρων
 - Τριάντα έξι ξενοδοχεία τριών αστέρων
 - Ογδόντα δύο ξενοδοχεία δύο αστέρων
 - Τριάντα δυο ξενοδοχεία με ένα αστέρι.
- (Ξενοδοχειακό Επιμελητήριο Ελλάδος, 2012)

Ως εκ τούτου, ένα μεγάλο μέρος των επιχειρήσεων του νομού εξυπηρετούν τις ανάγκες του τουρισμού από άποψη υπηρεσιών αλλά και προϊόντων κατανάλωσης, σύμφωνα με τα επόμενα κεφάλαια και όπως προκύπτει από το ποσοστό απασχόλησης.

Επηρεασμένος σημαντικά από την κρίση, παρουσιάζεται ο τομέας της μεταποίησης – βιομηχανίας, σύμφωνα με στοιχεία της Ελληνικής στατιστικής υπηρεσίας. Από το έτος 2008 έως το 2009 ο μέσος γενικός δείκτης κύκλου εργασιών στην βιομηχανία μειώνεται κατά 23% (ΕΛ.ΣΤΑΤ., 2011). Από το 2009 έως και το 2011 δέχεται μικρές αυξήσεις. Συγκεκριμένα ο δείκτης αυτός από το 2009 έως το 2010 αυξάνεται κατά 7,1% και από το 2010 έως το 2011 κατά 6,9% (ΕΛ.ΣΤΑΤ., 2011).

Όπως προκύπτει από την παρούσα εργασία επηρεασμένος εμφανίζεται και ο κύκλος εργασιών του μεταποιητικού τομέα για τις επιχειρήσεις της περιφέρειας Λασιθίου μετά το έτος 2008. Από το έτος 2008 μέχρι και το έτος 2009 μειώνεται σημαντικά κατά 28% (5% περισσότερο από το μέσο όρο) και από το έτος 2009 μέχρι και 2011 κατά 8% (ενώ ο μέσος όρος παρουσιάζει μικρές αυξήσεις).

1.1. ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΗ ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ

1.1.1. ΑΤΟΜΙΚΕΣ ΕΠΕΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

Για την ίδρυση της ατομικής επιχείρησης απαιτείται μόνο ένα άτομο (ο ιδιοκτήτης) . Ο ιδιοκτήτης μιας ατομικής επιχείρησης έχει την αποκλειστική ευθύνη των αποφάσεων – πράξεων του. Παράλληλα σε αυτό το είδος της επιχείρησης δεν απαιτείται ελάχιστο ποσό κεφαλαίου για την ίδρυση της. (Τζωρτζάκης & Τζωρτζάκη, 2007)

Πλεονεκτήματα των ατομικών επιχειρήσεων αποτελεί η ευκολία που διαθέτει να λαμβάνονται γρήγορα οι αποφάσεις, η δυνατότητα να προσαρμόζεται στις διάφορες αλλαγές του περιβάλλοντος, η άμεση σχέση του ιδιοκτήτη της επιχείρησης με τους πελάτες της κ.α.. Μειονεκτήματα της ατομικής επιχείρησης η μικρή πιστοληπτική ικανότητα που διαθέτουν , η έλλειψη εξειδίκευσης κ.α.. (Τζωρτζάκης & Τζωρτζάκη, 2007)

1.1.2. ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ

1.1.2.1. Προσωπικές εταιρείες:

- **Ομόρρυθμη εταιρεία.**

Η ομόρρυθμη εταιρεία ιδρύεται από δυο ή περισσότερα άτομα, τα οποία ευθύνονται προσωπικώς ,απεριόριστα και αλληλέγγυα. Με λίγα λόγια ο κάθε ένας ευθύνεται για τις υποχρεώσεις που έχει αναλάβει ο άλλος ,για λογαριασμό της επιχείρησης. Παράλληλα οι εταίροι ευθύνονται ακόμα και με τα περιουσιακά τους στοιχεία και μάλιστα αλληλέγγυα . Δηλαδή σε περίπτωση που δεν έχει ατομική περιουσία κάποιος- κάποιος από τους εταίρους υποχρεούται οι υπόλοιποι (ακόμα και με την ατομική τους περιουσία) να καλύψουν τις υποχρεώσεις της εταιρείας προς τους τρίτους. Για την ίδρυση της δεν απαιτείται δημόσιο έγγραφο. Στο καταστατικό αναγράφονται οι υποχρεώσεις , τα δικαιώματα των εταίρων κ.α. Τέλος τη διοίκηση της εταιρείας την αναλαμβάνουν ένα ή περισσότερα άτομα ,οι διαχειριστές. (Σφακιανός ,1994)

Πλεονεκτήματα ομόρρυθμων εταιρειών είναι η συνυπευθυνότητα και η ισότητα μεταξύ όλων των εταίρων, ο χαμηλός συντελεστής φορολόγησης, και η σχετικά υψηλή πιστοληπτική ικανότητα. Μειονέκτημα αποτελεί το όριο ευθύνης των εταίρων. Δηλαδή σε περίπτωση που πτωχέψει η εταιρεία, οι εταίροι θα χάσουν την προσωπική τους περιουσία .Παράλληλα σε περίπτωση που κάποιος εταίρος δεν έχει προσωπική περιουσία θα καλύψουν οι υπόλοιποι με την δική τους προσωπική περιουσία και τις υποχρεώσεις του εταίρου που δεν έχει ατομική περιουσία. (moneypedia.gr, 2012), (Σφακιανός ,1994)

- **Ετερόρρυθμη εταιρεία.**

Ετερόρρυθμη εταιρεία καλείται η εταιρεία που συστήνεται από δύο ή περισσότερα άτομα. Η διαφορά της με την ομόρρυθμη είναι ότι έχει δύο διαφορετικά είδη εταίρων. Συγκεκριμένα έχει ετερόρρυθμους και ομόρρυθμους εταίρους. Οι ομόρρυθμοι εταίροι ευθύνονται προσωπικώς ,απεριόριστα και αλληλέγγυα απέναντι στις υποχρεώσεις της επιχείρησης. Σε αντίθεση με τους ομόρρυθμους εταίρους οι

ετερόρρυθμοι ευθύνονται μέχρι το ποσό της εισφοράς τους. Η εμπορική επωνυμία περιέχει μόνο το ονόματα ομόρρυθμων εταίρων ή το όνομα ενός από αυτών. Στην φράση και ΣΙΑ ,δηλαδή συντροφιά, περιέχονται ονόματα των υπόλοιπων ομόρρυθμων και όλων των ετερόρρυθμων εταίρων. Διαχειριστές της εταιρείας αυτής δύναται να είναι μόνο ομόρρυθμοι εταίροι ή ξένα προς την εταιρεία πρόσωπα , αλλά όχι ετερόρρυθμοι εταίροι. (Σφακιανός ,1994)

Πλεονεκτήματα της ετερόρρυθμης εταιρείας είναι η περιορισμένη ευθύνη των ετερόρρυθμων εταίρων . Επίσης πλεονέκτημα αποτελεί και ο χαμηλός συντελεστής φορολόγησης, και η σχετικά υψηλή πιστοληπτική ικανότητα. Μειονεκτήματα αποτελεί η μη συμμετοχή των ετερόρρυθμων εταίρων στη διαχείριση της εταιρείας. Παράλληλα οι ομόρρυθμοι εταίροι σε περίπτωση που πτωχεύσει η εταιρεία θα χάσουν την προσωπική τους περιουσία .Σε περίπτωση που κάποιος εταίρος δεν έχει προσωπική περιουσία θα καλύψουν οι υπόλοιποι ομόρρυθμοι, με την δική τους προσωπική περιουσία τις υποχρεώσεις του εταίρου που δεν έχει ατομική περιουσία. (moneypedia.gr, 2012), (Σφακιανός ,1994)

- **Συμμετοχική ή αφανής εταιρεία.**

Συμμετοχική ή αφανής εταιρεία καλείται η εταιρεία, η οποία δεν είναι εμφανής στο κοινό και δεν έχει νομική προσωπικότητα. Δεν έχει έδρα , ούτε δική της περιουσία , δεν έχει συσταθεί καταστατικό έστω και σε περίπτωση που συσταθεί δεν δημοσιεύεται. Σκοπό έχει την διενέργεια συγκεκριμένων εμπορικών πράξεων και λύεται με την εκπλήρωση τους σκοπού της. Οι εταίροι μπορεί να είναι φυσικά ή νομικά πρόσωπα. Ένας από τους εταίρους ονομάζεται εμφανής ή διαχειριστής ενώ οι υπόλοιποι ονομάζονται αφανείς. (Σφακιανός ,1994)

- **Συμπλοιοκτησία**

Ιδρύεται για την εκμετάλλευση ενός πλοίου από κοινού. (Τζωρτζάκης & Τζωρτζάκη, 2007)

1.1.2.2. Κεφαλαιουχικές εταιρείες.

- **Ιδιωτική κεφαλαιουχική εταιρεία.**

Η Ιδιωτική κεφαλαιουχική εταιρεία αποτελεί νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου. Είναι εμπορική επιχείρηση ακόμα και αν δεν έχει εμπορικό σκοπό. Το όριο ευθύνης της απέναντι στους τρίτους περιορίζεται μέχρι το ύψος του κεφαλαίου της . Για την ίδρυση της απαιτείται τουλάχιστον η σύμπραξη ενός εταίρου (μονοπρόσωπη ΙΚΕ). Έχει ορισμένη διάρκεια ,αν δεν αναφέρετε η διάρκεια στο καταστατικό ορίζεται η δωδεκαετία. Η παράλειψη αναγραφής της διάρκειας δεν αποτελεί αιτία ακύρωσης της εταιρείας. Για την σύσταση της απαιτείται ιδιωτικό έγγραφο .Ελάχιστη ονομαστική αξία που απαιτεί ο νόμος κατά την σύσταση της ορίζεται το ένα ευρώ. Η ΙΚΕ πρέπει να έχει τουλάχιστον ένα εταιρικό μερίδιο που να εκπροσωπεί την κεφαλαιακή εισφορά. Τα εταιρικά μερίδια εκπροσωπούν το σύνολο των εισφορών σε αντίθεση με τις ΑΕ και ΕΠΕ . Για παράδειγμα η ανάληψη εγγυητικής ευθύνης για χρέη της εταιρείας (εξωκεφαλαιακές εισφορές)και η εργασία(εγγυητικές εισφορές) συμπεριλαμβάνονται στον ισολογισμό της εταιρείας. (StartupGreece, 2012), (Σφακιανός ,1994)

Πλεονεκτήματα είναι η άμεση σύσταση της και το μικρό ύψος κεφαλαίου που απαιτείται κατά την σύσταση της. Επίσης η δυνατότητα συμμετοχής με εξωκεφαλαιακές και εγγυητικές εισφορές .Μειονεκτήματα αποτελούν το αυξημένο κόστος παρακολούθησης των βιβλίων της.

- **Ανώνυμη εταιρεία.**

Η ανώνυμη εταιρεία αποτελεί νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου. Είναι εμπορική επιχείρηση ακόμα αν ο σκοπός της δεν είναι εμπορικός. Το όριο ευθύνης της απέναντι στους τρίτους περιορίζεται μέχρι το ύψος του κεφαλαίου της. Για της ίδρυση της απαιτείται η σύμπραξη δυο ή περισσότερων προσώπων. Ακόμα μπορούν και να συγκεντρωθούν όλες οι μετοχές σε ένα πρόσωπο (μονοπρόσωπη Ανώνυμη εταιρεία).Το κεφάλαιο διαιρείται σε ίσα μερίδια , τα οποία ενσωματώνονται σε τίτλους, τις μετοχές. Ελάχιστο ποσό κεφαλαίου ορίζεται το ποσό των 24.000 ευρώ(σύμφωνα με το άρθρο 6 της Π.Ν.Π. της 12.12.2012), το οποίο πρέπει να καταβληθεί εξολοκλήρου κατά την σύσταση της. Για την σύσταση της απαιτείται εταιρική σύμβαση- καταστατικό. (Σφακιανός ,1994)

Πλεονεκτήματα μια ανώνυμης εταιρείας είναι το όριο ευθύνης των μετόχων , δηλαδή το ότι οι μέτοχοι ευθύνονται μέχρι το όριο της εισφοράς τους στην επιχείρηση, η ευχέρεια μεταβίβασης των μετοχών , η μεγάλη πιστοληπτική ικανότητα κ.α.. Ως μειονέκτημα των ανωνύμων εταιρειών αποτελεί ο βαθμός δυσκολίας που χρειάζεται να προσαρμοστεί στις αλλαγές του περιβάλλοντος και ο αυξημένος χρόνος που απαιτείται μέχρι να παρθεί μια απόφαση. (Τζωρτζάκης & Τζωρτζάκη, 2007)

- **Εταιρεία περιορισμένης ευθύνης.**

Συνήθως μια εταιρεία περιορισμένης ευθύνης μπορεί να συσταθεί από δυο ή περισσότερα πρόσωπα . Η περίπτωση αυτή δεν ισχύει για την μονοπρόσωπη ΕΠΕ κατά την οποία αρκείται μόνο ένα πρόσωπο και βέβαια κάτω από ορισμένες προϋποθέσεις. Δηλαδή επιτρέπεται ένα πρόσωπο (φυσικό ή νομικό) να ιδρύσει μόνο μια μονοπρόσωπη ΕΠΕ ,αλλά μια μονοπρόσωπη ΕΠΕ δεν μπορεί να είναι μοναδικός εταίρος μιας άλλης μονοπρόσωπης ΕΠΕ.

Η ΕΠΕ είναι κεφαλαιουχική εταιρεία και νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου . Το είδος της εταιρείας αυτής ευθύνεται απέναντι στους τρίτους μέχρι το ύψος του κεφαλαίου της. Η ΕΠΕ είναι εμπορική εταιρεία έστω και ακόμα αν ο σκοπός της δεν είναι εμπορικός. Παρόλα αυτά μια ΕΠΕ δεν μπορεί να ασκήσει δραστηριότητες όπως τραπεζικές ,ασφαλιστικές, Χρηματοπιστωτικές , διαχείρισης χαρτοφυλακίου αξιόγραφων , διαχείριση αμοιβαίων κεφαλαίων, χρηματοδοτική μίσθωση , πρακτορείας επιχειρηματικών απαιτήσεων , προώθηση και υλοποίηση επενδύσεων υψηλής τεχνολογίας και αθλητισμού.

Το κεφάλαιο διαιρείται σε μερίδια. Το κάθε εταιρικό μερίδιο δεν μπορεί να είναι μικρότερο των 30 ευρώ. Το ελάχιστο ύψος κεφαλαίου που απαιτείται ορίζεται στο ποσό των 2.400 ευρώ(σύμφωνα με το άρθρο 6 της Π.Ν.Π. της 12.12.2012). Έχει ορισμένη διάρκεια , αν παραλείπεται η αναφορά της διάρκειας της , δεν αποτελεί λόγο για την ακυρότητα της εταιρείας. Για την σύσταση της απαιτείται εταιρική σύμβαση- καταστατικό. (StartupGreece, 2011), (Σφακιανός ,1994)

Πλεονέκτημα της εταιρείας περιορισμένης ευθύνης αποτελεί η ευκολότερη ίδρυση της σε σχέση με τις μεγάλες κεφαλαιουχικές εταιρείες. Επίσης το σχετικά μικρό κεφάλαιο που απαιτείται κατά την σύσταση της, η περιορισμένη ευθύνη των εταίρων και η μεγαλύτερη πιστοληπτική ικανότητα που διαθέτει. Μειονεκτήματα αποτελούν οι ενέργειες και διατυπώσεις που τις υποχρεώνει ο νόμος να ενεργούν. Και τέλος ο υψηλός φορολογικός συντελεστής που υπόκειται αυτή η μορφή εταιρείας. (moneypedia.gr, 2012)

1.1.3. ΣΥΛΛΟΓΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ.

Στις συλλογικές επιχειρήσεις ανήκουν οι συνεταιρισμοί, οι σύλλογοι ,τα σωματεία ,τα ιδρύματα κ.α.

Ο συνεταιρισμός είναι η κυρίαρχη μορφή συλλογικής επιχείρησης . Αποτελεί μια ένωση προσώπων με οικονομικό σκοπό .Στόχο έχει την οικονομική, πολιτιστική , κοινωνική ανάπτυξη αλλά ακόμα και να βελτιώσει την ποιότητα της ζωής των μελών της .Βασικό χαρακτηριστικό της είναι η μεταβλητότητα του κεφαλαίου και των μελών της. Οι συνεταιρισμοί μπορεί να έχουν αντικείμενο την παραγωγή , την μεταποίηση , την ικανοποίηση πολιτιστικών και κοινωνικών αναγκών, την παροχή δανείων , ασφαλειών και άλλων διευκολύνσεων στα μέλη της ,την επαγγελματική συνεταιριστική εκπαίδευση κ.α.. (Σφακιανός ,1994)

1.2. ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΑΝΑΛΥΣΗΣ

Με δεδομένα από το επιμελητήριο Λασιθίου για τις ,5329 (έτος 2002) επιχειρήσεις του νομού, παρουσιάζονται τα είδη των επιχειρήσεων του νομού Λασιθίου σε σύνολο. Η παρουσίαση εκτελείται με τη βοήθεια διαγραμμάτων .Στην αρχή τα διαγράμματα παρουσιάζουν την κατανομή των επιχειρήσεων ανά τομέα. Στη συνέχεια παρουσιάζεται πάλι, μέσω διαγραμμάτων ,η κατανομή των επιχειρήσεων στις τέσσερις περιοχές του νομού Λασιθίου, ο επιμερισμός των τμημάτων σε σύνολο, καθώς και το μέγεθος των επιχειρήσεων(ΑΕ-ΕΠΕ) κατά τομέα δραστηριότητας και περιοχή.

Ο επιμερισμός των επιχειρήσεων κατά τομέα δραστηριότητας ,του νομού Λασιθίου, περιλαμβάνει τον εμπορικό τομέα , τον τομέα της μεταποίησης , τον τομέα των υπηρεσιών και τον τουριστικό τομέα. Η ανάλυση αυτή πραγματοποιείται με διαγράμματα ,για τα έτη 2002,2004,2006 ,2008,2010 , 2012 και παρουσιάζει το μέσο όρο της κατανομής των επιχειρήσεων.

Η διάκριση της ανάλυσης ανάλογα με την περιοχή του νομού Λασιθίου περιλαμβάνει τις επιχειρήσεις της περιοχής του Αγίου Νικολάου, της Σητείας , της Ιεράπετρας και της Νεάπολης. Η ανάλυση γίνεται με τη βοήθεια διαγραμμάτων για τα έτη 2002,2004,2006 ,2008,2010,2012 και παρουσιάζει το μέσο όρο της κατανομής των επιχειρήσεων.

Η κατανομή των επιχειρήσεων ανά τομέα δραστηριότητας πραγματοποιείται με τη βοήθεια διαγράμματος και περιλαμβάνει το σύνολο των επιχειρήσεων για τα έτη 2002 έως και 2012. Οι τομείς δραστηριότητας των επιχειρήσεων διακρίνονται σε εμπορικό, μεταποίησης , υπηρεσιών και τουριστικό.

Παράλληλα παρουσιάζεται η κατανομή των επιχειρήσεων ανά περιοχή , με τη βοήθεια διαγράμματος, για τα έτη 2002εως και 2012 και επιμερίζεται στις επιχειρήσεις της περιοχής του Αγίου Νικολάου , της Ιεράπετρας , της Σητείας και της Νεάπολης. Η ανάλυση αυτή αφορά το σύνολο των επιχειρήσεων του νομού Λασιθίου.

Ο μέγεθος των επιχειρήσεων αφορά το σύνολο των επιχειρήσεων αλλά μόνο τις ανώνυμες εταιρείες και τις εταιρείες περιορισμένης ευθύνης . Τα δεδομένα αυτού του μέρους της ανάλυσης προέρχονται από την ιδιωτική βάση δεδομένων ICAP Hellas. Με βάση τα κριτήρια της ευρωπαϊκής επιτροπής, επιμερίζονται σε μεγάλες επιχειρήσεις , σε μεσαίες επιχειρήσεις , σε μικρές επιχειρήσεις και σε πολύ μικρές επιχειρήσεις. Η διάκριση και ανάλυση του μεγέθους των επιχειρήσεων πραγματοποιείται ανάλογα με τον τομέα και την περιοχή που δραστηριοποιούνται οι επιχειρήσεις.

Η διάκριση του μεγέθους των επιχειρήσεων του νομού ,ανάλογα με τον τομέα δραστηριότητας, περιλαμβάνει τις επιχειρήσεις που ανήκουν είτε στον τομέα τον εμπορικό ,είτε στον τομέα της μεταποίησης , είτε στον τομέα των υπηρεσιών και είτε στον τομέα του τουρισμού. Εξετάζοντας το μέγεθος των επιχειρήσεων ανά περιοχή αναλύουμε τις επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στην περιοχή του Αγίου Νικολάου , της Σητείας , της Ιεράπετρας και της Νεάπολης.

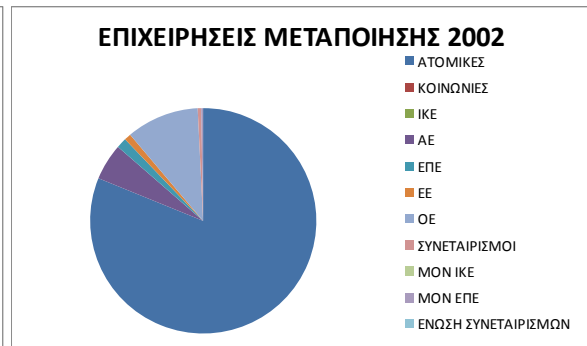
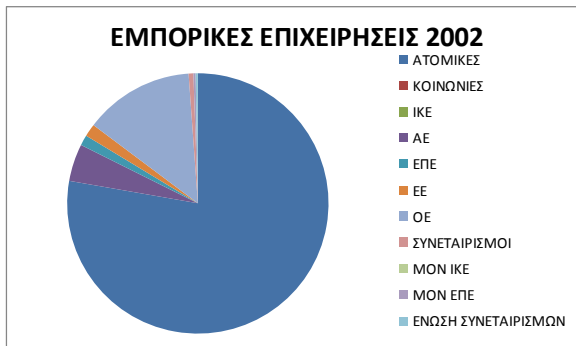
1.3. ΑΝΑΛΥΣΗ

1.3.1. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΚΑΤΑΝΟΜΗΣ ΤΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΣΤΟΥΣ ΤΟΜΕΙΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΛΑΣΙΘΙΟΥ.

Όλα τα ποσοστά που παρατίθενται παρακάτω αφορούν τις 5.329 επιχειρήσεις της περιφέρειας Λασιθίου κατά το έτος 2002. Επιπρόσθετα είναι υπολογισμένα ως ποσοστό του συνόλου, κάθε τομέα ,των επιχειρήσεων της περιφέρειας Λασιθίου. Το μεγαλύτερο ποσοστό των επιχειρήσεων αποτελούν οι ατομικές επιχειρήσεις, ανερχόμενο σε 83,69% . Τα ποσοστά των ατομικών επιχειρήσεων ανέρχονται σε 78% για τον εμπορικό τομέα , 81% για την μεταποίηση, 77% για το τουριστικό τομέα και 89% για τον τομέα των υπηρεσιών. Όσον αφορά τις Ανώνυμες εταιρείες , ο εμπορικός τομέας κατέχει μόνο το 5% , ο τομέας της μεταποίησης έχει επίσης ποσοστό 5% , ο τουριστικός τομέας είναι πιο αυξημένος με ποσοστό 16% και ο τομέας των υπηρεσιών με ποσοστό 3%. Ο τομέας μεταποίησης ,υπηρεσιών και εμπορικός στις εταιρείες περιορισμένης ευθύνης κατέχουν το 1% ενώ ο τομέας ο τουριστικός το 3% στο σύνολο επιχειρήσεων κάθε τομέα. Σημαντικό ποσοστό του συνόλου κατέχουν και οι ομόρρυθμες εταίρες με ποσοστά 14% για τον εμπορικό τομέα , 10% για τον τομέα μεταποίησης ,4%για τον τουριστικό τομέα και 7% για τον τομέα των υπηρεσιών.²Τα ανωτέρω αποτυπώνονται στα κατωτέρω γραφήματα.

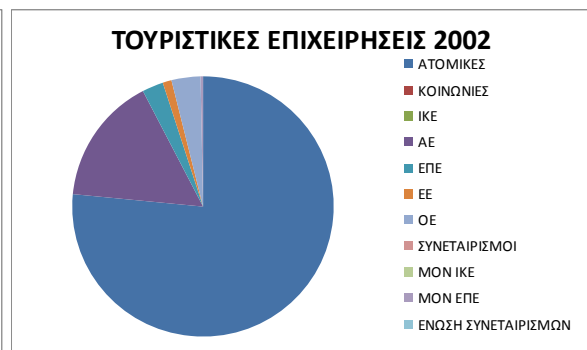
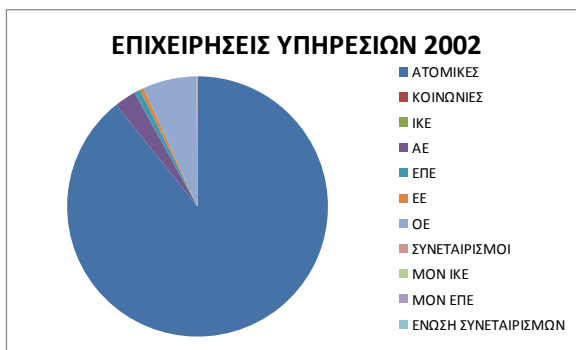
Γράφημα 1:κατανομή εμπορικών επιχειρήσεων 2002

Γράφημα 2:κατανομή επιχειρήσεων μεταποίησης 2002

Γράφημα 3:κατανομή επιχειρήσεων υπηρεσιών 2002

Γράφημα 4:κατανομή τουριστικών επιχειρήσεων 2002

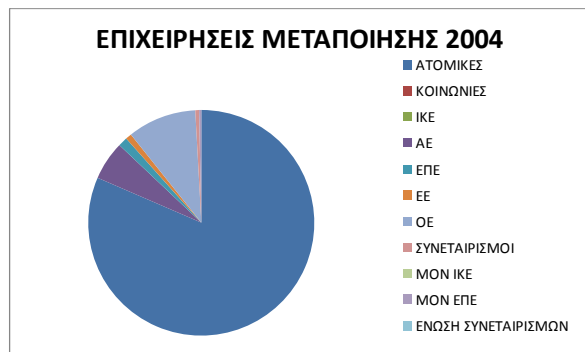
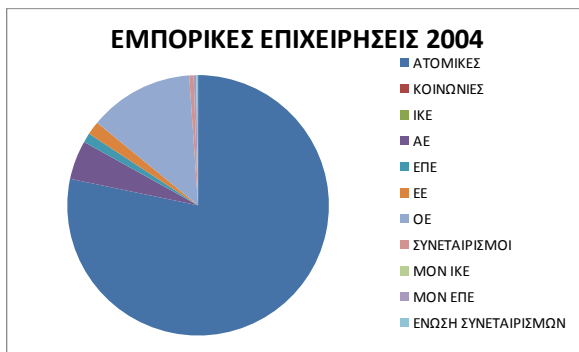
² Όλα τα ποσοστά κατανομής των επιχειρήσεων παρατίθενται στο παράρτημα Α

Όλα τα ποσοστά που παρατίθενται παρακάτω αφορούν τις 5.682 επιχειρήσεις της περιφέρειας Λασιθίου κατά το έτος 2004. Επιπρόσθετα είναι υπολογισμένα ως ποσοστό του συνόλου, κάθε τομέα , των επιχειρήσεων της περιφέρειας Λασιθίου.

Το μεγαλύτερο ποσοστό των επιχειρήσεων αποτελούν πάλι οι ατομικές επιχειρήσεις , οι οποίες είναι αυξημένες κατά 1%(από το 2002) για τον τομέα των υπηρεσιών . Τα ποσοστά των ατομικών επιχειρήσεων επιμερίζονται 78% για τον εμπορικό τομέα , 81% για την μεταποίηση, 77% για τον τουριστικό τομέα και 90% για τον τομέα των υπηρεσιών. Όσον αφορά τις Ανώνυμες εταιρείες, ο εμπορικός τομέας κατέχει το 5% ,ο τομέας της μεταποίησης έχει ποσοστό 6% ,ο τουριστικός τομέας είναι πιο αυξημένος με ποσοστό 16% και ο τομέας των υπηρεσιών με ποσοστό 3%.Ο τομέας του εμπορίου, της μεταποίησης και υπηρεσιών στις εταιρείες περιορισμένης ευθύνης κατέχουν το 1% ενώ ο τουριστικός το 2% .Σημαντικό ποσοστό του συνόλου κατέχουν και οι ομόρρυθμες εταίρες με ποσοστά 13% για τον εμπορικό,10% για την μεταποίησης, 3%για τον τουριστικό και 6% για τον τομέα των υπηρεσιών.³ Τα ανωτέρω αποτυπώνονται στα κατωτέρω γραφήματα.

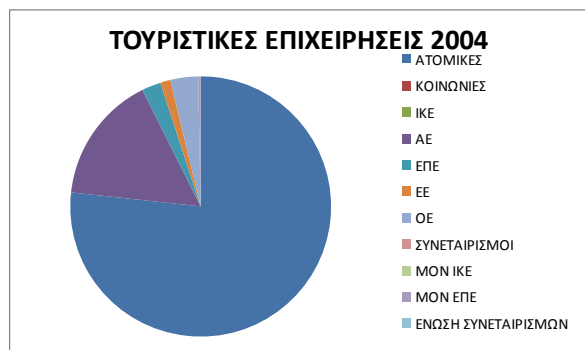
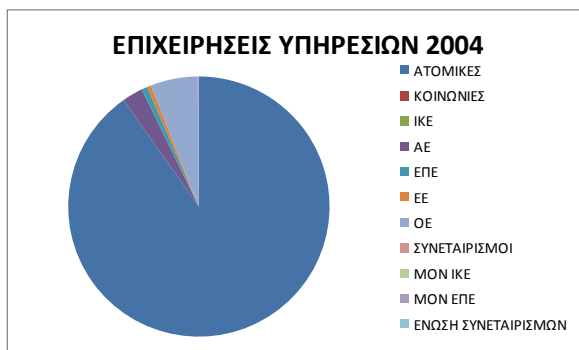
Γράφημα 5:κατανομή εμπορικών επιχειρήσεων 2004

Γράφημα 6:κατανομή επιχειρήσεων μεταποίησης 2004

Γράφημα 7:κατανομή επιχειρήσεων υπηρεσιών 2004

Γράφημα 8:κατανομή τουριστικών επιχειρήσεων 2004

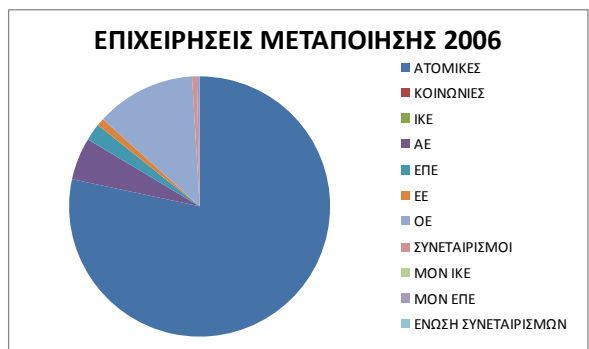
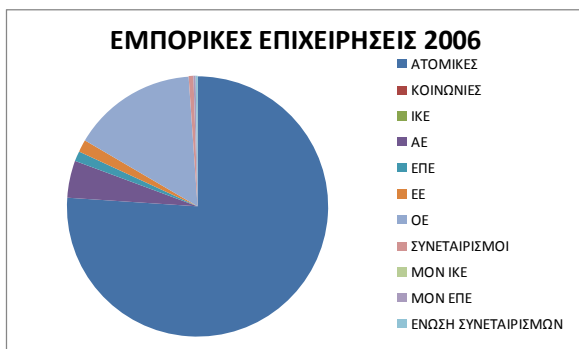
³ Όλα τα ποσοστά κατανομής των επιχειρήσεων παρατίθενται στο παράρτημα Α

Όλα τα ποσοστά που παρατίθενται παρακάτω αφορούν τις 6.193 επιχειρήσεις της περιφέρειας Λασιθίου κατά το έτος 2006. Επιπρόσθετα είναι υπολογισμένα ως ποσοστό του συνόλου, κάθε τομέα , των επιχειρήσεων της περιφέρειας Λασιθίου.

Τα μεγαλύτερο ποσοστό των επιχειρήσεων αποτελούν οι ατομικές επιχειρήσεις, οι οποίες είναι μειωμένες κατά 2% για τον εμπορικό τομέα και 3% για την μεταποίησης(από το έτος 2004). Με 1% μειωμένος εμφανίζεται ο τομέας των υπηρεσιών από το έτος 2004 για τις ατομικές επιχειρήσεις . Τα ποσοστά των ατομικών επιχειρήσεων επιμερίζονται 76% για τον εμπορικό τομέα , 78% για την μεταποίηση, 77% για τον τουριστικό τομέα και 89% για το τομέα των υπηρεσιών. Όσον αφορά τις Ανώνυμες εταιρείες , ο εμπορικός τομέας κατέχει το 5% , ο τομέας της μεταποίησης έχει ποσοστό 5% , ο τουριστικός τομέας είναι πιο αυξημένος με ποσοστό 16% και ο τομέας των υπηρεσιών με ποσοστό 2%. Ο τομέας μεταποίησης και τουριστικός στις εταιρείες περιορισμένης ευθύνης κατέχουν το 2% ενώ ο τομέας υπηρεσιών και ο εμπορικός το 1% .Σημαντικό ποσοστό του συνόλου κατέχουν και οι ομόρρυθμες εταίρες , παράλληλα παρατηρείται αύξηση 2% για τον εμπορικό και μεταποιητικό τομέα και 1% για τον τουριστικό και υπηρεσιών τομέα(από το 2004). Τα ποσοστά ανέρχονται σε 15% για τον εμπορικό τομέα , 12% για τον τομέα μεταποίησης ,4%για τον τουριστικό τομέα και 7% για τον τομέα υπηρεσιών.⁴ Τα ανωτέρω αποτυπώνονται στα κατωτέρω γραφήματα.

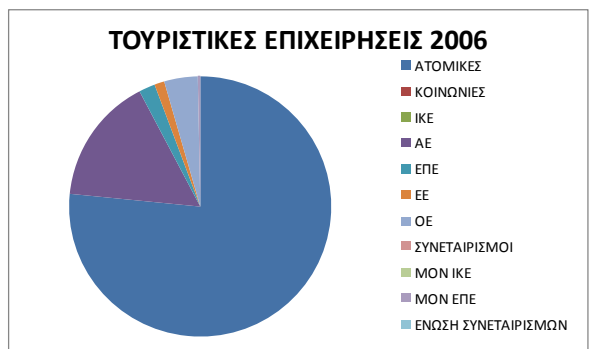
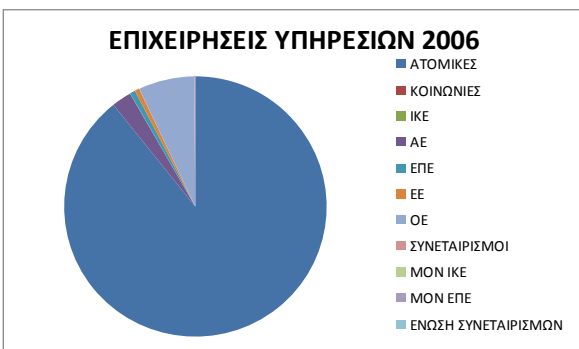
Γράφημα 9:κατανομή εμπορικών επιχειρήσεων 2006

Γράφημα 10:κατανομή επιχειρήσεων μεταποίησης 2006

Γράφημα 11:Κατανομή επιχειρήσεων υπηρεσιών 2006

Γράφημα 12:κατανομή τουριστικών επιχειρήσεων 2006

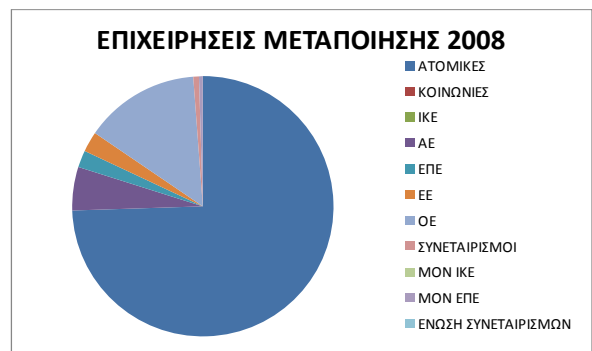
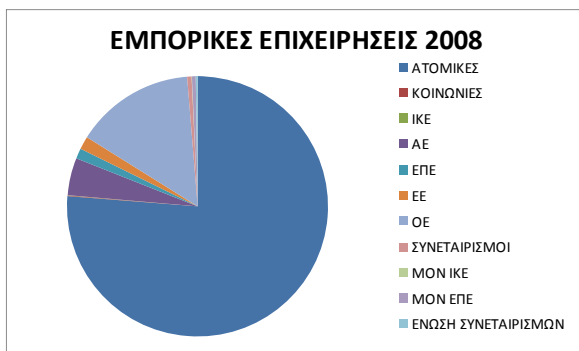

⁴ Όλα τα ποσοστά κατανομής των επιχειρήσεων παρατίθενται στο παράρτημα Α

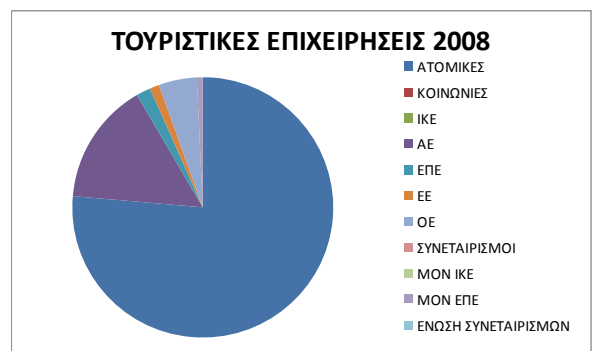
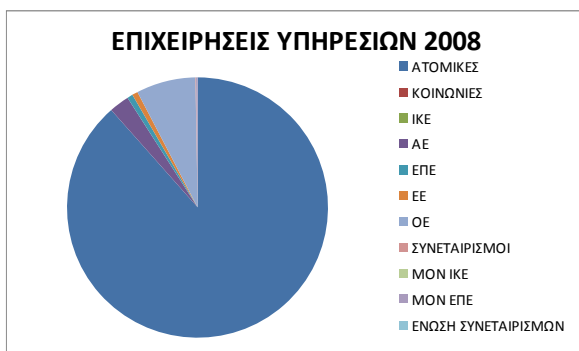
Όλα τα ποσοστά που παρατίθενται παρακάτω αφορούν τις 6.720 επιχειρήσεις της περιφέρειας Λασιθίου κατά το έτος 2008. Επιπρόσθετα είναι υπολογισμένα ως ποσοστό του συνόλου , κάθε τομέα ,των επιχειρήσεων της περιφέρειας Λασιθίου.

Το μεγαλύτερο ποσοστό των επιχειρήσεων αποτελούν οι ατομικές επιχειρήσεις ,ενώ εμφανίζονται μειωμένες (από το 2006)κατά 4% για τον τομέα της μεταποίησης και 1% για τον τουριστικό και υπηρεσιών τομέα. Τα ποσοστά των ατομικών επιχειρήσεων παρουσιάζονται 76% για τον εμπορικό τομέα , 74% για την μεταποίηση, 76% για τον τουριστικό τομέα και 88% για τον τομέα των υπηρεσιών. Στις Ανώνυμες εταιρείες , ο εμπορικός τομέας και ο τομέας της μεταποίησης κατέχει το 5% , ο τουριστικός τομέας είναι πιο αυξημένος με ποσοστό 15% και ο τομέας των υπηρεσιών με ποσοστό 3%.Ο τομέας της μεταποίησης και ο τουριστικός στις εταιρείες περιορισμένης ευθύνης κατέχουν το 2% ενώ ο τομέας των υπηρεσιών και ο εμπορικός το 1% .Σημαντικό ποσοστό του συνόλου κατέχουν και οι ομόρρυθμες εταίρες με ποσοστά 15% για το εμπορικό τομέα , 14% για τον τομέα μεταποίησης ,5%για τον τουριστικό τομέα και 7% για τον τομέα υπηρεσιών.⁵ Τα ανωτέρω αποτυπώνονται στα κατωτέρω γραφήματα.

Γράφημα 13:κατανομή εμπορικών επιχειρήσεων 2008 Γράφημα 14:κατανομή επιχειρήσεων μεταποίησης 2008

Γράφημα 15:κατανομή επιχειρήσεων υπηρεσιών 2008 Γράφημα 16:κατανομή τουριστικών επιχειρήσεων 2008

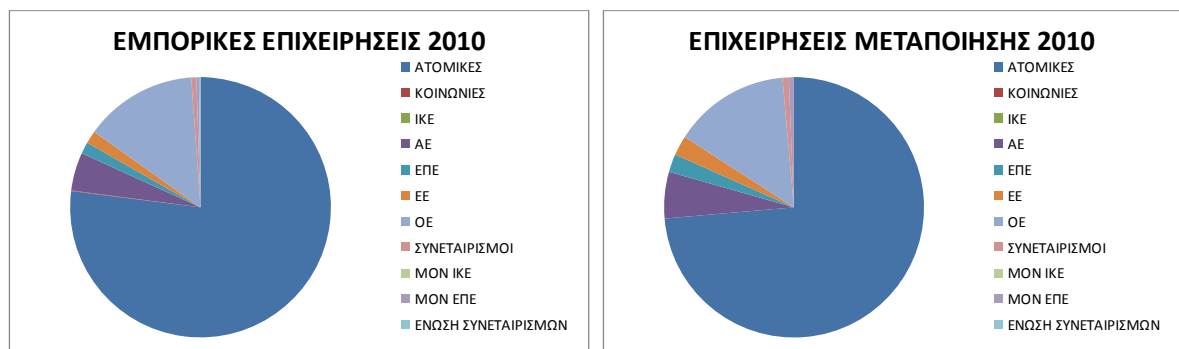

⁵ Όλα τα ποσοστά κατανομής των επιχειρήσεων παρατίθενται στο παράρτημα Α

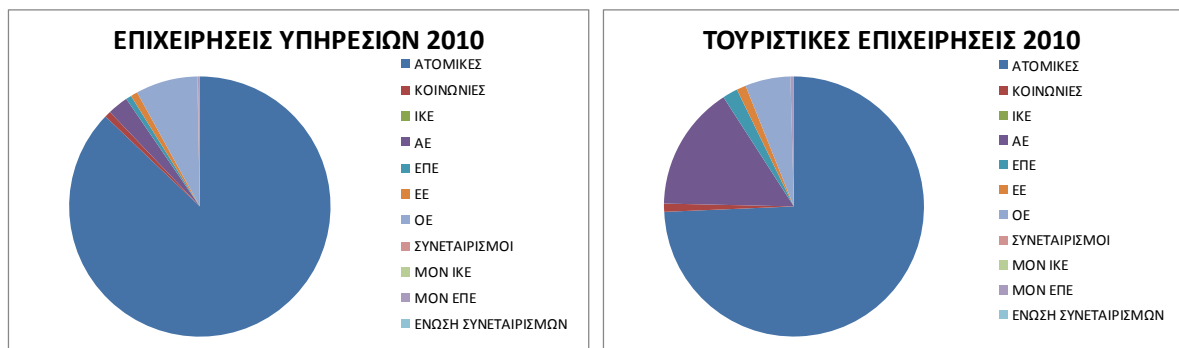
Όλα τα ποσοστά που παρατίθενται παρακάτω αφορούν τις 6.878 επιχειρήσεις της περιφέρειας Λασιθίου κατά το έτος 2010. Επιπρόσθετα είναι υπολογισμένα ως ποσοστό του συνόλου, κάθε τομέα, των επιχειρήσεων της περιφέρειας Λασιθίου.

Το μεγαλύτερο ποσοστό των επιχειρήσεων αποτελούν οι ατομικές επιχειρήσεις. Μειωμένες, από το έτος 2008, κατά 2% για τον τουριστικό τομέα και 1% για των υπηρεσιών. Αντίθετα αύξηση παρουσιάζουν οι ατομικές επιχειρήσεις στον εμπορικό τομέα κατά 1% (από το 2008). Τα ποσοστά των ατομικών επιχειρήσεων είναι 77% για τον εμπορικό τομέα, 74% για την μεταποίηση, 74% για τον τουριστικό τομέα και 87% για τον τομέα των υπηρεσιών. Για τις ανώνυμες εταιρείες, ο εμπορικός τομέας κατέχει το 5%, η μεταποίηση έχει 6%, ο τουριστικός τομέας έχει ποσοστό 16% και ο τομέας των υπηρεσιών 3%. Ο τομέας της μεταποίησης και ο τουριστικός στις εταιρείες περιορισμένης ευθύνης κατέχουν το 2% ενώ ο τομέας των υπηρεσιών και ο εμπορικός το 1%. Σημαντικό ποσοστό του συνόλου κατέχουν και οι ομόρρυθμες εταίρες με ποσοστά 14% για τον εμπορικό και μεταποίησης τομέα, 6% για τον τουριστικό τομέα και 8% για τον τομέα των υπηρεσιών.⁶ Τα ανωτέρω αποτυπώνονται στα κατωτέρω γραφήματα.

Γράφημα 17:κατανομή εμπορικών επιχειρήσεων 2010 Γράφημα 18:κατανομή επιχειρήσεων μεταποίησης 2010

Γράφημα 19:κατανομή επιχειρήσεων υπηρεσιών 2010 Γράφημα 20:κατανομή τουριστικών επιχειρήσεων 2010

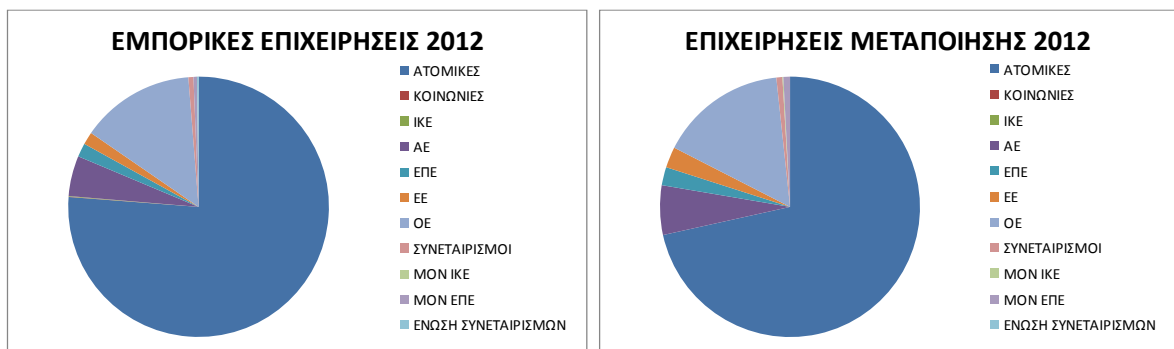

⁶ Όλα τα ποσοστά κατανομής των επιχειρήσεων παρατίθενται στο παράρτημα Α

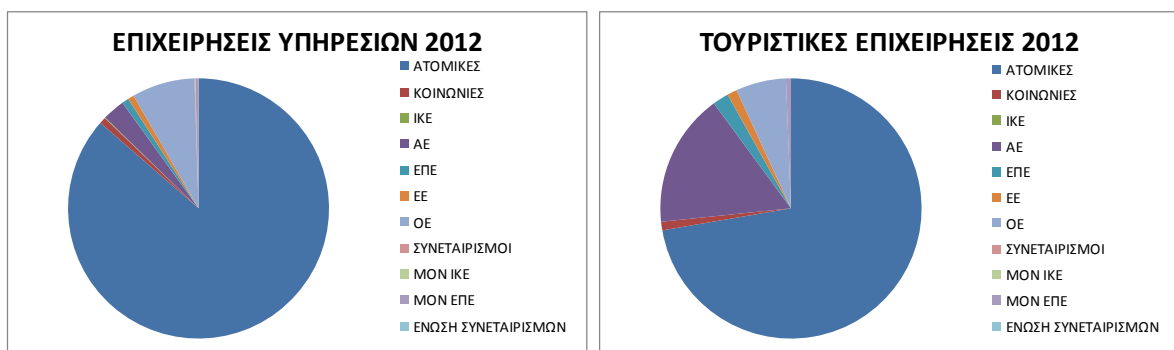
Όλα τα ποσοστά που παρατίθενται παρακάτω αφορούν τις 6.536 επιχειρήσεις της περιφέρειας Λασιθίου κατά το έτος 2012. Επιπρόσθετα είναι υπολογισμένα ως ποσοστό του συνόλου, κάθε τομέα, των επιχειρήσεων της περιφέρειας Λασιθίου.

Το μεγαλύτερο ποσοστό των επιχειρήσεων αποτελούν οι ατομικές επιχειρήσεις αλλά μειώνονται λόγω της επίδρασης της κρίσης 2% (από το 2010) για τον τουριστικό και μεταποίησης τομέα και 1% (από το 2010) για τον εμπορικό και υπηρεσιών τομέα. Τα ποσοστά των ατομικών επιχειρήσεων επιμερίζονται 76% για τον εμπορικό τομέα, 72% για την μεταποίηση, 72% για τον τουριστικό τομέα και 86% για το τομέα των υπηρεσιών. Όσον αφορά τις Ανώνυμες εταιρείες, ο εμπορικός τομέας κατέχει το 5%, ο τομέας της μεταποίησης έχει ποσοστό 6%, ο τουριστικός τομέας είναι πιο αυξημένος με ποσοστό 17% και ο τομέας υπηρεσιών με ποσοστό 3%. Ο τομέας εμπορικός, μεταποίησης και τουριστικός στις εταιρείες περιορισμένης ευθύνης κατέχουν το 2% ενώ ο τομέας υπηρεσιών το 1%. Σημαντικό ποσοστό του συνόλου κατέχουν και οι ομόρρυθμες εταίρες με ποσοστά 14% για τον εμπορικό τομέα, 16% για τον τομέα μεταποίησης, 6% για τον τουριστικό τομέα και 8% για τον τομέα των υπηρεσιών.⁷ Τα ανωτέρω αποτυπώνονται στα κατωτέρω γραφήματα.

Γράφημα 21:κατανομή εμπορικών επιχειρήσεων 2012 Γράφημα 22:κατανομή επιχειρήσεων μεταποίησης 2012

Γράφημα 23:κατανομή επιχειρήσεων υπηρεσιών 2012 Γράφημα 24:κατανομή τουριστικών επιχειρήσεων 2012

⁷ Όλα τα ποσοστά κατανομής των επιχειρήσεων παρατίθενται στο παράρτημα Α

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Όπως παρατηρείται στον πίνακα 5 , όπου παρουσιάζεται η κατανομή των επιχειρήσεων του συνόλου των τομέων της περιφέρειας Λασιθίου οικονομική κρίση έχει επηρεάσει κυρίως τις ατομικές επιχειρήσεις .Οι ατομικές επιχειρήσεις μειώνονται σταδιακά από έτος σε έτος. Από το 2006 έως το 2012 η μείωση αυτή ανέρχεται στο 2,94% .Από το έτος 2006 έως και 2008 επηρεασμένες από την κρίση οι Ανώνυμες εταιρείες και οι ενώσεις συνεταιρισμών επιδέχονται μείωση με ποσοστά 0,03% και 0,01% αντίστοιχα. Μετά το πέρας του έτους 2008 αυξάνονται με αργό ρυθμό.

Μη επηρεασμένες από την κρίση φαίνεται να είναι οι εταιρείες περιορισμένης ευθύνης , οι ετερόρρυθμες εταιρείες , οι ομόρρυθμες εταιρείες ,οι συνεταιρισμοί, και οι κοινωνίες. Οι εταιρείες περιορισμένης ευθύνης και οι μονοπρόσωπες εταιρείες περιορισμένης ευθύνης αυξήθηκαν κατά 0,2% και 0,27%αντίστοιχα ,από το έτος 2006 έως 2012. Παράλληλα οι ετερόρρυθμες εταιρείες αυξήθηκαν κατά 0,39% ,οι ομόρρυθμες κατά 1% και οι κοινωνίες 0,52% (για έτη 2006-2012). Νέες μορφές επιχειρήσεων παρατηρούνται στην περιφέρεια Λασιθίου (Ιδιωτική κεφαλαιουχική εταιρεία) από το έτος 2008. Θετικά επηρεασμένοι οι συνεταιρισμοί από την κρίση αυξάνονται κατά 0,05% για έτη 2006-2012.

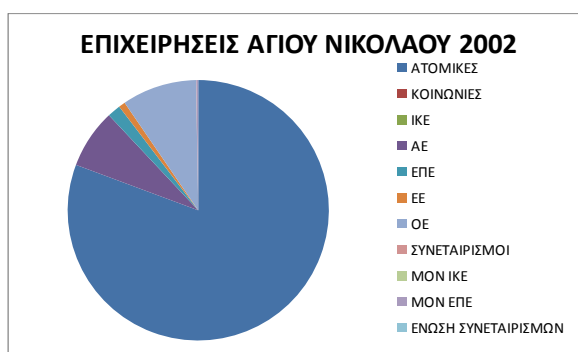
Πίνακας 5:Κατανομή συνόλου επιχειρήσεων των τομέων της περιφέρειας Λασιθίου 2002-2012

ΕΙΔΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ	2002	2004	2006	2008	2010	2012
ΑΤΟΜΙΚΕΣ	83,69%	84,42%	82,93%	81,89%	81,14%	79,99%
ΚΟΙΝΩΝΙΕΣ	0,00%	0,00%	0,00%	0,01%	0,48%	0,52%
ΙΚΕ	0,00%	0,00%	0,00%	0,01%	0,00%	0,05%
ΑΕ	5,20%	5,16%	4,84%	4,81%	4,94%	5,28%
ΕΠΕ	1,24%	1,13%	1,21%	1,21%	1,26%	1,41%
ΕΕ	0,88%	0,90%	0,94%	1,29%	1,34%	1,33%
ΟΕ	8,48%	7,88%	9,54%	10,07%	10,13%	10,54%
ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΙ	0,24%	0,25%	0,26%	0,28%	0,31%	0,31%
ΜΟΝ ΙΚΕ	0,00%	0,00%	0,00%	0,01%	0,00%	0,03%
ΜΟΝ ΕΠΕ	0,21%	0,21%	0,23%	0,36%	0,35%	0,50%
ΕΝΩΣΗ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΩΝ	0,06%	0,05%	0,05%	0,04%	0,04%	0,05%
ΣΥΝΟΛΟ	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%

1.3.2. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΚΑΤΑΝΟΜΗΣ ΤΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΣΤΙΣ ΤΕΣΣΕΡΙΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΛΑΣΙΘΙΟΥ.

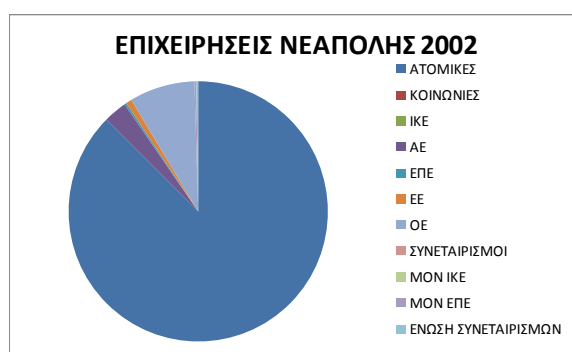
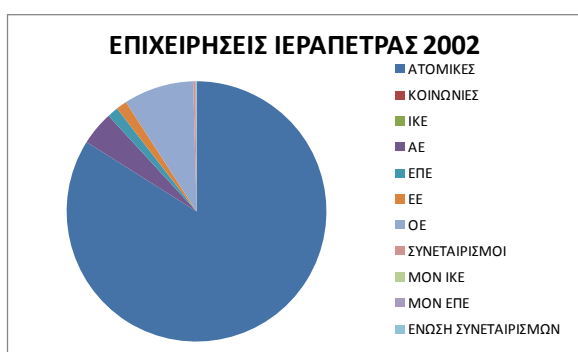
Όλα τα ποσοστά που παρατίθενται παρακάτω αφορούν τις 5.329 επιχειρήσεις της περιφέρειας Λασιθίου κατά το έτος 2002. Επιπρόσθετα είναι υπολογισμένα ως ποσοστό του συνόλου, κάθε περιοχής, των επιχειρήσεων της περιφέρειας Λασιθίου. Το μεγαλύτερο ποσοστό των επιχειρήσεων αποτελούν οι ατομικές επιχειρήσεις. Τα ποσοστά των ατομικών επιχειρήσεων επιμερίζονται 81% για τον Άγιο Νικόλαο, 84% για την Ιεράπετρα, 87% για την Σητεία και 87% για την Νεάπολη. Όσον αφορά τις Ανώνυμες εταιρείες, ο Άγιος Νικόλαος κατέχει το 7%, η Ιεράπετρα το 4%, η Σητεία 4% και η Νεάπολη 3%. Η Ιεράπετρα και η Σητεία στις εταιρείες περιορισμένης ευθύνης κατέχουν το 1% ενώ ο Άγιος Νικόλαος το 2%. Σημαντικό ποσοστό του συνόλου κατέχουν και οι ομόρρυθμες εταίρες με ποσοστά 9% για Άγιο Νικόλαο, 9% για την Ιεράπετρα, 7% για την Σητεία και 8% για την Νεάπολη.⁸ Τα ανωτέρω αποτυπώνονται στα κατωτέρω γραφήματα.

Γράφημα 25:κατανομή επιχειρήσεων Αγίου Νικολάου 2002 Γράφημα 26:κατανομή επιχειρήσεων Σητείας 2002

Γράφημα 27:κατανομή επιχειρήσεων Ιεράπετρας 2002

Γράφημα 28:κατανομή επιχειρήσεων Νεάπολης 2002

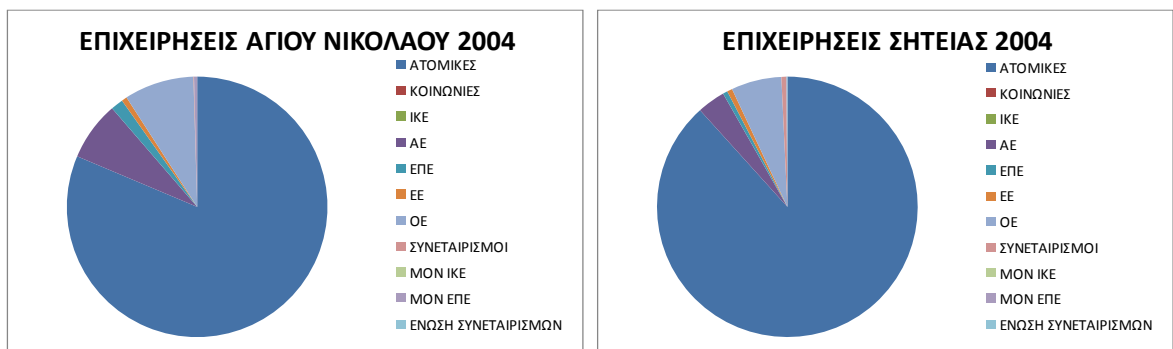

⁸ Όλα τα ποσοστά κατανομής των επιχειρήσεων παρατίθενται στο παράρτημα Α

Όλα τα ποσοστά που παρατίθενται παρακάτω αφορούν τις 5.682 επιχειρήσεις της περιφέρειας Λασιθίου κατά το έτος 2004. Επιπρόσθετα είναι υπολογισμένα ως ποσοστό του συνόλου, κάθε περιοχής, των επιχειρήσεων της περιφέρειας Λασιθίου.

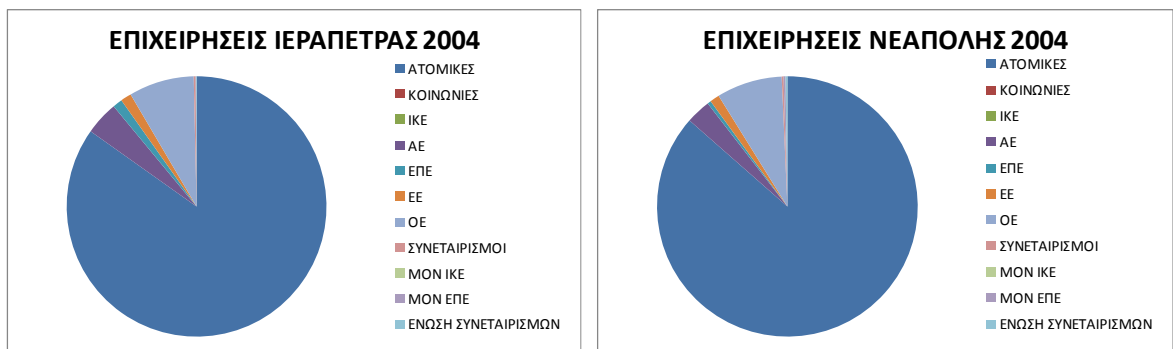
Το μεγαλύτερο ποσοστό των επιχειρήσεων κατέχουν οι ατομικές επιχειρήσεις. Αυξημένες κατά 1% από το έτος 2002 εμφανίζονται οι ατομικές επιχειρήσεις για την περιοχή της Ιεράπετρας και της Σητείας. Τα ποσοστά των ατομικών επιχειρήσεων έχουν 81% για τον Άγιο Νικόλαο, 85% για την Ιεράπετρα, 88% για την Σητεία και 87% για την Νεάπολη. Στις Ανώνυμες εταιρείες η Ιεράπετρα έχει ποσοστό 4%, η Σητεία 3%, η περιοχή του Αγίου Νικολάου ποσοστό 7% και η περιοχή της Νεάπολης ποσοστό 3%. Η Σητεία και η περιοχή της Ιεράπετρας στις εταιρείες περιορισμένης ευθύνης κατέχουν το 1% ενώ το 2% ο Άγιος Νικόλαος. Σημαντικό ποσοστό του συνόλου κατέχουν και οι ομόρρυθμες εταίρες με ποσοστά 8% για Ιεράπετρα, 8% για την Νεάπολη, 9% για τον Άγιο Νικόλαο και 6% για την Σητεία.⁹ Τα ανωτέρω αποτυπώνονται στα κατωτέρω γραφήματα.

Γράφημα 29:κατανομή επιχειρήσεων Αγίου Νικολάου 2004 Γράφημα 30:κατανομή επιχειρήσεων Σητείας 2004

Γράφημα 31:κατανομή επιχειρήσεων Ιεράπετρας 2004

Γράφημα 32:κατανομή επιχειρήσεων Νεάπολης 2004

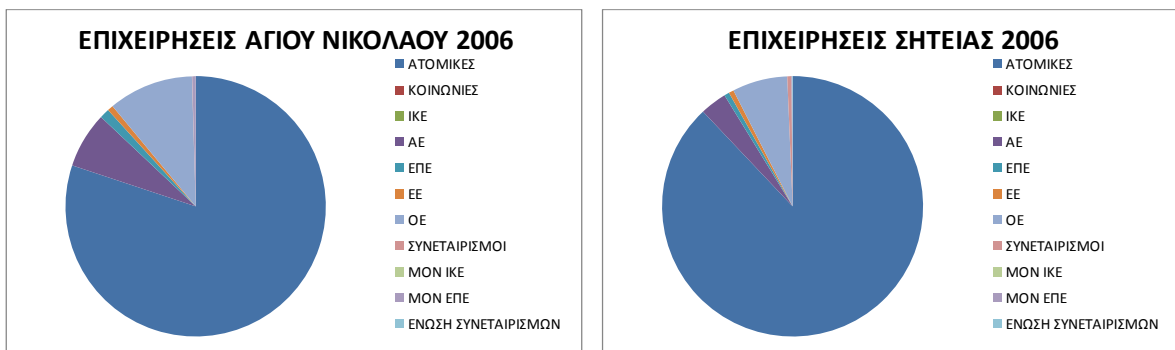

⁹ Όλα τα ποσοστά κατανομής των επιχειρήσεων παρατίθενται στο παράρτημα Α

Όλα τα ποσοστά που παρατίθενται παρακάτω αφορούν τις 6.193 επιχειρήσεις της περιφέρειας Λασιθίου κατά το έτος 2006. Επιπρόσθετα είναι υπολογισμένα ως ποσοστό του συνόλου, κάθε τομέα , των επιχειρήσεων της περιφέρειας Λασιθίου.

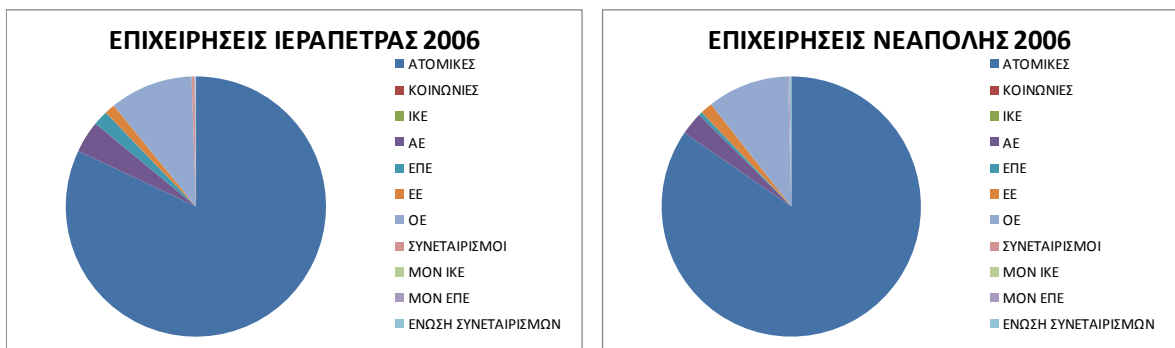
Το μεγαλύτερο ποσοστό των επιχειρήσεων κατέχουν οι ατομικές επιχειρήσεις . Μειωμένες παρουσιάζονται οι επιχειρήσεις του Αγίου Νικολάου , της Ιεράπετρας και της Νεάπολης από το έτος 2004. Η μείωση των επιχειρήσεων της περιοχής του Αγίου Νικολάου ανέρχεται σε ποσοστό 1%, της Ιεράπετρας σε 3% και της Νεάπολης σε 2%. Τα ποσοστά των ατομικών επιχειρήσεων έχουν 80% για τον Άγιο Νικόλαο , 82% για την Ιεράπετρα , 88% για την Σητεία και 85% για την Νεάπολη. Στις Ανώνυμες εταιρείες η Ιεράπετρα έχει ποσοστό 4% , η Σητεία 3%, η περιοχή του Αγίου Νικολάου ποσοστό 7% και η περιοχή της Νεάπολης ποσοστό 3%. Η Σητεία και η περιοχή του Αγίου Νικολάου στις εταιρείες περιορισμένης ευθύνης κατέχουν το 1% ενώ το 2% η Ιεράπετρα . Σημαντικό ποσοστό του συνόλου κατέχουν και οι ομόρρυθμες εταίρες με ποσοστό αύξησης(από το έτος 2004) 2% για τον Άγιο Νικόλαο , την Ιεράπετρα και την Νεάπολη, ενώ 1% για την Σητεία .¹⁰ Τα ανωτέρω αποτυπώνονται στα κατωτέρω γραφήματα.

Γράφημα 33:κατανομή επιχειρήσεων Αγίου Νικολάου 2006 **Γράφημα 34:κατανομή επιχειρήσεων Σητείας 2006**

Γράφημα 35:κατανομή επιχειρήσεων Ιεράπετρας 2006

Γράφημα 36:κατανομή επιχειρήσεων Νεάπολης 2006

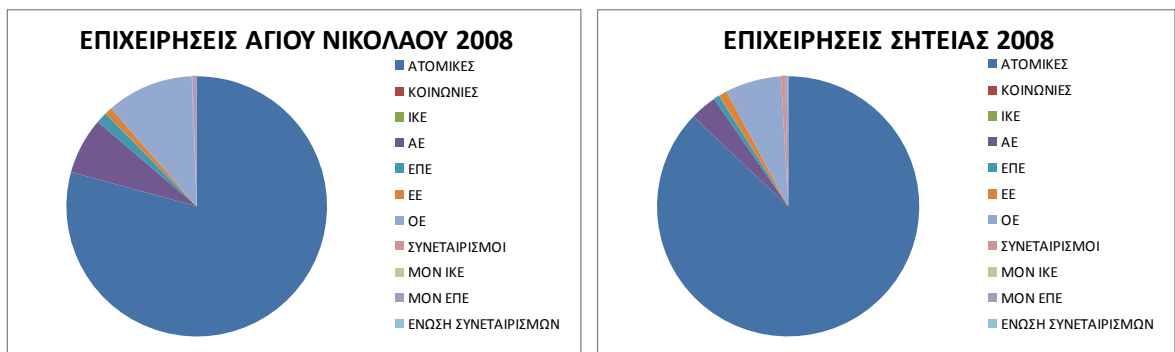

¹⁰ Όλα τα ποσοστά κατανομής των επιχειρήσεων παρατίθενται στο παράρτημα Α

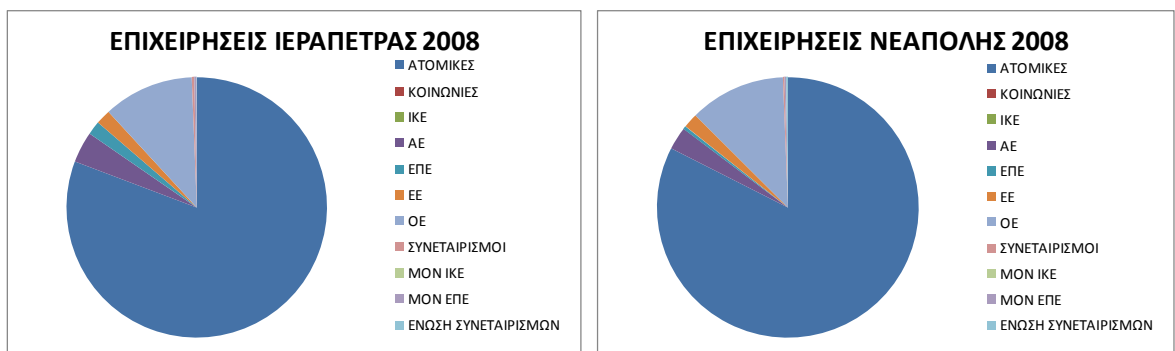
Όλα τα ποσοστά που παρατίθενται παρακάτω αφορούν τις 6.720 επιχειρήσεις της περιφέρειας Λασιθίου κατά το έτος 2008. Επιπρόσθετα είναι υπολογισμένα ως ποσοστό του συνόλου , κάθε τομέα ,των επιχειρήσεων της περιφέρειας Λασιθίου.

Το μεγαλύτερο ποσοστό των επιχειρήσεων αποτελούν οι ατομικές επιχειρήσεις . Με μείωση 1% εμφανίζονται οι ατομικές επιχειρήσεις της περιοχής του Αγίου Νικολάου , της Ιεράπετρας και της Σητείας, ενώ 3% για τις επιχειρήσεις της Νεάπολης(από το 2006). Τα ποσοστά των ατομικών επιχειρήσεων παρουσιάζονται 79% για τον Άγιο Νικόλαο , 81% για την Ιεράπετρα , 87% για την Σητεία και 82% για την Νεάπολη. Στις Ανώνυμες εταιρείες , η Ιεράπετρα έχει ποσοστό 4% , η Σητεία 3%, η περιοχή του Αγίου Νικολάου ποσοστό 7% και η περιοχή της Νεάπολης ποσοστό 3%. Η Σητεία και η περιοχή του Αγίου Νικολάου στις εταιρείες περιορισμένης ευθύνης κατέχουν το 1%, ενώ το 2% η Ιεράπετρα .Αξιοσημείωτο ποσοστό του συνόλου κατέχουν και οι ομόρρυθμες εταίρες με ποσοστά 11%για τον Άγιο Νικόλαο και την Ιεράπετρα και 7% για την Σητεία και 12% για την Νεάπολη .¹¹ Τα ανωτέρω αποτυπώνονται στα κατωτέρω γραφήματα.

Γράφημα 37:κατανομή επιχειρήσεων Αγίου Νικολάου 2008 **Γράφημα 38:κατανομή επιχειρήσεων Σητείας 2008**

Γράφημα 39:κατανομή επιχειρήσεων Ιεράπετρας 2008 **Γράφημα 40:κατανομή επιχειρήσεων Νεάπολης 2008**

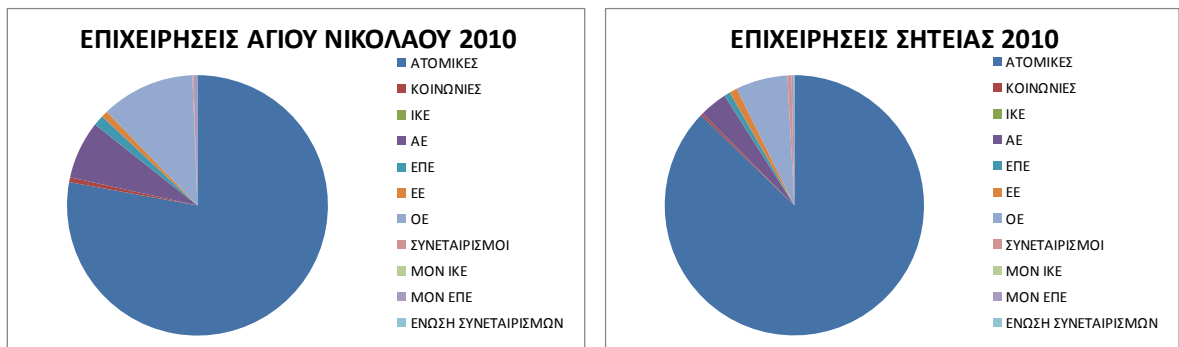

¹¹ Όλα τα ποσοστά κατανομής των επιχειρήσεων παρατίθενται στο παράρτημα Α

Όλα τα ποσοστά που παρατίθενται παρακάτω αφορούν τις 6.878 επιχειρήσεις της περιφέρειας Λασιθίου κατά το έτος 2010. Επιπρόσθετα είναι υπολογισμένα ως ποσοστό του συνόλου, κάθε τομέα, των επιχειρήσεων της περιφέρειας Λασιθίου.

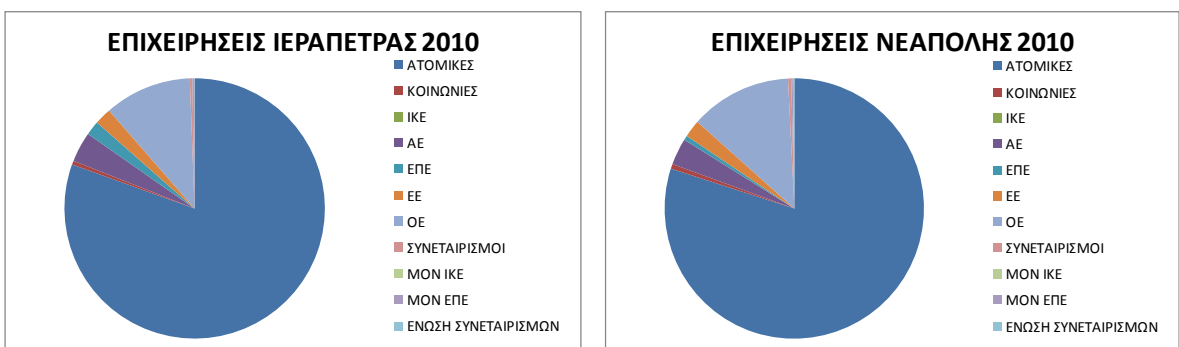
Το μεγαλύτερο ποσοστό των επιχειρήσεων αποτελούν και πάλι οι ατομικές επιχειρήσεις. Μείωση εμφανίζουν οι ατομικές επιχειρήσεις του Αγίου Νικολάου και της Ιεράπετρας με ποσοστό 1% και η Νεάπολη με ποσοστό 2%(από το έτος 2008). Τα ποσοστά των ατομικών επιχειρήσεων παρουσιάζονται 78% για τον Άγιο Νικόλαο, 80% για την Ιεράπετρα, 87% για την Σητεία και 80% για την Νεάπολη. Στις Ανώνυμες εταιρείες, η Ιεράπετρα έχει ποσοστό 4%, η Σητεία 3%, η περιοχή του Αγίου Νικολάου είναι πιο αυξημένη με ποσοστό 7% και η περιοχή της Νεάπολης με ποσοστό 3%. Η περιοχή της Σητείας, του Αγίου Νικολάου και της Νεάπολης στις εταιρείες περιορισμένης ευθύνης κατέχουν το 1% ενώ το 2% η Ιεράπετρα. Σημαντικό ποσοστό του συνόλου κατέχουν οι ομόρρυθμες εταίρες και εμφανίζονται με αυξημένα ποσοστά κατά 1% η Νεάπολη και ο Άγιος Νικόλαος, ενώ για την Σητεία παρατηρείται μείωση 1% από το προηγούμενο έτος.¹² Τα ανωτέρω αποτυπώνονται στα κατωτέρω γραφήματα.

Γράφημα 41:κατανομή επιχειρήσεων Αγίου Νικολάου 2010 Γράφημα 42:κατανομή επιχειρήσεων Σητείας 2010

Γράφημα 43:κατανομή επιχειρήσεων Ιεράπετρας 2010

Γράφημα 44:κατανομή επιχειρήσεων Νεάπολης 2010

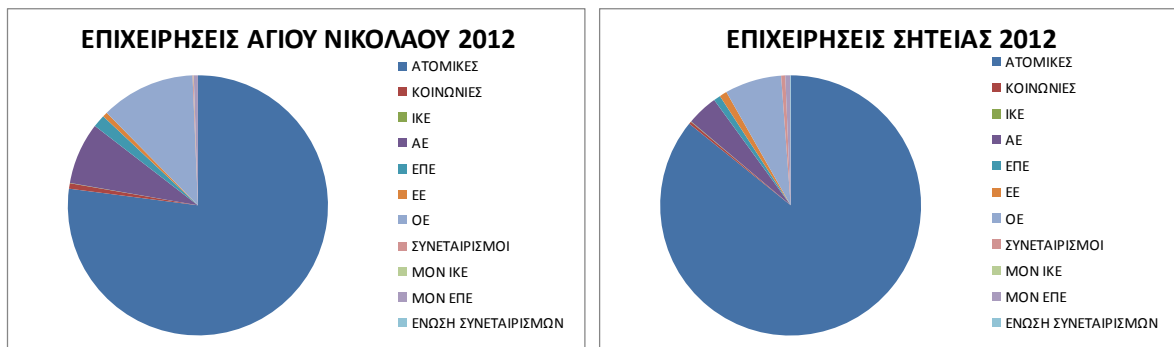

¹² Όλα τα ποσοστά κατανομής των επιχειρήσεων παρατίθενται στο παράρτημα Α

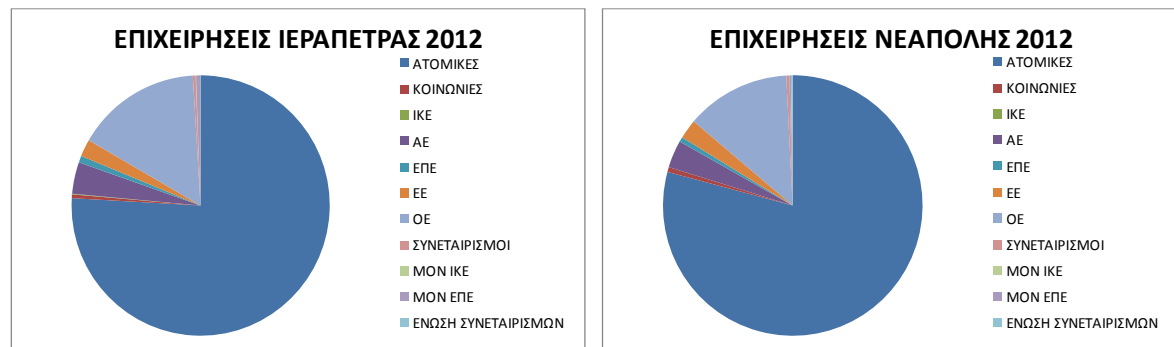
Όλα τα ποσοστά που παρατίθενται παρακάτω αφορούν τις 6.536 επιχειρήσεις της περιφέρειας Λασιθίου κατά το έτος 2012. Επιπρόσθετα είναι υπολογισμένα ως ποσοστό του συνόλου, κάθε τομέα , των επιχειρήσεων της περιφέρειας Λασιθίου.

Το μεγαλύτερο ποσοστό των επιχειρήσεων αποτελούν οι ατομικές επιχειρήσεις . Μειωμένες εμφανίζονται οι ατομικές επιχειρήσεις του Αγίου Νικολάου ,της Νεάπολης και της Σητείας κατά 1%, από το προηγούμενο έτος. Η Ιεράπετρα επηρεασμένη περισσότερο από την επίδραση της κρίσης εμφανίζει μειωμένο αριθμό επιχειρήσεων κατά 4% .Τα ποσοστά των ατομικών επιχειρήσεων παρουσιάζονται 77% για τον Άγιο Νικόλαο , 76% για την Ιεράπετρα , 86% για την Σητεία και 79% για την Νεάπολη. Στις Ανώνυμες εταιρείες , η Ιεράπετρα και η Σητεία κατέχει το 4% , η περιοχή του Αγίου Νικολάου είναι πιο αυξημένη με ποσοστό 8% και η περιοχή της Νεάπολης με ποσοστό 3%. Η Ιεράπετρα , Σητεία και Νεάπολη στις εταιρείες περιορισμένης ευθύνης κατέχουν το 1% ενώ η περιοχή του Αγίου Νικολάου το2% .Σημαντικό ποσοστό του συνόλου κατέχουν και οι ομόρρυθμες εταίρες με ποσοστά 16%για Ιεράπετρα (αυξημένες κατά 5% από το 2010) , 13% για την Νεάπολη,12%για τον Άγιο Νικόλαο και 7% για την Σητεία(αυξημένες κατά 1% από το 2010) .¹³ Τα ανωτέρω αποτυπώνονται στα κατωτέρω γραφήματα.

Γράφημα 45:κατανομή επιχειρήσεων Αγίου νικολάου2012 Γράφημα 46:κατανομή επιχειρήσεων Σητείας 2012

Γράφημα 47:κατανομή επιχειρήσεων Ιεράπετρας 2012 Γράφημα 48:κατανομή επιχειρήσεων Νεάπολης 2012

¹³ Όλα τα ποσοστά κατανομής των επιχειρήσεων παρατίθενται στο παράρτημα Α

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Όπως παρατηρείται στον πίνακα 6 , όπου παρουσιάζεται η κατανομή των επιχειρήσεων του συνόλου των περιοχών της περιφέρειας Λασιθίου, η οικονομική κρίση έχει επηρεάσει κυρίως τις ατομικές επιχειρήσεις .Οι ατομικές επιχειρήσεις μειώνονται σταδιακά από έτος σε έτος. Η από το 2006 έως το 2012 η μείωση αυτή ανέρχεται στο3,92% .Από το έτος 2006 έως και 2008 επηρεασμένες από την διεθνή κρίση οι Ανώνυμες εταιρείες και οι ενώσεις συνεταιρισμών μειώνονται με ποσοστά 0,03% και 0,01% αντίστοιχα. Μετά το πέρας του έτους 2008 αυξάνονται με αργό ρυθμό.

Μη επηρεασμένες από την κρίση αυξάνονται οι ετερόρρυθμες εταιρείες , οι ομόρρυθμες εταιρείες ,οι συνεταιρισμοί, και οι κοινωνίες. Οι εταιρείες περιορισμένης ευθύνης αυξήθηκαν κατά 0,06%,από το έτος 2006 έως 2010. Παράλληλα(από το 2006 έως το 2012) οι μονοπρόσωπες εταιρείες περιορισμένης αυξήθηκαν κατά 0,28%,οι ετερόρρυθμες εταιρείες κατά 0,37% ,οι ομόρρυθμες κατά 2,38% και οι κοινωνίες 0,51%. Νέες μορφές επιχειρήσεων παρατηρούνται στην περιφέρεια Λασιθίου (Ιδιωτική κεφαλαιουχική εταιρεία) από το έτος 2008. Θετικά επηρεασμένοι οι συνεταιρισμοί από την κρίση αυξάνονται κατά 0,04% για έτη 2006-2012.

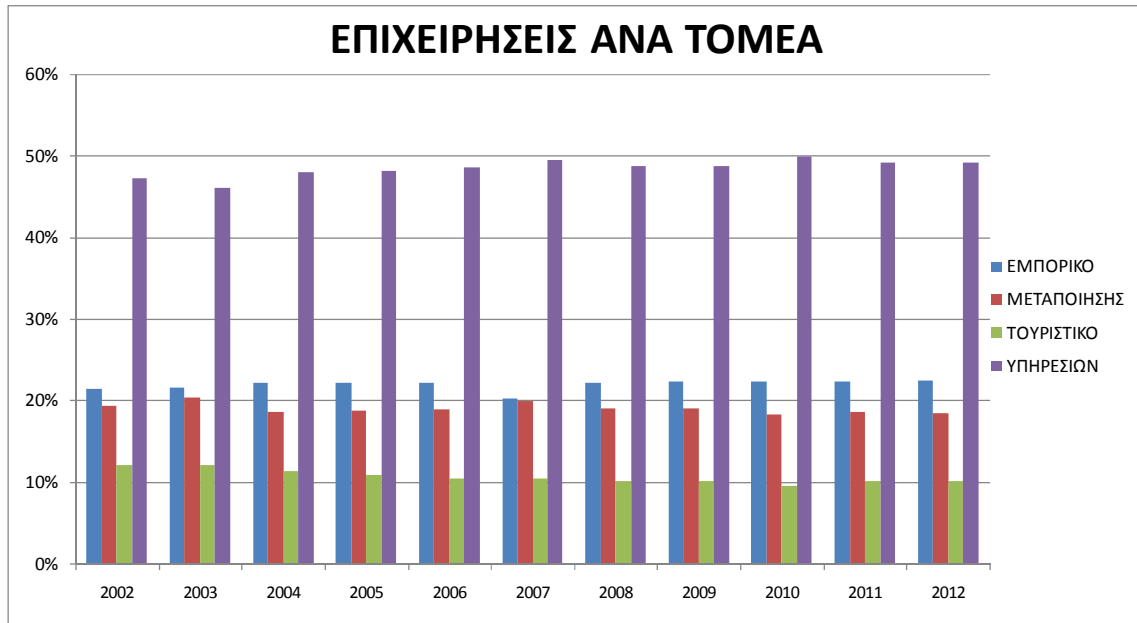
Πίνακας 6:Κατανομή συνόλου επιχειρήσεων των περιοχών της περιφέρειας Λασιθίου 2002-2012

ΕΙΔΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ	2002	2004	2006	2008	2010	2012
ΑΤΟΜΙΚΕΣ	83,74%	84,42%	82,93%	81,89%	81,17%	79,01%
ΚΟΙΝΩΝΙΕΣ	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,48%	0,51%
ΙΚΕ	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,05%
ΑΕ	5,20%	5,16%	4,84%	4,81%	4,92%	5,21%
ΕΠΕ	1,24%	1,13%	1,21%	1,25%	1,27%	1,09%
ΕΕ	0,88%	0,90%	0,94%	1,29%	1,34%	1,31%
ΟΕ	8,49%	7,88%	9,54%	10,07%	10,14%	11,92%
ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΙ	0,24%	0,25%	0,26%	0,28%	0,31%	0,30%
ΜΟΝ ΙΚΕ	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,03%
ΜΟΝ ΕΠΕ	0,15%	0,21%	0,23%	0,36%	0,35%	0,51%
ΕΝΩΣΗ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΩΝ	0,06%	0,05%	0,05%	0,04%	0,04%	0,05%
ΣΥΝΟΛΟ	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%

1.3.3. ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΑΝΑ ΤΟΜΕΑ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΛΑΣΙΘΙΟΥ.

Υψηλά ποσοστά σε σχέση με τους υπόλοιπους τομείς εμφανίζει ο τομέας των υπηρεσιών στην περιφέρεια Λασιθίου. Έπειτα ακολουθεί ο εμπορικός τομέας με μικρή αύξηση κατά τα έτη 2002 μέχρι και 2012(ποσοστό 1%). Έπειτα ακολουθεί ο τομέας της μεταποίησης και ο τουριστικός. Οι δυο ακριβώς προαναφερόμενοι τομείς παρουσιάζουν κατά τα έτη 2002 μέχρι και 2012 μείωση . Η μείωση επιμερίζεται σε ποσοστό 1%για την μεταποίηση και 2% για τον τουριστικό .

Γράφημα 49:κατανομή επιχειρήσεων κατά τομέα (2002-2012)

1.3.4. ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΑΝΑ ΠΕΡΙΟΧΗ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΛΑΣΙΘΙΟΥ.

Διαχρονικά το μεγαλύτερο ποσοστό των επιχειρήσεων ευρίσκεται στην περιοχή του Αγίου Νικολάου. Από τα έτη 2002 μέχρι και 2012 οι επιχειρήσεις της περιοχής του Αγίου Νικολάου έχουν μειωθεί κατά 5%. Το δεύτερο μεγαλύτερο ποσοστό έχουν οι επιχειρήσεις της Ιεράπετρας . Σε αντίθεση με τις επιχειρήσεις της περιοχής του Αγίου Νικολάου ,οι επιχειρήσεις της Ιεράπετρας παρουσιάζουν διαχρονική αύξηση. Η αύξηση αγγίζει το ποσοστό 4%. Σε σταθερά επίπεδα διαχρονικά κινούνται οι επιχειρήσεις της Σητείας , οι οποίες κατέχουν την τρίτη θέση. Τα χαμηλότερα ποσοστά και χωρίς ιδιαίτερες διακυμάνσεις ,κινούνται οι επιχειρήσεις της περιοχής της Νεάπολης.

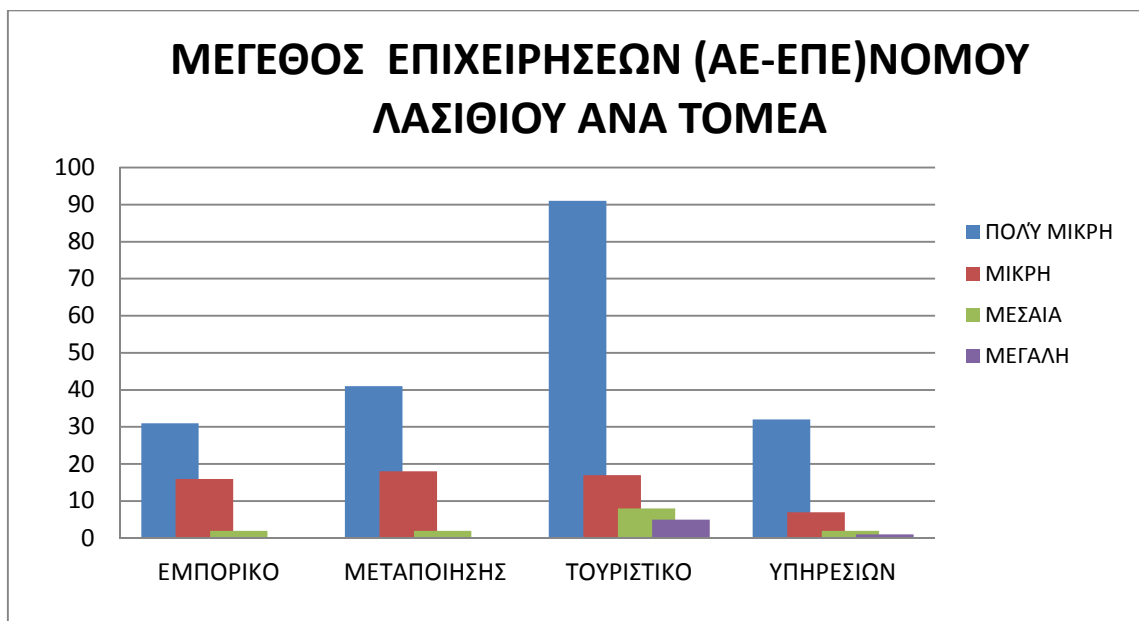
Γράφημα 50:κατανομή επιχειρήσεων κατά περιοχή (2002-2012)

1.3.5. ΜΕΓΕΘΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ (ΑΕ -ΕΠΕ) ΝΟΜΟΥ ΛΑΣΙΘΙΟΥ ΑΝΑ ΤΟΜΕΑ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ.

Ο εμπορικός τομέας διαθέτει 31 πολύ μικρές επιχειρήσεις, 16 μικρές επιχειρήσεις και 2 μεσαίες επιχειρήσεις. Ο τομέας της μεταποίησης διαθέτει 41 πολύ μικρές επιχειρήσεις, 18 μικρές επιχειρήσεις και 2 μεσαίες επιχειρήσεις. Ο τουριστικός τομέας διαθέτει 91 πολύ μικρές επιχειρήσεις, 17 μικρές επιχειρήσεις, 8 μεσαίες επιχειρήσεις και 5 μεγάλες επιχειρήσεις. Τέλος ο τομέας των υπηρεσιών διαθέτει 32 πολύ μικρές επιχειρήσεις, 7 μικρές επιχειρήσεις, 2 μεσαίες επιχειρήσεις και μια μεγάλη επιχείρηση.

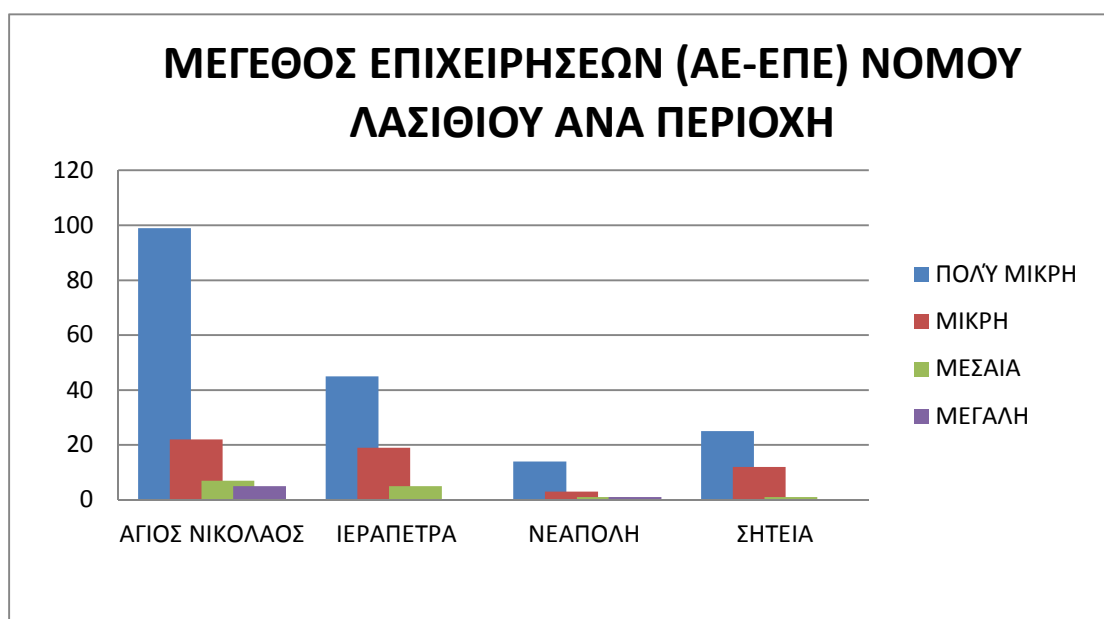
Γράφημα 51:μέγεθος επιχειρήσεων (ΑΕ-ΕΠΕ) νομού Λασιθίου ανά τομέα

1.3.6. ΜΕΓΕΘΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ (ΑΕ -ΕΠΕ) ΝΟΜΟΥ ΛΑΣΙΘΙΟΥ ΑΝΑ ΠΕΡΙΟΧΗ.

Η περιοχή του Αγίου Νικολάου διαθέτει 99 πολύ μικρές επιχειρήσεις, 22 μικρές επιχειρήσεις , 7 μεσαίες επιχειρήσεις και 5 μεγάλες επιχειρήσεις. Η περιοχή της Ιεράπετρας διαθέτει 45 πολύ μικρές επιχειρήσεις,19 μικρές επιχειρήσεις και 5 μεσαίες επιχειρήσεις. Η περιοχή της Νεάπολης διαθέτει 14 πολύ μικρές επιχειρήσεις,3 μικρές επιχειρήσεις , 1 μεσαία επιχείρηση και 1 μεγάλη επιχείρηση. Τέλος η περιοχή της Σητείας διαθέτει 25 πολύ μικρές επιχειρήσεις, 12 μικρές επιχειρήσεις και 1 μεσαία επιχείρηση .

Γράφημα 52:μέγεθος επιχειρήσεων (ΑΕ-ΕΠΕ) νομού Λασιθίου ανά περιοχή

1.4. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ:

Το μεγαλύτερο ποσοστό των επιχειρήσεων της περιφέρειας Λασιθίου κατέχουν οι ατομικές επιχειρήσεις . Ακολουθούν οι ομόρρυθμες εταιρείες ,μετά οι ανώνυμες εταιρείες και έπειτα με ελάχιστα διαφοροποιημένα ποσοστά οι κοινωνίες ,οι εταιρείες περιορισμένης ευθύνης οι ετερόρρυθμες εταιρείες και οι μονοπρόσωπες εταιρείες περιορισμένης ευθύνης. Τέλος ακολουθούν εξ ίσου οι ιδιωτικές κεφαλαιουχικές εταιρείες οι συνεταιρισμοί και οι ενώσεις συνεταιρισμών.

Όπως προκύπτει από τον πίνακα 7 η πλειοψηφία των επιχειρήσεων, διαχρονικά, συγκεντρώνεται στον τομέα των υπηρεσιών και μετά στον εμπορικό τομέα. Τέλος τα ελάχιστα ποσοστά επιχειρήσεων εμφανίζονται στον τουριστικό και μεταποίησης τομέα. Το σύνολο των επιχειρήσεων του τομέα των υπηρεσιών από το έτος 2002 μέχρι και το έτος 2012 αυξήθηκε κατά 2% . Οι επιχειρήσεις του εμπορικού τομέα αυξήθηκαν κατά 1% . Αντίθετα μείωση (για τα έτη 2002-2012)παρουσιάζει ο τουριστικός και μεταποίησης τομέας με ποσοστά 2% και 1% αντίστοιχα.

Πίνακας 7:Σύνολο επιχειρήσεων κατά τομέα δραστηριότητας της περιφέρειας Λασιθίου

ΕΤΗ	ΕΜΠΟΡΙΚΟ	ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗΣ	ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟ	ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	ΣΥΝΟΛΟ
2002	21%	19%	12%	47%	100%
2003	22%	20%	12%	46%	100%
2004	22%	19%	11%	48%	100%
2005	22%	19%	11%	48%	100%
2006	22%	19%	10%	49%	100%
2007	20%	20%	10%	49%	100%
2008	22%	19%	10%	49%	100%
2009	22%	19%	10%	49%	100%
2010	22%	18%	10%	50%	100%
2011	22%	19%	10%	49%	100%
2012	22%	18%	10%	49%	100%

Όπως προκύπτει από τον πίνακα 8 η πλειοψηφία των επιχειρήσεων εμφανίζεται στον Άγιο Νικόλαο έπειτα στην Ιεράπετρα μετά στην Σητεία ,λόγο των μεγάλων τουριστικών μονάδων που διαθέτει αυτή η περιοχή .Ενώ η Νεάπολη εμφανίζει τα μικρότερα ποσοστά επιχειρήσεων. Αύξηση παρουσιάζει(για τα έτη 2002-2012) το σύνολο των επιχειρήσεων στις περιοχές της Ιεράπετρας και της Σητείας με ποσοστά 4% και 1% αντίστοιχα. Σε σταθερά επίπεδα παραμένει το σύνολο των επιχειρήσεων της περιοχής της Νεάπολης. Σημαντική μείωση(για τα έτη 2002-2012) παρουσιάζει το σύνολο των επιχειρήσεων της περιοχής του Αγίου Νικολάου με ποσοστό 5%.

Πίνακας 8: Σύνολο επιχειρήσεων κατά περιοχή δραστηριότητας της περιφέρειας Λασιθίου

ΕΤΗ	ΑΓΙΟΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ	ΙΕΡΑΠΕΤΡΑ	ΣΗΤΕΙΑ	ΝΕΑΠΟΛΗ	ΣΥΝΟΛΟ
2002	41%	28%	24%	8%	100%
2003	41%	28%	24%	7%	100%
2004	39%	29%	24%	8%	100%
2005	38%	30%	24%	8%	100%
2006	38%	30%	25%	7%	100%
2007	37%	31%	25%	8%	100%
2008	37%	31%	25%	7%	100%
2009	37%	31%	25%	7%	100%
2010	37%	31%	25%	7%	100%
2011	36%	31%	25%	8%	100%
2012	36%	32%	25%	8%	100%

Όσον αφορά το μέγεθος των επιχειρήσεων (ΑΕ_ΕΠΕ) οι μεγαλύτερες επιχειρήσεις παρουσιάζονται στον τουριστικό τομέα . Έπειτα στον τομέα της μεταποίησης και μετά στον τομέα των υπηρεσιών . Αντίθετα οι μικρότερες σε μέγεθος επιχειρήσεις παρουσιάζονται στον εμπορικό τομέα. Αναφορικά με το μέγεθος των επιχειρήσεων ανά περιοχή οι μεγαλύτερες επιχειρήσεις παρουσιάζονται στην περιοχή του Αγίου Νικολάου. Έπειτα στην Ιεράπετρα και μετά στη Σητεία . Αντίθετα οι μικρότερες σε μέγεθος επιχειρήσεις παρουσιάζονται στην περιοχή της Νεάπολης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2^ο : ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ

2.1. ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΗ ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ

2.1.1. ΕΡΜΗΝΙΕΑ, ΕΙΔΗ ΚΑΙ ΛΟΓΟΙ ΑΝΑΛΥΣΗΣ ΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ

Η ανάλυση των οικονομικών καταστάσεων αποτελεί ένα σημαντικό εργαλείο για την διερεύνηση της πορείας της επιχείρησης. Σε συνδυασμό πάντοτε με συσχετιζόμενα εξωλογιστικά στοιχεία.

Η ανάλυση διακρίνεται

1. ανάλογα με το είδος του αναλυτή διακρίνεται σε εσωτερική ανάλυση και εξωτερική ανάλυση.

➤ Εσωτερική ανάλυση. Το είδος της ανάλυσης αυτής διενεργείται από άτομα εντός της επιχείρησης. Πλεονέκτημα της προαναφερόμενη ανάλυσης αποτελεί το εύρος των δεδομένων που έχει στην διάθεση του ο αναλυτής. Δεν περιορίζεται σε στοιχεία δημοσιευμένα μόνο.

➤ Εξωτερική ανάλυση. Πραγματοποιείται από άτομα εκτός της επιχειρήσεως. Βασίζεται κυρίως σε δημοσιευμένα δεδομένα.

Στην παρούσα εργασία η να ανάλυση των λογιστικών καταστάσεων περιορίζεται κυρίως στην εξωτερική ανάλυση.

2. Ανάλογα με την χρονική περίοδο σε τυπική η ουσιαστική.

➤ Η τυπική ανάλυση επιβλέπει την ορθή απεικόνιση των οικονομικών καταστάσεων .

➤ Σε αντίθεση η ουσιαστική λαμβάνει δεδομένα μετά την τυπική ανάλυση. Με την βοήθεια των αριθμοδεικτών ερευνά την ακριβή οικονομική θέση της επιχειρήσεως . (Νιάρχος, 2004)

Μειονεκτήματα των λογιστικών καταστάσεων αποτελούν κυρίως:

- Η σύντομη απεικόνιση τους καθώς και η ανομοιομορφία του τρόπου παρουσίασης τους. Η έλλειψη υποχρεωτικών προτύπων συντελεί στο να παρουσιάζονται οι οικονομικές καταστάσεις, των επιχειρήσεων, διαφορετικά.

- Παρατηρείται μεγάλη απόκλιση ανάμεσα στην χρονική στιγμή κατάθεσης των οικονομικών καταστάσεων μέχρι τη στιγμή την οποία δημοσιεύονται . (Νιάρχος, 2004)

Ο σκοπός της ανάλυσης των οικονομικών καταστάσεων ποικίλει, ανάλογα με το πρόσωπο που την διενεργεί (μέτοχοι, επενδυτές ,πιστωτές, διοίκηση , κρατικές υπηρεσίες ,εργαζόμενοι , χρηματιστές κ.τ.λ.).

Οι μέτοχοι - επενδυτές αποσκοπούν:

- Στο να επιτύχουν τα μέγιστα δυνατά κέρδη από την επένδυση αυτή και την μεγαλύτερη δυνατή απόδοση του κεφαλαίου τους. Να λάβουν μελλοντικά δικαιώματα σε περίπτωση που διανεμηθούν από την εταιρεία αποθεματικά και μερίσματα.
- Στην αύξηση της τιμής της μετοχής.

Στην ανάλυση των οικονομικών καταστάσεων αρκούνται σε γενικά δεδομένα από τους ισολογισμούς και την κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσης . Εξετάζουν όλη την δραστηριότητα, την οικονομική κατάσταση και την κεφαλαιακή διάθρωση. Απαραίτητη είναι επίσης και η γνώση της θέσης που κατέχει η επιχείρηση στον κλάδο της(μερίδιο αγοράς). Όπως και την θέση που εμφανίζεται ο κλάδος της επιχείρησης στην συνολική οικονομία. (Νιάρχος, 2004)

Οι δανειστές

Δανεισμός καλείται η σύμβαση μεταξύ δυο συμβαλλομένων. Ο ένας συμβαλλόμενος (δανειστής) εκχωρεί χρηματικό ποσό ή υλικά αγαθά στον δεύτερο αντισυμβαλλόμενο(οφειλέτη). Ο οφειλέτης έχει την υποχρέωση να καταβάλει το συμφωνηθέν αντάλλαγμα στην συγκεκριμένη χρονική στιγμή και ποσότητα. Μια επιχείρηση που δανείζεται κεφάλαια έχει την υποχρέωση να καταβάλει σε κάθε συμφωνημένη χρονική στιγμή ένα συγκεκριμένο ποσό τον τόκο. Στις περισσότερες βέβαια περιπτώσεις καταβάλλεται και το κεφάλαιο κατά τη λήξη. Μορφή δανεισμού αποτελεί και η πίστωση από προμηθευτές. (Σφακιανός, Εμπορικό Δίκαιο, 1994)

Οι δανειστές προβαίνουν στην ανάλυση των οικονομικών καταστάσεων για να προσδιορίσουν την ασφάλεια και ομαλή διεξαγωγή των συναλλαγών τους με τους οφειλέτες. Συγκεκριμένα για τις βραχυχρόνιες πιστώσεις επιζητούν την βραχυχρόνια οικονομική παρουσίαση της επιχείρησης, την ρευστότητα της και την ανακύκλωση των στοιχείων που κατέχει. Αντιθέτως οι μακροχρόνιοι δανειστές προβαίνουν σε πιο αναλυτικές εκτιμήσεις . Εξετάζουν την κερδοφορία της επιχείρησης κάτω από ορισμένες συνθήκες και την προσαρμοστικότητα της στις αλλαγές της οικονομίας.

Η διοίκηση της επιχείρησης.

Η διοίκηση ενδιαφέρεται να προσδιορίσει την μελλοντική πορεία της επιχείρησης , τα κέρδη διαχρονικά και την οικονομική κατάσταση της. Διαθέτει κατά την ανάλυση περισσότερα στοιχεία από τα υπόλοιπα ενδιαφερόμενα μέλη. Έχει πρόσβαση σε όλα τα στοιχεία και δεδομένα της επιχείρησης. Αποσκοπεί στο να εντοπίσει άμεσα και να προλάβει οποιασδήποτε μορφής παράπτωμα.

Εξαγορές ή συγχωνεύσεις.

Ειδικοί αναλύουν την αξία των περιουσιακών στοιχείων της οικονομικής μονάδας και κυρίως άυλων στοιχείων όπως η φήμη και η πελατεία και γενικά τις υποχρεώσεις της. Το είδος της ανάλυσης αυτής είναι όμοιο με την ανάλυση στην οποία προβαίνουν οι επενδυτές μέτοχοι.

Λοιποί ενδιαφερόμενοι.

Πρόσωπα όπως οι συνδικαλιστικές οργανώσεις, οι πελάτες, οι εργαζόμενοι, το κράτος, οι χρηματιστές κ.α. ενδιαφέρονται να αναλύσουν τα επιμέρους στοιχεία των οικονομικών καταστάσεων. Ο καθένας αποβλέπει να προφυλάξει τα δικά του οικονομικά συμφέροντα. (Νιάρχος, 2004)

2.1.2. ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΕΣ

Η χρήση των αριθμοδεικτών αποτελεί ένα εργαλείο ανάλυσης των οικονομικών καταστάσεων σε συνδυασμό με σχετικά εξωλογιστικά δεδομένα. Ο αριθμοδείκτης αποτελεί μια μαθηματική σχέση με στοιχεία από τον ισολογισμό ή τα αποτελέσματα χρήσης. Βοηθούν στο να εξεταστεί η εικόνα και η πορεία της επιχείρησης. Οι αριθμοδείκτες χωρίζονται σε δείκτες ρευστότητας, δραστηριότητας, αποδοτικότητας, επενδυτικούς ή επενδύσεων και τέλος διάρθρωσης κεφαλαίων και βιωσιμότητας. (Νιάρχος, 2004)

Σε αυτό το μέρος παραθέτονται ορισμένοι αριθμοδείκτες οι οποίοι έχουν επιλεγεί και αναλύονται παρακάτω.

ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑΣ

Ρευστότητα είναι η δυνατότητα της επιχείρησης να μπορεί να ανταπεξέλθει στις βραχυχρόνιες υποχρεώσεις της και να μπορεί να ρευστοποιήσει άμεσα τα στοιχεία που διαθέτει στο ενεργητικό της. Ένας υψηλός δείκτης ρευστότητας δίνει την δυνατότητα στην επιχείρηση να επωφελείται από διάφορες ευκαιρίες και να αποκομίζει κέρδη.

- Δείκτης Γενικής ρευστότητας = $\frac{\text{Διαθέσιμα} + \text{απαιτήσεις} + \text{αποθέματα}}{\text{βραχυχρόνιες υποχρεώσεις}}$

Ο αριθμοδείκτης αυτός παρουσιάζει το μέτρο ρευστότητας αλλά και το περιθώριο ασφάλειας, έτσι ώστε να είναι ικανή η επιχείρηση να μπορεί να ανταπεξέλθει στις καθημερινές υποχρεώσεις της. Όσο μεγαλύτερος είναι ο δείκτης ρευστότητας τόσο καλύτερη είναι η θέση της επιχείρησης. Με λίγα λόγια είναι σε θέση να μπορεί να ανταποκριθεί στις τρέχουσες υποχρεώσεις της και να απορροφήσει τις ενδεχόμενες ζημίες. (Νιάρχος, 2004)

ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑΣ

Είναι η ικανότητα της επιχείρησης να διαχειρίζεται σωστά τα περιουσιακά της στοιχεία και να αποφέρει κέρδη. Η αποδοτικότητα ενδιαφέρει την διοίκηση της επιχείρησης, τους δανειστές, τους μετόχους, τους εργαζόμενους κ.α.. Οι μέτοχοι για να επενδύσουν σε μετοχές μιας επιχείρησης ή ακόμα και να διατηρήσουν τις ήδη επενδυμένες επιζητούν το κέρδος (απόδοση). Οι δανειστές της και αυτοί προκειμένου να δανείσουν εξετάζουν την απόδοση της επιχείρησης. Παράλληλα η διοίκηση, εφόσον έχει θέσει στόχους που αφορούν την αποδοτικότητα μιας επιχείρησης, εξετάζει την απόκλιση των πραγματοποιηθέντων από αυτών των αναμενόμενων. Τέλος οι εργαζόμενοι επιζητούν την αποδοτικότητα μιας οικονομικής μονάδας για την αύξηση των απολαβών τους.

- Καθαρό περιθώριο κέρδους προ φόρο εισοδήματος = $\frac{\text{Καθαρά κέρδη χρήσης}}{\text{Κυκλος εργασιών}} \times 100$.

Ο δείκτης καθαρού περιθώριο κέρδους παρουσιάζει τα κέρδη από τις λειτουργικές δραστηριότητες. Με άλλα λόγια προσδιορίζει το καθαρό κέρδος που επιφέρουν οι πωλήσεις της. Όσο μεγαλύτερος εμφανίζεται ο αριθμοδείκτης αυτός, τόσο πιο επικερδής είναι η επιχείρηση. (Νιάρχος, 2004)

- Μικτό περιθώριο κέρδους = $\frac{\text{Μικτά κέρδη χρήσης}}{\text{Κύκλος εργασιών}}$

Ο αριθμοδείκτης αυτός αξιολογεί τη αποδοτικότητα της επιχείρησης. Είναι σημαντικός κυρίως για τις εμπορικές και βιομηχανικές επιχειρήσεις. Ένας υψηλός δείκτης επιτρέπει στην επιχείρηση να καλύπτει τις λειτουργικές ανάγκες της και παράλληλα να παρουσιάζει κέρδη. Σε γενικές γραμμές η επιχείρηση αγοράζει αγαθά σε χαμηλές τιμές και πουλάει αγαθά σε υψηλές τιμές. Σε αντίθετη περίπτωση ένας χαμηλός δείκτης δείχνει μια πολιτική αγορών και πωλήσεων που δεν επιφέρει τα επιθυμητά αποτελέσματα. (Νιάρχος, 2004)

- Αποδοτικότητα ίδιων κεφαλαίων = $\frac{\text{Κέρδη προ φορων}}{\text{Σύνολο ίδιων κεφαλαίων}}$

Αναφέρεται στον βαθμό με τον οποίο χρησιμοποιούνται τα ίδια κεφάλαια ώστε να αποφέρουν κέρδη. Αποτελεί μέτρο με το οποίο αναγνωρίζεται η ευημερία της επιχείρησης. Ένας αυξημένος δείκτης απόδοσης ίδιων κεφαλαίων αντανακλά την υγιή κατάσταση των επιμέρους τμημάτων της. Σε αντίθετη περίπτωση κάποιο από τα επιμέρους τμήματα της επιχείρησης αδυνατεί. (Νιάρχος, 2004)

- Αποδοτικότητα ενεργητικού = $\frac{\text{Καθαρά κέρδη χρήσης}}{\text{Σύνολο ενεργητικού}}$

Ο αριθμοδείκτης αποδοτικότητας ενεργητικού υπολογίζει πόσο αποτελεσματικά χρησιμοποιήθηκαν τα περιουσιακά στοιχεία της επιχείρησης και των επιμέρους τμημάτων της. Φανερώνει την οικονομική δυνατότητα μιας επιχείρησης καθώς και την ικανότητα της να προσελκύει κεφάλαια για επένδυση, ανταμειβοντας τα ανάλογα.

- Αριθμοδείκτης μακροπρόθεσμων υποχρεώσεων προς ίδια κεφάλαια = $\frac{\text{Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις}}{\text{συνολικά ίδια κεφάλαια}}$

Ο δείκτης αυτός παρουσιάζει το ποσοστό των ίδιων κεφαλαίων που αντιστοιχεί ο μακροπρόθεσμος δανεισμός. Δείχνει το βαθμό προστασίας των μακροπροθέσμων δανειστών με ίδια κεφάλαια. (Κάντζος, 2002)

- Αριθμοδείκτης δανειακής επιβάρυνσης = $\frac{\text{Σύνολο δανείων}}{\text{Σύνολο παθητικού}}$

Ο δείκτης δανειακής επιβάρυνσης δείχνει τη σχέση μεταξύ των ξένων κεφαλαίων με τα συνολικά κεφάλαια. (Κάντζος, 2002)

- Αριθμοδείκτης βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων προς σύνολο ενεργητικού = $\frac{\text{Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις}}{\text{Σύνολο ενεργητικού}}$.

Ο συγκεκριμένος δείκτης παρουσιάζει το μέρος του συνόλου του ενεργητικού που έχει χρηματοδοτηθεί με βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις. Αποτελεί σημαντικό εργαλείο της διοίκησης για να λάβει την κατάλληλη πολιτική δανεισμού. Με λίγα λόγια αν θα επιλέξει μακροπρόθεσμο ή βραχυπρόθεσμο δανεισμό. (Κάντζος, 2002)

- Αριθμοδείκτης μακροπροθέσμων υποχρεώσεων προς σύνολο ενεργητικού = $\frac{\text{Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις}}{\text{Σύνολο ενεργητικού}}$.

Ο δείκτης αυτός εμφανίζει το μέρος του συνόλου του ενεργητικού που έχει χρηματοδοτηθεί με μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις. Όπως και ο παραπάνω αριθμοδείκτης αποτελεί εργαλείο με το οποίο η διοίκηση θα επιλέξει ανάμεσα στο βραχυπρόθεσμο ή μακροπρόθεσμο δανεισμό. Για την επιλογή αυτή λαμβάνεται υπόψη οι αναμενόμενες τιμές των μελλοντικών επιτοκίων. (Κάντζος, 2002)

- Δείκτης ανακύκλωσης πάγιου ενεργητικού = $\frac{\text{Καθαρές Πωλήσεις}}{\text{Σύνολο Πάγιου Ενεργητικού}}$

Ο δείκτης αυτός υπολογίζει το ύψος των πάγιων στοιχείων του ενεργητικού σε σχέση με τις καθαρές πωλήσεις, στις εκάστοτε οικονομικές χρήσεις. Δείχνει πόσο αποτελεσματικά χρησιμοποιούν οι επιχειρήσεις τα πάγια στοιχεία του ενεργητικού χρησιμοποιήθηκαν για την επίτευξη των πωλήσεων τους. (Κάντζος, 2002)

- Δείκτης ανακύκλωσης ενεργητικού = $\frac{\text{Καθαρές Πωλήσεις}}{\text{Σύνολο Ενεργητικού}}$

Ο συγκεκριμένος δείκτης υπολογίζει το ύψος του συνολικού ενεργητικού, σε σχέση με τις καθαρές πωλήσεις, μέσα στις εκάστοτε οικονομικές χρήσεις. Προσφέρει πληροφορίες που αφορούν την αποτελεσματικότητα με την οποία χρησιμοποιούνται τα στοιχεία του ενεργητικού για την πραγματοποίηση πωλήσεων. (Κάντζος, 2002)

ΔΟΜΗΣ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ ΚΑΙ ΒΙΩΣΙΜΟΤΗΤΑΣ

Οι δείκτες κεφαλαιακής δομής αποσκοπούν να προσδιορίσουν την μακροχρόνια ικανότητα μιας επιχείρησης. Παράλληλα προσφέρουν πληροφορίες που αφορούν την ικανοποίηση υποχρεώσεων τις επιχείρησης απέναντι στους διάφορους πιστωτές της, μετόχους, τράπεζες κ.α.. Τα κεφάλαια σε μια επιχείρηση αποφέρουν σημαντικά οφέλη παράλληλα όμως αυξάνουν και τον κίνδυνο χρεοκοπίας της επιχείρησης (λόγο αδυναμίας αποπληρωμής υποχρεώσεων).

- Αριθμοδείκτης πάγιων περιουσιακών προς το σύνολο του ενεργητικού = $\frac{\text{Καθαρή αξία παγίων}}{\text{Σύνολο ενεργητικού}}$

Ο δείκτης αυτός προβάλλει τον βαθμό στον οποίο η επιχείρηση επενδύει τα κεφάλαια της, σε πάγια περιουσιακά στοιχεία. Η υπερεπένδυση (σε πάγια περιουσιακά στοιχεία) αποφέρει την μείωση της ρευστότητας. Τα πάγια εμφανίζουν υψηλότερες τιμές σε σχέση με το κυκλοφορόν ενεργητικό. Παράλληλα αν ο δείκτης εμφανίζεται αυξημένος η επιχείρηση επιβαρύνεται με τόκους και εμφανίζει μεγαλύτερες αποσβέσεις. Αποτέλεσμα είναι να εμφανίζεται μειωμένη η απόδοση της οικονομικής μονάδας. (Νιάρχος, 2004)

- Κεφαλαίο κίνησης .

Με τον όρο κεφάλαιο κίνησης εννοούμε την διάφορα μεταξύ του κυκλοφορούντος ενεργητικού και των βραχυχρόνιων υποχρεώσεων . Αποτελεί το πλεόνασμα που προκύπτει αν εξοφληθούν οι βραχυχρόνιοι πιστωτές της. Αποτελεί δείκτη προστασίας των βραχυχρόνιων δανειστών και της ορθής λειτουργίας την οικονομικής μονάδας. Αρνητικό κεφάλαιο κίνησης υποδεικνύει κίνδυνο πτώχευσης της επιχείρησης.

Υπολογισμός κεφαλαίου κίνησης .

Α τρόπος

Κεφάλαιο κίνησης =ίδια κεφάλια + μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις –καθαρό πάγιο ενεργητικό

Τα ίδια κεφάλια αποτελούν το άθροισμα των στοιχείων μετοχικό κεφάλαιο, διαφορά από τη έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο, διαφορές αναπροσαρμογής , αποθεματικά κεφάλια , αποτελέσματα εις νέο, ποσά προοριζόμενα για αύξηση κεφαλαίου.

Ως μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις λαμβάνονται υπόψη το ποσό των στοιχείων όλων των κατηγοριών του παθητικού από τον εκάστοτε ισολογισμό .

Για το καθαρό πάγιο ενεργητικό λαμβάνεται υπόψη η αναπόσβεστη αξία (αξία κτήσης – αποσβέσεις) των στοιχείων όλων των κατηγοριών των παγίων από τον εκάστοτε ισολογισμό . (Ζοπουνίδης, 2007)

Β τρόπος

Κεφάλαιο κίνησης =κυκλοφορούν ενεργητικό – βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις.

κυκλοφορούν ενεργητικό αποτελεί το άθροισμα των στοιχείων (του ισολογισμού) Αποθέματα, απαιτήσεις (εκτός από το στοιχείο κεφάλαιο εισπρακτέο στην επόμενη χρήση), Χρεόγραφα, διαθέσιμα, μεταβατικοί λογαριασμοί ενεργητικού.

Ως βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις λαμβάνονται υπόψη οι βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις και οι μεταβατικοί λογαριασμοί παθητικού (του ισολογισμού). (Ζοπουνίδης, 2007)

- Ποσοστιαία μεταβολή παγίων

Ποσοστιαία μεταβολή παγίων ορίζεται ο λόγος της διαφοράς των παγίων μεταξύ δύο ετών (αρχικό – τελικό) προς τα πάγια της αρχικής χρονιάς εκφρασμένος σε ποσοστό. Δείχνει κατά πόσο μια επιχείρηση επενδύει σε πάγια περιουσιακά στοιχεία άρα εκσυγχρονίζεται.

- Ποσοστιαία μεταβολή πωλήσεων

Ποσοστιαία μεταβολή των πωλήσεων ορίζεται ο λόγος της διαφοράς των πωλήσεων μεταξύ δύο ετών (αρχικό – τελικό) προς τα πάγια της αρχικής χρονιάς εκφρασμένος σε ποσοστό. Δείχνει αν μια επιχείρηση έχει καλό προϊόν και αυξάνει το μερίδιό της στην αγορά. Ο δείκτης αυτός συνδυασμένος με την κερδοφορία και καλή δανειακή επιβάρυνση υποδεικνύει υγιή και δυναμική επιχείρηση.

2.2. ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΑΝΑΛΥΣΗΣ

Στο παρόν κεφάλαιο αναλύονται οι οικονομικές καταστάσεις 251 ανωνύμων εταιρειών και εταιριών περιορισμένης ευθύνης (σε σύνολο)για τα έτη 2006 έως και 2011. Η ανάλυση γίνεται με τη χρήση αριθμοδεικτών. Τα οικονομικά στοιχεία προέρχονται από την ιδιωτική βάση δεδομένων ICAP και με τη χρήση των στοιχείων του επιμελητηρίου Λασιθίου κατηγοριοποιούνται ανάλογα με τον τομέα και την περιοχή δραστηριότητας.

Η ανάλυση των αριθμοδεικτών γίνεται κατά τομείς δραστηριότητας για τα έτη 2006-2011. Τα γραφήματα απεικονίζουν τον μέσο όρο των αριθμοδεικτών ανάλογα με την κατηγορία που ανήκουν.

Η παρουσίαση των αριθμοδεικτών κατά περιοχή δραστηριότητας γίνεται και πάλι με τη χρήση διαγραμμάτων. Τα διαγράμματα παρουσιάζουν τον μέσο όρο των αριθμοδεικτών σε σύνολο για τις ΑΕ και ΕΠΕ για τα έτη 2006 έως και 2011. Η διάκριση ανάλογα με την περιοχή δραστηριότητας περιλαμβάνει την περιοχή του Αγίου Νικολάου , την περιοχή της Σητείας , την περιοχή της Ιεράπετρας και την περιοχή της Νεάπολης.

Για την εκτέλεση της παρακάτω ανάλυσης χρησιμοποιήθηκαν επιλεγμένοι αριθμοδείκτες. Αρχικά αναλύονται οι οικονομικές καταστάσεις με τη βοήθεια του δείκτη γενικής ρευστότητας ώστε να προκύψει το μέτρο ρευστότητας αλλά και το περιθώριο ασφάλειας των επιχειρήσεων . Σημαντικοί οι δείκτες καθαρού και μεικτού περιθωρίου κέρδους που χρησιμοποιούνται για να αξιολογήσουν την αποδοτικότητα της επιχείρησης.

Επίσης χρησιμοποιείται ο δείκτης δανειακής επιβάρυνσης για να εξετάσουμε τη σχέση μεταξύ των ξένων κεφαλαίων με τα συνολικά κεφάλαια. Ο δείκτης αποδοτικότητας ίδιων κεφαλαίων επιλέγεται για να υπολογίζει πόσο αποτελεσματικά χρησιμοποιήθηκαν τα κεφάλαια των μετόχων της επιχείρησης . Ο δείκτης και αποδοτικότητας ενεργητικού θα παρουσιάσει το πόσο αποτελεσματικά χρησιμοποιήθηκαν τα συνολικά περιουσιακά στοιχεία της επιχείρησης για την επίτευξη κέρδους.

Επιπρόσθετα χρησιμοποιείται ο δείκτης μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις προς ίδια κεφάλαια για να εμφανίσει το βαθμό προστασίας των μακροπροθέσμων δανειστών με ίδια κεφάλαια. Οι δείκτες βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων προς το σύνολο του ενεργητικού και μακροπροθέσμων υποχρεώσεων προς το σύνολο του ενεργητικού θα παρουσιάσουν το μέρος του συνόλου του ενεργητικού που έχει χρηματοδοτηθεί είτε με βραχυπρόθεσμο είτε με μακροπρόθεσμο δανεισμό αντίστοιχα.

Σημαντικοί δείκτες είναι οι δείκτες αποτελεσματικότητας (στη διαχείριση των περιουσιακών τους στοιχείων αποτελούν) και οι δείκτες ανακύκλωσης ενεργητικού και πάγιου ενεργητικού όπου υποδεικνύουν τον βαθμό εντάσεως της εργασίας που έχει η επιχείρηση . Ο δείκτης πάγιου ενεργητικού υπολογίζει το ύψος των πάγιων στοιχείων του ενεργητικού σε σχέση με τις καθαρές πωλήσεις , στις εκάστοτε οικονομικές χρήσεις. Παράλληλα ο δείκτης ανακύκλωσης ενεργητικού υπολογίζει το

ύψος του συνολικού ενεργητικού , σε σχέση με τις καθαρές πωλήσεις , μέσα στις εκάστοτε οικονομικές χρήσεις.

Επιπρόσθετα χρησιμοποιείται το κεφάλαιο κίνησης και η μεταβολή των πωλήσεων και των παγίων . Το κεφάλαιο κίνησης είναι δείκτης ρευστότητας και θα αποδώσει την προστασία των βραχυχρόνιων δανειστών και την ορθή λειτουργία της οικονομικής μονάδας. Παράλληλα η μεταβολή των παγίων θα δείξει το πόσο οι επιχειρήσεις επενδύουν σε πάγια στοιχεία και εκσυγχρονίζονται. Τέλος η μεταβολή των πωλήσεων θα παρουσιάσει το πόσο μπορούν να σταθούν στην αγορά και να αναπτυχθούν οι επιχειρήσεις.

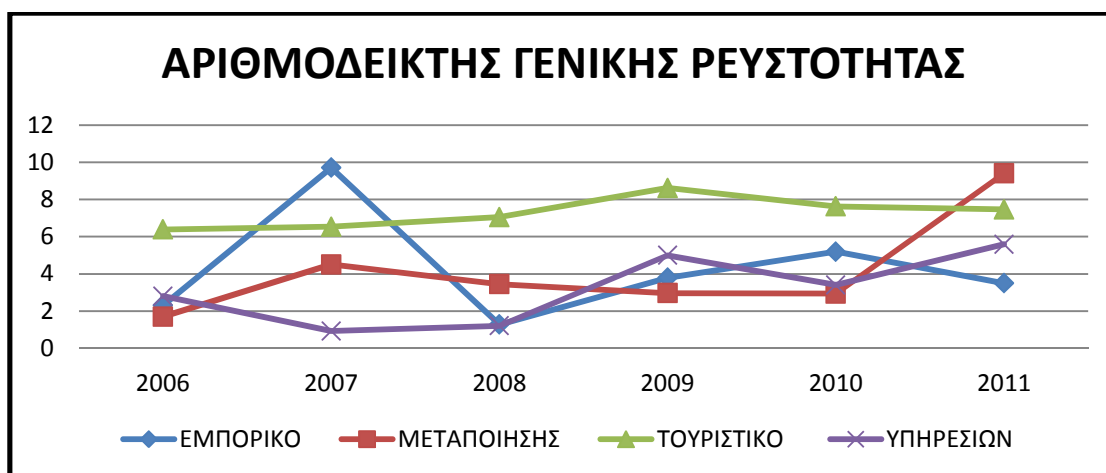
2.3. ΑΝΑΛΥΣΗ ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΩΝ

2.3.1. ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΝΟΜΟΥ ΛΑΣΙΘΙΟΥ ΑΝΑ ΤΟΜΕΑ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ

Δείκτης Γενικής ρευστότητας.

Μέχρι το έτος 2007 παρατηρείται μια αύξηση της ρευστότητας για τον εμπορικό και μεταποίησης τομέα . Συγκεκριμένα οι επιχειρήσεις που ανήκουν στον εμπορικό δίνουν ρευστότητα 9,71 και 5,19 για τα έτη 2007 και 2010 αντίστοιχα. Ο τομέας της μεταποίησης έχει αυξημένη ρευστότητα τα έτη 2007 (4,5 μονάδες)και 2011 (9.4 μονάδες).Η ρευστότητα του τομέα των υπηρεσιών βρίσκεται σε χαμηλά επίπεδα μέχρι και το έτος 2008(1,21 μονάδες) . Σε αντίθεση τα έτη 2009 και 2011 η ρευστότητα του προαναφερόμενου τομέα είναι 4,99 και 5,59 μονάδες αντίστοιχα. Ο τουριστικός τομέας σε αυτό το δείκτη μέχρι το 2009 αυξάνεται και φτάνει στις 8,62 μονάδες. Από αυτό το έτος και(ο ίδιος δείκτης) μέχρι το τέλος (2011) μειώνεται και φτάνει στις 7,46 μονάδες.

Γράφημα 53:Δείκτης Γενικής ρευστότητας κατά τομέα (2006- 2011)

Συμπέρασμα:

Οι επιχειρήσεις του τουριστικού τομέα έχουν εμφανή πολύ καλύτερη ρευστότητα από αυτές των άλλων τμημάτων . Ο λόγος αυτός είναι ότι σε αυτόν τον τομέα υπάρχουν μεγάλες ξενοδοχειακές μονάδες ,που παρά την κρίση παρουσιάζουν αύξηση λόγω του τουρισμού. Το εμπόριο μετά το έτος 2008 πάσχει από ρευστότητα.

Δείκτης καθαρού περιθωρίου κέρδους.

Το καθαρό περιθώριο κέρδους για τις επιχειρήσεις στις περιοχές του νομού Λασιθίου καταγράφει αρνητικές τιμές . Στον τομέα της μεταποίησης ο δείκτης αυτός μεταβάλλεται ελάχιστα μέσα στο χρόνο. Ο εμπορικός τομέας μειώνεται από το έτος 2009 (0,68 μονάδες) μέχρι και το έτος 2010(-14,3 μονάδες). Το έτος 2011 ο προαναφερόμενος τομέας ανεβαίνει στις -2,13 μονάδες. Αυξημένο δείκτη δίνει και ο τουριστικός τομέας το έτος 2008(-3,77 μονάδες). Τέλος όσον αφορά τον τομέα των υπηρεσιών από το 2006 μέχρι και το 2010 μειώνεται σταδιακά. Ο συγκεκριμένος δείκτης σε αυτό τον τομέα ξεκινά με 8,13 μονάδες (2006) και μειώνεται στις -33,3 μονάδες (2010) έπειτα αυξάνεται και φτάνει το έτος 2011 στις -16,6 μονάδες.

Γράφημα 54:Δείκτης καθαρού περιθωρίου κέρδους κατά τομέα (2006- 2011)

Συμπέρασμα:

Οι επιχειρήσεις του τουριστικού τομέα παρουσιάζουν όλο και λιγότερα κέρδη από λειτουργικές δραστηριότητες, ειδικά μετά το έτος 2008. Ο λόγος είναι ότι στην περιοχή αυτή υπάρχουν μεγάλες ξενοδοχειακές μονάδες των οποίων τα λειτουργικά έξοδα είναι αυξημένα σε σχέση με την πώληση των πωλήσεων λόγω της κρίσης. Οι υπόλοιπες περιοχές εμφανίζουν καλύτερη επίδοση αλλά όχι ικανοποιητική.

Δείκτης μικτού περιθωρίου κέρδους

Χωρίς ιδιαίτερες διακυμάνσεις παρατηρείται η πορεία του δείκτη για τις επιχειρήσεις των υπηρεσιών και του εμπορικού τομέα. Ξεκινούν ,οι συγκεκριμένοι δείκτες ,το 2006 με 6,32 μονάδες ο εμπορικός και των υπηρεσιών με 15,15 και καταλήγουν το έτος 2011 με 12,27 και 14,29 μονάδες αντίστοιχα. Με ανοδικές κυρίως διακυμάνσεις κινούνται οι δείκτες των υπολοίπων περιοχών. Αυξημένες τιμές παρατηρούνται τα έτη 2008 και 2011 για τον τουριστικό τομέα. Ο τουριστικός τομέας τα έτη 2008 και 2011 έχει 26,77 και 18,66 μονάδες αντίστοιχα. Επιπρόσθετα οι τιμές της μεταποίησης για τα έτη 2008 και 2011 φτάνουν στις 19,32 και 13,34 μονάδες αντίστοιχα.

Γράφημα 55: Δείκτης μικτού περιθωρίου κέρδους κατά τομέα (2006- 2011)

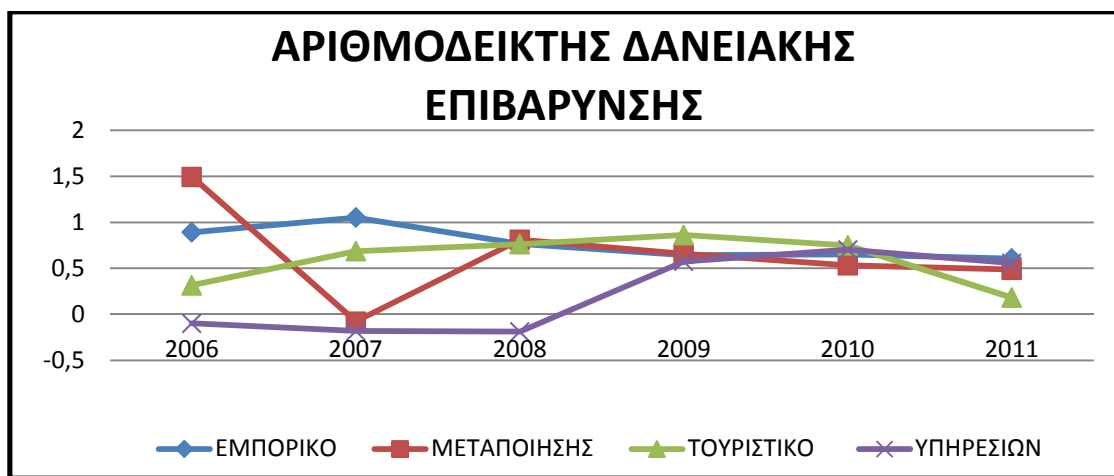
Συμπέρασμα:

Οι επιχειρήσεις του τουριστικού τομέα διαθέτουν καλύτερη πολιτική αγορών και πωλήσεων έτσι για αυτό παρουσιάζουν πιο αυξημένα μικτά κέρδη σε σχέση με τους υπόλοιπους τομείς.

Αριθμοδείκτης δανειακής επιβάρυνσης

Ο δείκτης δανειακής επιβάρυνσης για τις επιχειρήσεις του εμπορικού τομέα και του τουριστικού δεν μεταβάλλεται ιδιαίτερα από έτος σε έτος. Εξάιρεση βέβαια αποτελεί ο τομέας της μεταποίησης κατά το έτος 2006 έως και το έτος 2007. Μεταξύ των δυο προαναφερόμενων ετών παρατηρείται υψηλή μείωση. Το έτος 2006 λαμβάνει τιμή 1,50 μονάδες και για το έτος 2007 -0,07 μονάδες. Το έτος 2008 ανεβαίνει στις 0,81 μονάδες. Μέχρι το έτος 2010 καταγράφει μια σταθερή σχεδόν χωρίς διακυμάνσεις πορεία. Αύξηση παρουσιάζουν το έτος 2008 οι επιχειρήσεις του τομέα των υπηρεσιών. Με το έτος 2009 να ανεβαίνει στις 0,58 μονάδες.

Γράφημα 56: Αριθμοδείκτης δανειακής επιβάρυνσης κατά τομέα (2006- 2011)

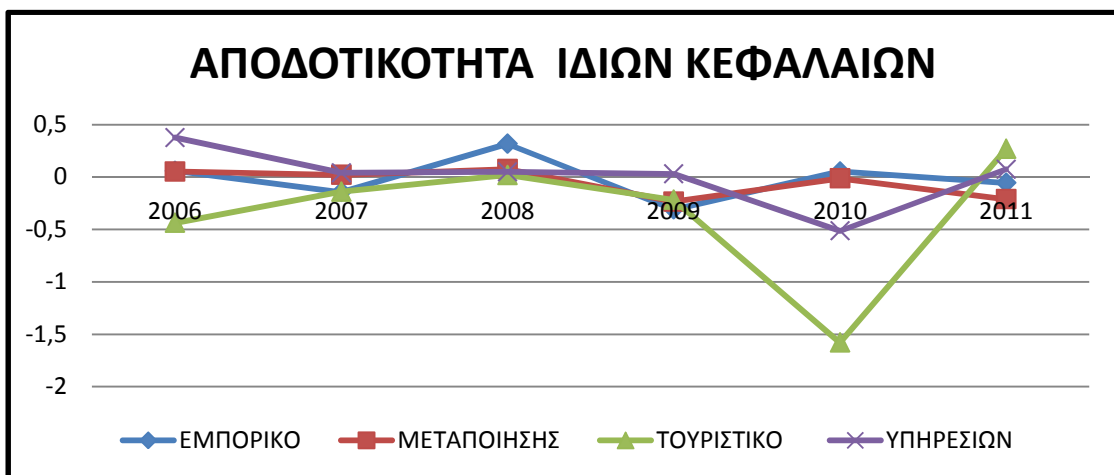
Συμπέρασμα:

Η μεταποίηση και ο τουριστικός τομέας έχουν υψηλότερη δανειακή επιβάρυνση. Ιδιαίτερα μετά το έτος 2007 έχουν αυξηθεί οι δανειακές υποχρεώσεις του τομέα της μεταποίησης. Το ίδιο ισχύει και για τον τομέα των υπηρεσιών μετά το έτος 2009.

Δείκτης αποδοτικότητας ιδίων κεφαλαίων

Ο αριθμοδείκτης της αποδοτικότητας των ιδίων κεφαλαίων και συγκεκριμένα για τον εμπορικό και τον τομέα της μεταποίησης μεταβάλλονται ελάχιστα. Αντίθετα ο συγκεκριμένος δείκτης για τον τουριστικό τομέα παρουσιάζει έντονες διακυμάνσεις. Αναλυτικά ο δείκτης του τομέα αυτού έχει το 2006 -0,44 μονάδες, το 2008 0,02 μονάδες, το 2010 -1,58 μονάδες και τέλος το 2011 0,27 μονάδες. Όσον αφορά το δείκτη των υπηρεσιών μετά το έτος 2009 έως και 2010 μειώνεται με τιμές 0,03 και -0,51 τα αντίστοιχα έτη. Τέλος το 2011 ο ακριβώς προαναφερόμενος δείκτης ανεβαίνει, με τη μέγιστη τιμή του ,στις 0,07 μονάδες.

Γράφημα 57: Δείκτης αποδοτικότητας ιδίων κεφαλαίων κατά τομέα (2006- 2011)

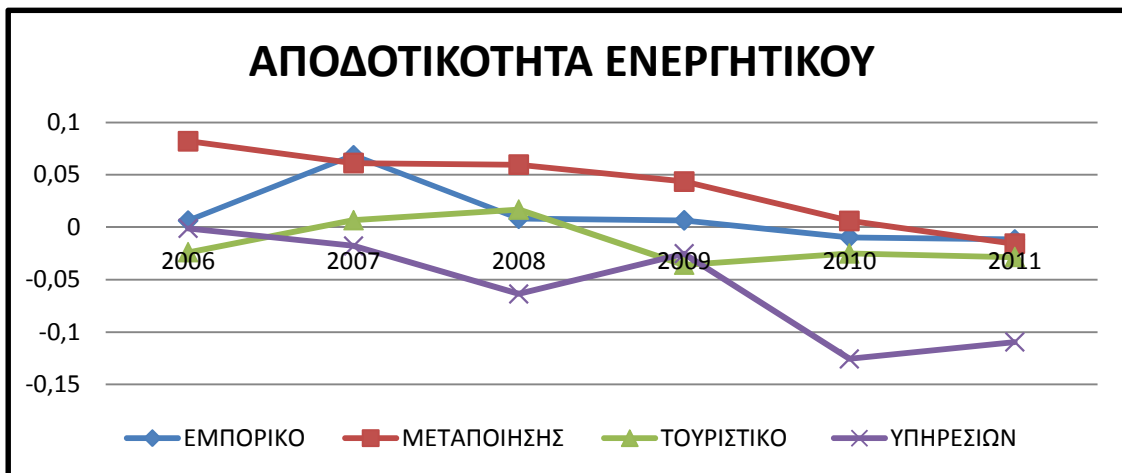
Συμπέρασμα:

Μετά το έτος 2008 δείχνουν χαμηλή αποδοτικότητα ιδίων κεφαλαίων όλοι οι κλάδοι, με έμφαση τον τουρισμό και τις υπηρεσίες. Οι κλάδοι του εμπορίου και της μεταποίησης δείχνουν καλύτερη εικόνα λόγω της μικρής επένδυσης σε ίδια κεφάλαια.

Δείκτης αποδοτικότητας ενεργητικού.

Ο δείκτης αποδοτικότητας ενεργητικού μειώνεται σταδιακά στο χρόνο στον τομέα της μεταποίησης. Αρχίζει από 0,08 μονάδες το έτος 2006 και καταλήγει σε -0,02 μονάδες το έτος 2011. Αυξημένος παρατηρείται ο εμπορικός τομέας το έτος 2007 (0,07 μονάδες). Ο τουριστικός τομέας το έτος 2006 έχει την μεγίστη τιμή του(0,02 μονάδες) και το 2011 την ελάχιστη τιμή του(-0,03 μονάδες). Τέλος ο τομέας των υπηρεσιών εμφανίζει την χειρότερη πορεία φτάνει τις -0,03 (το έτος 2009) μονάδες και το έτος 2011 στις -0,11 μονάδες.

Γράφημα 58: Δείκτης αποδοτικότητας ενεργητικού κατά τομέα (2006- 2011)

Συμπέρασμα:

Ο κλάδος της μεταποίησης είναι ο πιο επικερδής . Ακολουθεί ο κλάδος του εμπορίου , έπειτα ο κλάδος ο τουριστικός και τελευταίος ο κλάδος των υπηρεσιών.

Δείκτης μακροπρόθεσμων υποχρεώσεων προς ίδια κεφάλαια

Οι αριθμοδείκτες μακροπρόθεσμων υποχρεώσεων προς ίδια κεφάλαια ,για τον εμπορικό και τον τομέα μεταποίησης, από το έτος 2006 μέχρι και το έτος 2011 είναι περίπου σταθερός . Από το έτος 2008 μέχρι και το έτος 2009 ο δείκτης του τουριστικού τομέα αυξάνεται. Ειδικά καταγράφει αύξηση της τάξεως των 11,41 μονάδων. Έπειτα μειώνονται μεταξύ των ετών 2009 και 2010 και κατεβαίνει στις 1,92 μονάδες. Παρόμοια αύξηση παρατηρείται και στον τομέα των υπηρεσιών ,με 6,44 μονάδες αύξηση μεταξύ των 2009 και 2010 ετών. Έπειτα ο συγκεκριμένος δείκτης για τον τομέα αυτό μειώνεται και καταλήγει στις -0,6 μονάδες(το έτος 2011).

Γράφημα 59: Δείκτης μακροπρόθεσμων υποχρεώσεων προς ίδια κεφάλαια κατά τομέα (2006- 2011)

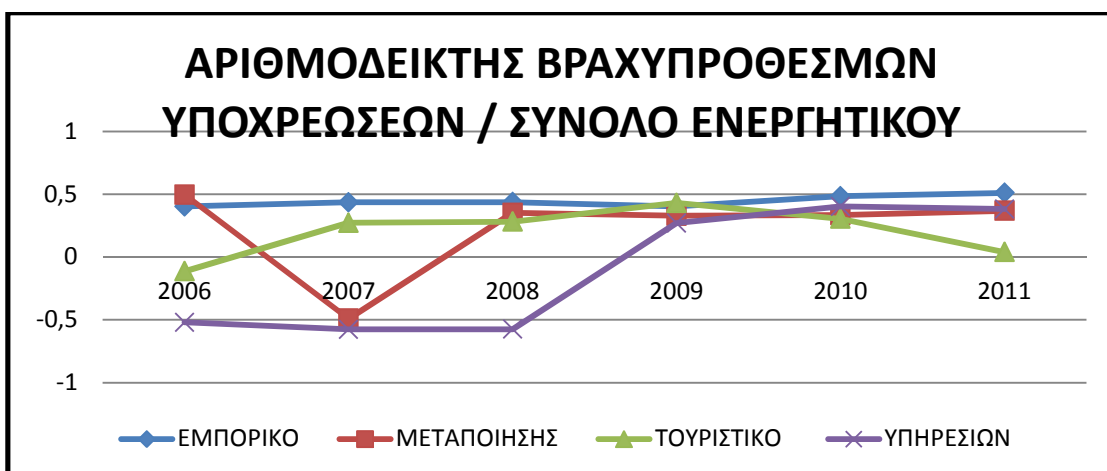
Συμπέρασμα:

Οι επιχειρήσεις της περιοχής του τουριστικού και τομέα των υπηρεσιών παρουσιάζουν μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις σε μεγαλύτερο βαθμό σε σχέση με τους υπόλοιπους τομείς.

Δείκτης βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων προς σύνολο ενεργητικού.

Με εξαίρεση τον εμπορικό τομέα ο δείκτης βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων προς σύνολο ενεργητικού παρουσιάζει έντονες διακυμάνσεις. Ο τουριστικός τομέας για τα έτη 2006 και 2011 καταγράφει έντονη διακύμανση και από -0,11 το 2006 στο 0,04 το (2011). Το 2011 καταβαίνει στις 0 μονάδες. Επιπρόσθετα έντονη μείωση παρατηρείται και το έτος 2007, για τον τομέα της μεταποίησης όπου κατεβαίνει στις -0,49 μονάδες. Όσον αφορά τον τομέα των υπηρεσιών μέχρι και το έτος 2008 κινείται σταθερά. Έπειτα το έτος 2008 μέχρι και το έτος 2009 αυξάνεται και ανεβαίνει στις 0,27 μονάδες, όπου διατηρεί μια σχεδόν ομαλή πορεία μέχρι του έτος 2011.

Γράφημα 60: Δείκτης βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων προς σύνολο ενεργητικού κατά τομέα (2006- 2011)

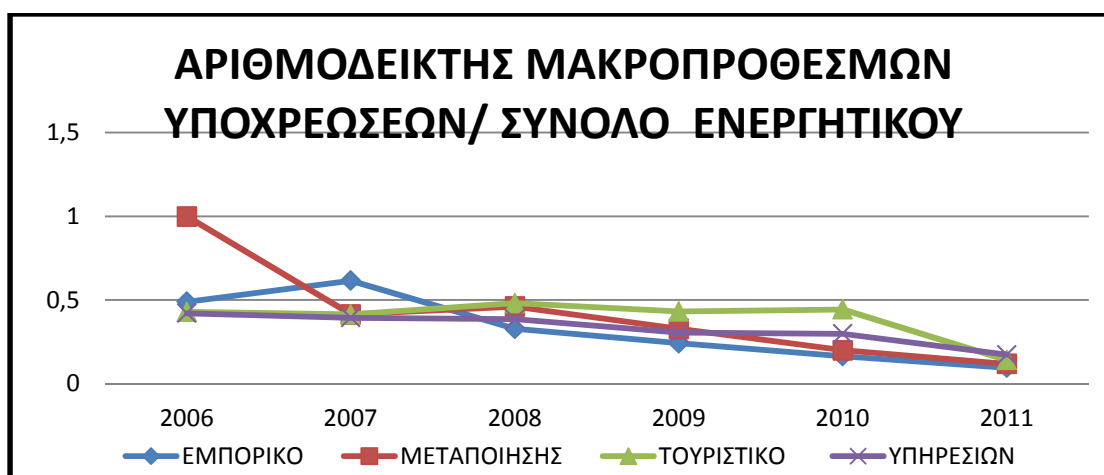
Συμπέρασμα:

Οι επιχειρήσεις του εμπορικού τομέα παρουσιάζουν περισσότερο βραχυπρόθεσμο δανεισμό μέχρι το έτος 2009 . Λιγότερο βραχυπρόθεσμο δανεισμό μέχρι το έτος 2008 εμφανίζει ο τομέας των υπηρεσιών . Μετά το 2008 όμως λόγω της κρίσης βλέπουμε ότι και η μεταποίησης χρησιμοποιεί λιγότερο βραχυπρόθεσμο δανεισμό.

Δείκτης μακροπροθέσμων υποχρεώσεων προς σύνολο ενεργητικού

Ο αριθμοδείκτης μακροπροθέσμων υποχρεώσεων προς σύνολο ενεργητικού και συγκεκριμένα για εμπορικό ,τουριστικό και υπηρεσιών τομέα μεταβάλλονται ελάχιστα. Συγκριμένα μεταξύ των ετών 2006 και 2011 στο συγκριμένο δείκτη η μείωση για τον εμπορικό τομέα είναι 0,37 μονάδες ,για τον τουριστικό τομέα 0,29 και για τον τομέα των υπηρεσιών 0,25 μονάδες. Ο δείκτης που αφορά την μεταποίηση παρουσιάζει έντονη διακύμανση μεταξύ των 2006 και 2007 ετών. Αναλυτικά ο δείκτης του τομέα αυτού έχει το 2006 1,00 μονάδες, το 2007 0,41 μονάδες .

Γράφημα 61:Δείκτης μακροπροθέσμων υποχρεώσεων προς σύνολο ενεργητικού κατά τομέα (2006- 2011)

Συμπέρασμα:

Στον τουριστικό τομέα υπάρχουν μεγάλες ξενοδοχειακές μονάδες με συνέπεια να χρειάζονται περισσότερο μακροπρόθεσμο δανεισμό από τις υπόλοιπες περιοχές. Παράλληλα μια μεγαλύτερη εταιρεία διαθέτει καλύτερη πιστοληπτική ικανότητα σε σχέση με μια μικρή.

Δείκτης ανακύκλωσης πάγιου ενεργητικού.

Ο αριθμοδείκτης ανακύκλωσης πάγιου ενεργητικού και ειδικά για τον εμπορικό τομέα διακυμαίνεται έντονα. Ο δείκτης που αφορά τον εμπορικό τομέα, των επιχειρήσεων του νομού ,το έτος 2006 ξεκινά με υψηλές τιμές (19,62 μονάδες) , βεβαίως αργότερα το 2008 μειώνεται (στις 10,26 μονάδες) και κρατά σταθερή πορεία μέχρι και το έτος 2009 .Το έτος 2010 αυξάνεται ραγδαία και αγγίζει τις 27,50 μονάδες. Μια μικρή αύξηση παρουσιάζει ο δείκτης του τουριστικού τομέα (4,5 μονάδες) από το 2006 μέχρι και το 2008. Έπειτα μειώνεται σταδιακά και καταλήγει το 2011 στις 1,08 μονάδες. Αύξηση παρουσιάζει και ο τομέας των υπηρεσιών τα έτη 2008 και 2010 ,με τιμές 9,15 και 13,2 μονάδες αντίστοιχα. Τέλος ο τομέας της

μεταποίησης σε αυτό το δείκτη δεν μεταβάλλεται ιδιαίτερα (σε σχέση με τους υπόλοιπους τομείς), το 2006 εμφανίζει 1,6 μονάδες και το 2011 2,61 μονάδες.

Γράφημα 62: Δείκτης ανακύκλωσης πάγιου ενεργητικού κατά τομέα (2006- 2011)

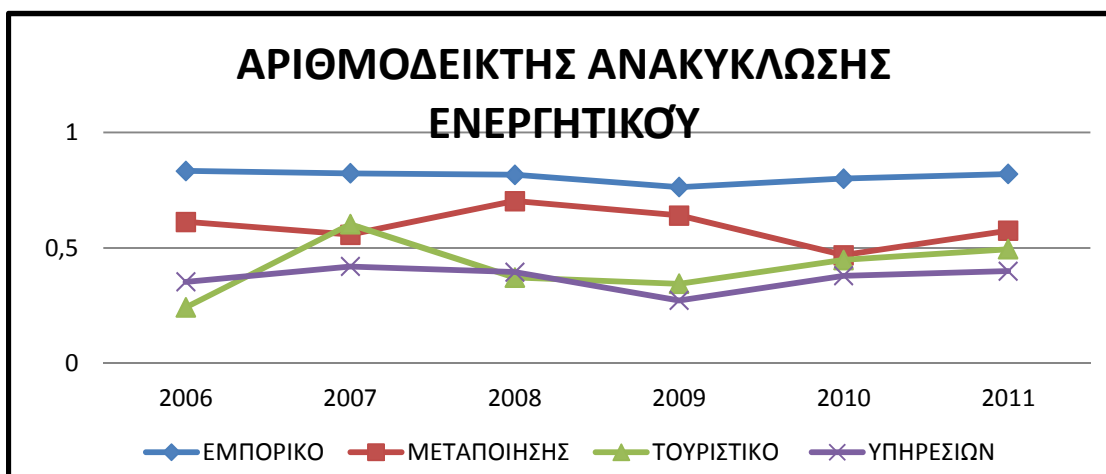
Συμπέρασμα:

Ο εμπορικός τομέας και ο τομέας των υπηρεσιών διαθέτουν χαμηλά πάγια γι αυτό υπερέρχουν στο συγκεκριμένο δείκτη διαχρονικά.

Δείκτης ανακύκλωσης ενεργητικού.

Χωρίς ιδιαίτερες διακυμάνσεις, αλλά σε χαμηλά επίπεδα, σε σχέση με τους υπόλοιπους τομείς, παρατηρείται η πορεία του δείκτη για τον εμπορικό και τον τομέα υπηρεσιών, με εξαίρεση το έτος 2009, όπου παρουσιάζουν μια μείωση. Ο τομέας των υπηρεσιών φτάνει τις 0,27 όπου και παίρνει την κατωτάτη τιμή του συγκεκριμένου δείκτη. Παράλληλα μειώνεται ο εμπορικός τομέας, όπου από 0,82 μονάδες (το έτος 2008) μειώνεται στις 0,76 μονάδες το έτος 2009. Τέλος ο τομέας της μεταποίησης αυξάνεται από το έτος 2007 έως και το έτος 2008 και από το έτος 2010 έως και το έτος 2011. Με την πρώτη αύξηση ανέρχεται στις 0,70 (το 2008) μονάδες και με την δεύτερη στις 0,58 μονάδες (το 2011).

Γράφημα 63: Δείκτης ανακύκλωσης ενεργητικού κατά τομέα (2006- 2011)

Συμπέρασμα:

Λόγω των χαμηλών παγίων και απασχολούμενων κεφαλαίων ο εμπορικός τομέας υπερέχει έναντι των υπολοίπων . Μετά το πέρασμα του έτους 2009 βελτιώνεται ακόμα περισσότερο.

Δείκτης πάγιου ενεργητικού προς σύνολο ενεργητικού.

Έντονες διακυμάνσεις καταγράφει η πορεία του δείκτη που αφορά τον τουριστικό τομέα . Από το έτος 2006 μέχρι και το έτος 2007 αυξάνεται και από 1,58 μονάδες ανεβαίνει στις 9,14 μονάδες. Έπειτα καταγράφει μια πορεία καθοδική με τελική τιμή 1,29 μονάδες (το έτος 2011). Σχεδόν σταθερά κινούνται οι υπόλοιποι δείκτες με εξαίρεση μια μικρή μείωση του δείκτη της μεταποίησης (το έτος 2006 -2007) . Από 0,54 μονάδες το έτος 2006 μειώνεται το 2007 και φτάνει τις -0,59 μονάδες.

Γράφημα 64: Δείκτης πάγιου ενεργητικού προς σύνολο ενεργητικού κατά τομέα (2006- 2011)

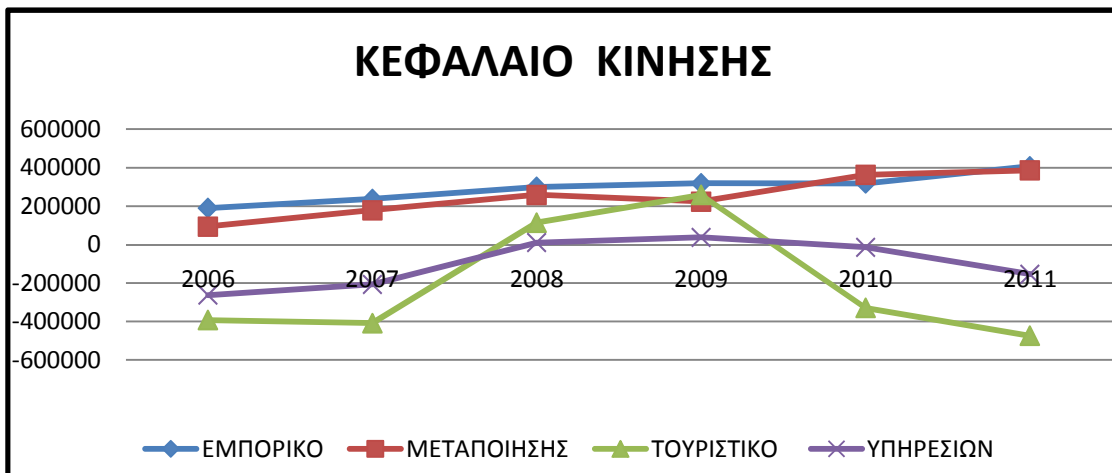
Συμπέρασμα:

Ο τουριστικός τομέας υπερέχει σε αυτό τον δείκτη σε σχέση με τους υπόλοιπους τομείς. Είναι αναμενόμενο διότι ο τουριστικός κλάδος, λόγω των εγκαταστάσεων, διαθέτει υψηλά πάγια .

Κεφάλαιο κίνησης

Το κεφάλαιο κίνησης για όλους τους τομείς του νομού Λασιθίου αυξάνεται από το έτος 2006 μέχρι και το έτος 2008. Ο εμπορικός, τουριστικός και ο τομέας των υπηρεσιών συνεχίζει να αυξάνεται μέχρι και το έτος 2009. Ο τουριστικός τομέας το έτος 2009 διαθέτει κεφάλαιο κίνησης 257.902,8 € . Έπειτα καταγράφει μια καθοδική πορεία και το έτος 2011 φτάνει τις -474.292,46 €. Το κεφάλαιο κίνησης για τον τομέα των υπηρεσιών μετά το έτος 2009 μέχρι και το 2011 μειώνεται και από 37.450€ αγγίζει το μειωμένο ποσό των -153.391,44€ λόγω της κρίσης .Αντίθετα το κεφάλαιο κίνησης για τον τομέα της μεταποίησης μειώνεται από το έτος 2008 μέχρι και το έτος 2009. Έπειτα καταγράφει μια αυξητική πορεία και ανεβαίνει στις 386.573,64€ το έτος 2011. Τέλος πέρα από μια μικρή μείωση (το έτος 2010) το κεφάλαιο κίνησης του εμπορικού τομέα ξεκινά από 190.101,82€ (το έτος 2006)και συνεχίζει να αυξάνεται μέχρι το έτος 2011 όπου παρουσιάζει τιμή 407.026,15€.

Γράφημα 65:Κεφάλαιο κίνησης κατά τομέα (2006- 2011)

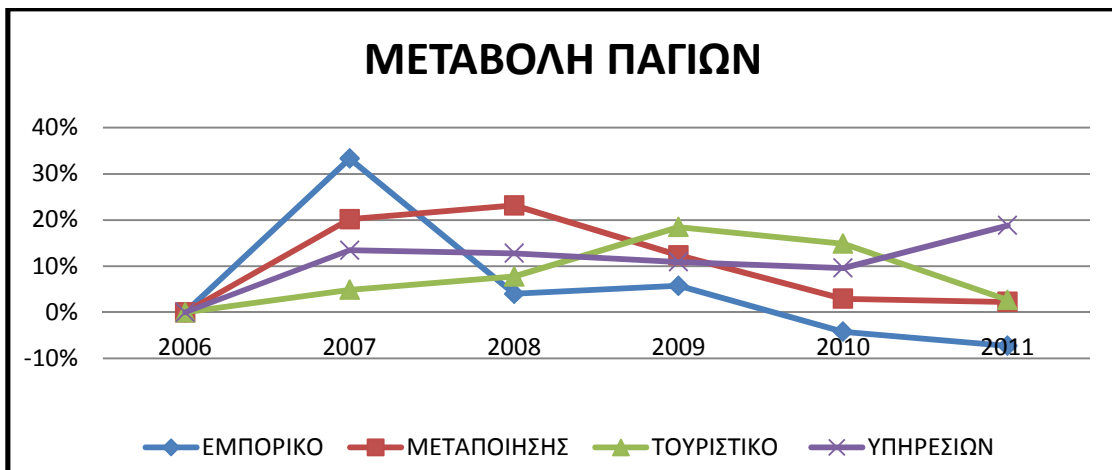

Συμπέρασμα:Σε σχέση με τους υπόλοιπους τομείς ο εμπορικός και της μεταποίησης υπερέχει σε κεφάλαιο κίνησης διότι τους είναι περισσότερο απαραίτητο . Με το μικρότερο κεφάλαιο κίνησης παρουσιάζεται ο τομέας των υπηρεσιών και ο τουριστικός.

Μεταβολή των πάγιων περιουσιακών στοιχείων

Έντονες διακυμάνσεις παρουσιάζουν οι επιχειρήσεις του νομού Λασιθίου ανά τομέα επιχειρήσεων όσο αφορά τη μεταβολή των πάγιων περιουσιακών στοιχείων τους. Ο εμπορικός τομέας το έτος 2009 είναι αυξημένος σε σχέση με τους υπόλοιπους τομείς. Ο προαναφερόμενος τομέας το έτος 2007 ανεβαίνει στο ποσοστό 33% και από το έτος 2007 μέχρι και το έτος 2011 μειώνεται σταδιακά και κατεβαίνει στο ποσοστό -7%. Ο τομέας της μεταποίησης αυξάνεται μέχρι το έτος 2008 , όπου εμφανίζεται με ποσοστό 23% , και από το έτος 2008 και μετά μειώνεται και καταλήγει το 2011 στο ποσοστό 2%.Ο τομέας των υπηρεσιών αυξάνεται μέχρι το έτος 2007 και από το έτος 2010 μέχρι και το έτος 2011. Συγκεκριμένα το έτος 2007ο τομέας αυτός αγγίζει το ποσοστό 13%, το έτος 2010 το ποσοστό 10% και το έτος 2011 το ποσοστό 19%. Τέλος ο τουριστικός τομέας αυξάνεται μέχρι το έτος 2009 (με ποσοστό 18%) , με το πέρασμα αυτού του έτους μειώνεται μέχρι το έτος 2011 και παρουσιάζεται με 3% ποσοστό.

Γράφημα 66:Μεταβολή των πάγιων περιουσιακών στοιχείων κατά τομέα (2006- 2011)

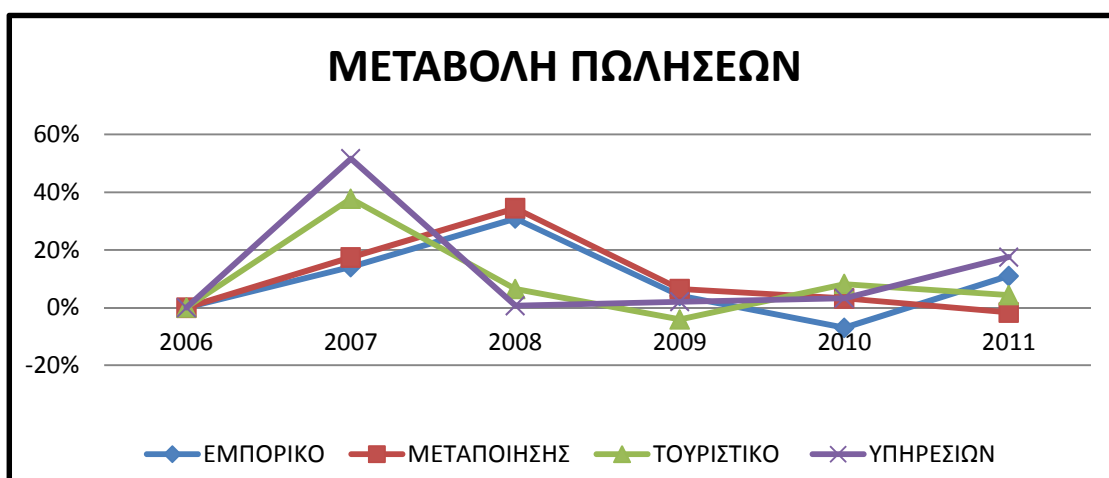
Συμπέρασμα:

Με εξαίρεση το έτος 2007 ο εμπορικός τομέας πραγματοποιεί τις λιγότερες επενδύσεις. Αυξημένες επενδύσεις παρουσιάζει ο τουριστικός τομέας μέχρι το έτος 2009. Ο τομέας των υπηρεσιών εμφανίζει μια αύξηση των επενδύσεων μετά το πέρασμα του έτους 2010. Γενικά όλοι οι τομείς επηρεάζονται στον τομέα των επενδύσεων από την κρίση.

Μεταβολή πωλήσεων.

Έντονες διακυμάνσεις παρουσιάζει η μεταβολή των πωλήσεων, ανά τομέα επιχειρήσεων, στις επιχειρήσεις του νομού Λασιθίου. Ειδικά το έτος 2007 ο τομέας των υπηρεσιών και ο τουριστικός τομέας παρουσιάζουν μεταβολή και ανέρχονται σε ποσοστά 52% και 38% αντίστοιχα. Ο τομέας των υπηρεσιών μέχρι το έτος 2010 μειώνεται σταδιακά, έπειτα το έτος 2011 αυξάνεται και ανέρχεται στο ποσοστό 18%. Στον τομέα της μεταποίησης και στον εμπορικό μεταβάλλονται οι πωλήσεις τους σχεδόν παράλληλα από το έτος 2006 μέχρι και το έτος 2009. Ο τομέας της μεταποίησης, το έτος 2008 μέχρι και το έτος 2011 μειώνεται σταδιακά μέσα στο χρόνο. Ο ακριβώς προαναφερόμενος τομέας από ποσοστό 34% (το έτος 2008) καταλήγει στο -2% το έτος 2011. Τέλος μείωση παρουσιάζει και ο εμπορικός τομέας από το έτος 2008 μέχρι και το έτος 2010, από εκεί και μέχρι το έτος 2011 αυξάνεται και ανεβαίνει σε ποσοστό 11%.

Γράφημα 67:Μεταβολή πωλήσεων κατά τομέα (2006- 2011)

Συμπέρασμα:

Μέχρι το 2008 έντονη αύξηση πωλήσεων παρουσιάζουν οι κλάδοι του εμπορίου και της μεταποίησης. Η πτώση στις πωλήσεις άρχισε στον τουριστικό τομέα και στις υπηρεσίες από το 2007. Μετά το πέρασμα του έτους 2008 παρατηρείται μια γενική μείωση των πωλήσεων σε όλους τους τομείς. Μετά το έτος 2010 παρατηρείται ανάκαμψη για τον εμπορικό και υπηρεσιών τομέα.

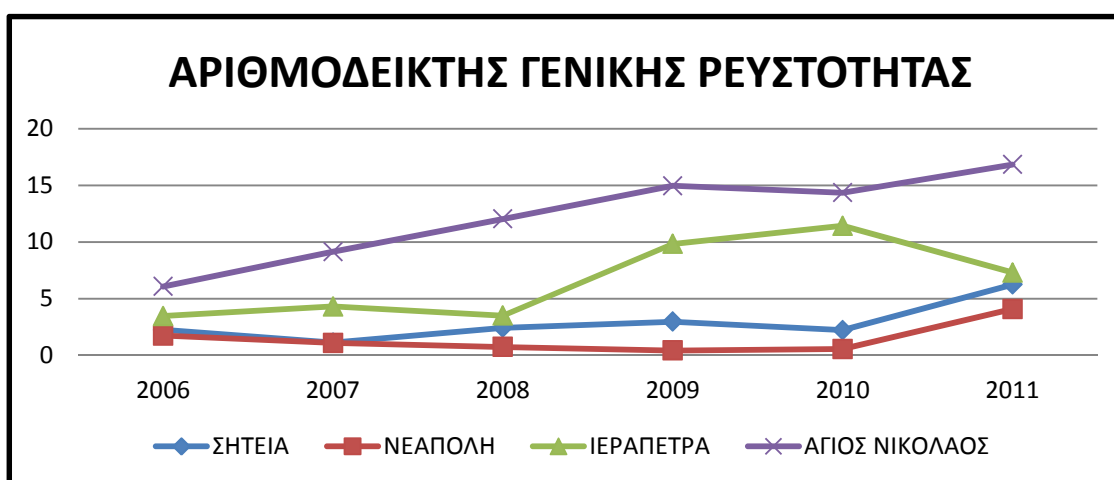
2.1.2. ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΝΟΜΟΥ ΛΑΣΙΘΙΟΥ ΑΝΑ ΠΕΡΙΟΧΗ

Δείκτης Γενικής ρευστότητας.

Από το έτος 2006 και μετά παρατηρείται γενικά μια αύξηση της ρευστότητας σε όλες τις περιοχές . Συγκεκριμένα οι επιχειρήσεις που ανήκουν στον Άγιο Νικόλαο έχουν αυξημένες τιμές σε σχέση με τις υπόλοιπες περιοχές. Το έτος 2006 η ρευστότητα της περιοχής αυτής είναι στις 6,09 μονάδες και ακολουθεί μια ανοδική πορεία μέχρι το έτος 2009 που αγγίζει τις 14,97 μονάδες. Μια ελαχίστη μείωση παρουσιάζεται μεταξύ το έτος 2009 και 2010 της τάξεως των 0,62 μονάδων.

Η ρευστότητα της Ιεράπετρας ακολουθεί μια ομαλή ευθεία πορεία ξεκινώντας το 2006 με 3,47 μονάδες έως και το έτος 2008 με 3,51 μονάδες. Από το 2009 μέχρι και το 2010 αυξάνεται και φτάνει το 2010 στις 11,43 μονάδες. Το έτος 2011 μειώνεται στις 7,31 μονάδες. Σε παράλληλα επίπεδα κινείται η περιοχή της Σητείας και της Νεάπολης. Το έτος 2006 η Νεάπολη έχει ρευστότητα 1,75 μονάδες και η Σητεία 2,26 μονάδες. Το 2010 δεν παρουσιάζουν σημαντικές αυξήσεις δε αυτό το δείκτη. Αλλά από το έτος 2010 έως και το έτος 2011 παρατηρείται αύξηση της ρευστότητας τους. Η αύξηση αυτή αντιστοιχεί σε 3,54 μονάδες για την περιοχή της Νεάπολης και 4,01 μονάδες για της Σητείας .

Γράφημα 68:δείκτης γενικής ρευστότητας κατά περιοχή (2006-2011)

Συμπέρασμα:

Οι επιχειρήσεις του Αγίου Νικολάου έχουν εμφανώς πολύ καλύτερη ρευστότητα από αυτές των άλλων περιοχών. Δεύτερη ανέρχεται η περιοχή της Ιεράπετρας . Ο λόγος αυτός είναι ότι σε αυτές τις περιοχές υπάρχουν μεγάλες ξενοδοχειακές μονάδες, που παρά την κρίση παρουσιάζουν αύξηση λόγω του τουρισμού.

Δείκτης καθαρού περιθωρίου κέρδους.

Το καθαρό περιθώριο κέρδους για τις επιχειρήσεις ,στις περιοχές του νομού Λασιθίου , δεν μεταβάλλεται ιδιαίτερα από έτος σε έτος και οι περισσότερες τιμές των επιχειρήσεων είναι αρνητικές . Εξάιρεση βέβαια αποτελεί η περιοχή του Αγίου Νικολάου κατά το έτος 2008 έως και το έτος 2011 . Μεταξύ των δυο προαναφερόμενων παρατηρείται μείωση από -1,53 το έτος 2008 σε -24,85 το έτος 2011.

Γράφημα 69:Δείκτης καθαρού περιθωρίου κέρδους κατά περιοχή (2006-2011)

Συμπέρασμα:

Οι επιχειρήσεις της περιοχής του Αγίου Νικολάου παρουσιάζουν όλο και λιγότερα κέρδη από λειτουργικές δραστηριότητες, ειδικά μετά το έτος 2008. Ο λόγος είναι ότι στην περιοχή αυτή υπάρχουν μεγάλες ξενοδοχειακές μονάδες των οποίων τα λειτουργικά έξοδα είναι αυξημένα και οι οποίες επηρεάστηκαν αρνητικά από την κρίση .

Δείκτης μικτού περιθωρίου κέρδους.

Αυξημένο μικτό περιθώριο κέρδους παρουσιάζουν οι επιχειρήσεις των περιοχών Ιεράπετρας και Σητείας , ενώ κινούνται σε παράλληλα επίπεδα. Το έτος 2006 το μικτό περιθώριο κέρδους είναι 23,66 για την Σητεία ενώ για την Ιεράπετρα είναι 24,39 μονάδες. Το έτος 2011 οι επιχειρήσεις της Ιεράπετρας και Σητείας παρουσιάζουν τιμές 19,82 και 18,50 μονάδες αντίστοιχα. Οι επιχειρήσεις της περιοχής του Αγίου Νικολάου κατά τα έτη 2006 και 2011 αγγίζουν τις 8,10 και 3,40 μονάδες αντίστοιχα. Εξάιρεση αποτελεί η Νεάπολη . Από το έτος 2006 έως και το 2007 ο συγκεκριμένος δείκτης, στη συγκεκριμένη περιοχή , έχει τιμές 12,80 και 5,07 αντίστοιχα . Από το έτος 2007 έως και το έτος 2008 αυξάνεται κατά 15,37 μονάδες. Αντίθετα μειώνεται το επόμενο έτος και περιορίζεται στις 10,90 μονάδες και τέλος κατά το έτος 2011 παρουσιάζει 19,04 μονάδες.

Γράφημα 70: Δείκτης μικτού περιθωρίου κέρδους κατά περιοχή (2006- 2011)

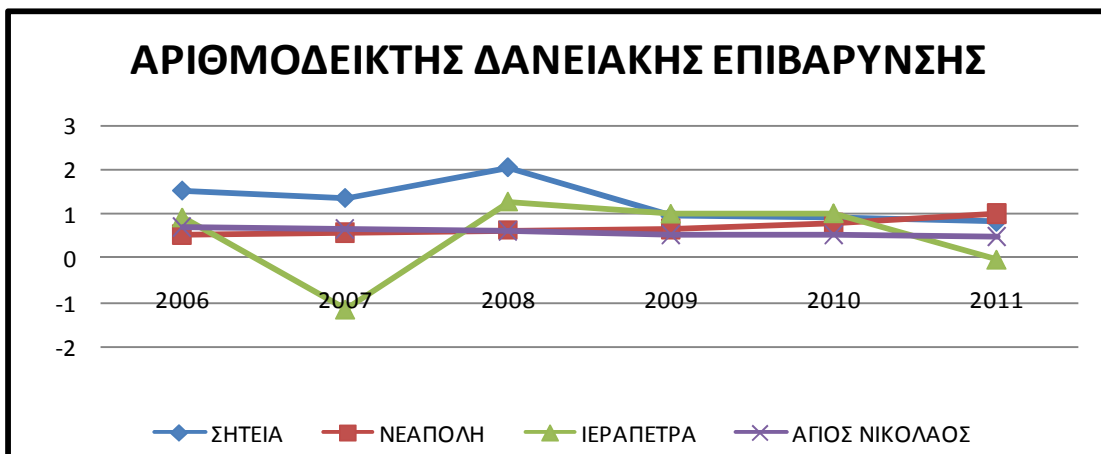

Συμπέρασμα: Οι επιχειρήσεις της περιοχής του Αγίου Νικολάου παρουσιάζουν όλο και λιγότερα μεικτά κέρδη. Ο λόγος είναι ότι στην περιοχή αυτή υπάρχουν μεγάλες ξενοδοχειακές μονάδες των οποίων το κόστος πωληθέντων είναι πιο αυξημένο σε σχέση με τις πωλήσεις τους. Σε πιο ευνοϊκή θέση βρίσκονται οι περιοχές της Ιεράπετρας και της Σητείας, των οποίων η πολιτική των αγορών και των πωλήσεων τους είναι πιο αποδοτική καθ' ότι περιλαμβάνουν επιχειρήσεις σε τομείς αγροτικών προϊόντων μεταποίησης και υπηρεσιών.

Αριθμοδείκτης δανειακής επιβάρυνσης

Ο δείκτης δανειακής επιβάρυνσης για τις επιχειρήσεις, στις περιοχές του νομού Λασιθίου, δεν μεταβάλλεται ιδιαίτερα από έτος σε έτος. Εξάιρεση βέβαια αποτελεί η περιοχή της Ιεράπετρας κατά το έτος 2006 έως και το έτος 2007 μεταξύ των δυο προαναφερόμενων ετών παρατηρείται υψηλή μείωση. Το έτος 2006 λαμβάνει τιμή 0,91 μονάδες και για το έτος 2007 -0,91 μονάδες. Το έτος 2008 ανεβαίνει στις 1,27 μονάδες. Μέχρι το έτος 2010 καταγράφει μια σταθερή σχεδόν χωρίς διακυμάνσεις πορεία. Αύξηση παρουσιάζουν το έτος 2008 οι επιχειρήσεις της Σητείας όπου ο δείκτης παίρνει και τη μέγιστη τιμή του 2,05 μονάδες. Σε σταθερά σχετικά επίπεδα κυμαίνονται διαχρονικά οι επιχειρήσεις της περιοχής της Νεάπολης και Ιεράπετρας.

Γράφημα 71:- Αριθμοδείκτης δανειακής επιβάρυνσης κατά περιοχή (2006- 2011)

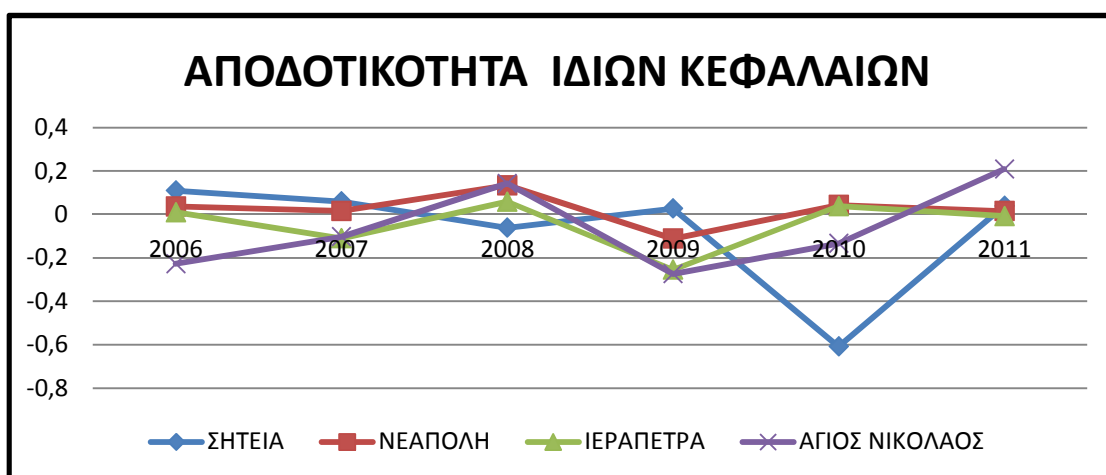
Συμπέρασμα:

Οι επιχειρήσεις τις Ιεράπετρας και της Σητείας από το έτος 2007 μέχρι και το έτος 2008 έχουν αυξήσει τις συνολικές του δανειακές υποχρεώσεις τους (βραχυπρόθεσμες ή μακροπρόθεσμες). Σε σταθερά σχετικά επίπεδα κυμαίνονται διαχρονικά οι επιχειρήσεις όλων των περιοχών μετά το έτος 2009 λόγω της οικονομικής κρίσης.

Δείκτης αποδοτικότητας ιδίων κεφαλαίων.

Ο δείκτης αποδοτικότητας ιδίων κεφαλαίων για τις επιχειρήσεις των περιοχών της Σητείας, της Ιεράπετρας και της Νεάπολης παρουσιάζει μειωμένες τιμές από το έτος 2006 μέχρι και το έτος 2007. Από το έτος 2007 έως και το έτος 2008 όλες οι περιοχές πλην της Σητείας εμφανίζονται με αυξημένη αποδοτικότητα ιδίων κεφαλαίων. Η τιμές, για το έτος 2009, διαμορφώνονται ως εξής -0,27 για τον Άγιο Νικόλαο, -0,25 για την Ιεράπετρα και -0,11 μονάδες για την Νεάπολη. Για την Σητεία ο δείκτης δεν παρουσιάζει ιδιαίτερες διακυμάνσεις πέρα από το έτος 2010 που παρουσιάζει μείωση και φτάνει τις -0,61 μονάδες.

Γράφημα 72: Δείκτης αποδοτικότητας ιδίων κεφαλαίων κατά περιοχή (2006- 2011)

Συμπέρασμα:

Σε γενικά πλαίσια ασταθές παρουσιάζεται η αποδοτικότητα των ιδίων κεφαλαίων για όλες τις περιοχές. Το έτος 2010 η αποδοτικότητα των επιχειρήσεων της Σητείας μειώθηκε σημαντικά αλλά αυξήθηκε σημαντικά το 2011. Πολύ καλή πορεία παρουσιάζουν και οι επιχειρήσεις του Αγίου Νικολάου μετά το έτος 2009.

Δείκτης αποδοτικότητας ενεργητικού.

Η αποδοτικότητα ενεργητικού και ιδιαίτερα για την περιοχή της Ιεράπετρας παρουσιάζει σημαντικές διακυμάνσεις. Το έτος 2007 λαμβάνει την μέγιστη τιμή (0,07 μονάδες). Αύξηση παρουσιάζει η ίδια περιοχή που φτάνει τις 0,002 μονάδες και το έτος 2010. Μια καθοδική πορεία καταγραφεί ο συγκεκριμένος δείκτης για τον Άγιο Νικόλαο. Ξεκινά το έτος 2006 με 0,02 μονάδες και καταλήγει σε -0,04 μονάδες το έτος 2011.

Ο δείκτης της Σητείας παίρνει τη μέγιστη τιμή του κατά το έτος 2006 (0,027 μονάδες) και την ελάχιστη για το έτος 2010 (-0,025 μονάδες). Αντίθετα η Νεάπολη σε σχέση με

τις υπόλοιπες δεν διακυμάνθηκε σημαντικά (όσον αφορά την αποδοτικότητα του ενεργητικού).

Γράφημα 73: Δείκτης αποδοτικότητας ενεργητικού κατά περιοχή (2006- 2011)

Συμπέρασμα:

Οι επιχειρήσεις της περιοχής της Ιεράπετρας διαχειρίζονται πιο αποτελεσματικά τα περιουσιακά τους στοιχεία . Αντιθέτως οι επιχειρήσεις της περιοχής της Νεάπολης υστερούν σημαντικά . Υπάρχει γενική πτώση μετά το έτος 2008 λόγω της κρίσης.

Δείκτης μακροπροθέσμων υποχρεώσεων προς ίδια κεφάλαια.

Οι όλοι οι αριθμοδείκτες μακροπρόθεσμων υποχρεώσεων προς ίδια κεφάλαια από το έτος 2006 μέχρι και το έτος 2009 κυμαίνονται σχεδόν σε σταθερές τιμές. Από το έτος 2009 μέχρι και το έτος 2010 οι δείκτες των περιοχών Σητείας , Νεάπολης και Αγίου Νικόλαου αυξάνονται. Ειδικά καταγράφουν αύξηση της τάξεως των 0,78 για την περιοχή του Αγίου Νικολάου, 0,1 για την Νεάπολη και για την Σητεία 0,87 μονάδες. Έπειτα μειώνονται οι περιοχές της Σητείας και Αγίου Νικολάου κατά 1,40 κα 1,80 μεταξύ των ετών 2010 και 2011 αντίστοιχα.

Γράφημα 74: Δείκτης μακροπροθέσμων υποχρεώσεων προς ίδια κεφάλαια (2006- 2011)

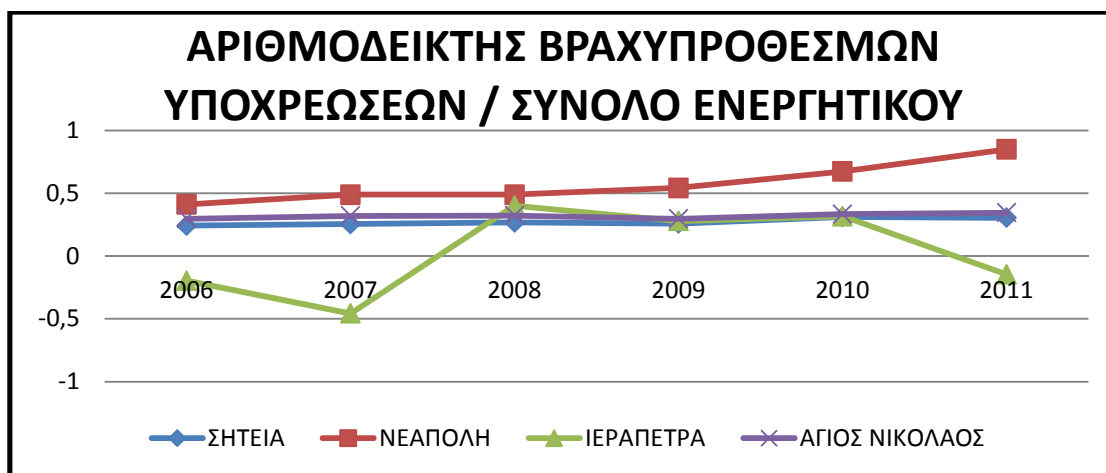
Συμπέρασμα:

Οι επιχειρήσεις της περιοχής της Σητείας παρουσιάζουν μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις σε μεγαλύτερο βαθμό σε σχέση με τις υπόλοιπες περιοχές. Λόγω της απόστασης και της προσβασιμότητας απαιτείται μεγαλύτερο κεφάλαιο με συνέπεια να έχουν αυξημένο μακροπρόθεσμο δανεισμό.

Δείκτης βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων προς σύνολο ενεργητικού.

Ο αριθμοδείκτης των βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων προς το συνολικό ενεργητικό και συγκεκριμένα για τις περιοχές του Αγίου Νικολάου και της Σητείας μεταβάλλονται ελάχιστα. Αντίθετα ο συγκεκριμένος δείκτης για την περιοχή της Ιεράπετρας παρουσιάζει έντονες διακυμάνσεις. Αναλυτικά ο δείκτης αυτής της περιοχής έχει το 2006 -0,20 μονάδες, το 2007 -0,46 μονάδες, το 2008 0,4 μονάδες, το 2010 0,32 μονάδες και τέλος το 2011 -0,15 μονάδες. Όσον αφορά το δείκτη του Αγίου Νικολάου μετά το έτος 2009 έως και 2011 αυξάνεται κατά 0,05 μονάδες.

Γράφημα 75: Δείκτης βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων προς σύνολο ενεργητικού κατά περιοχή (2006- 2011)

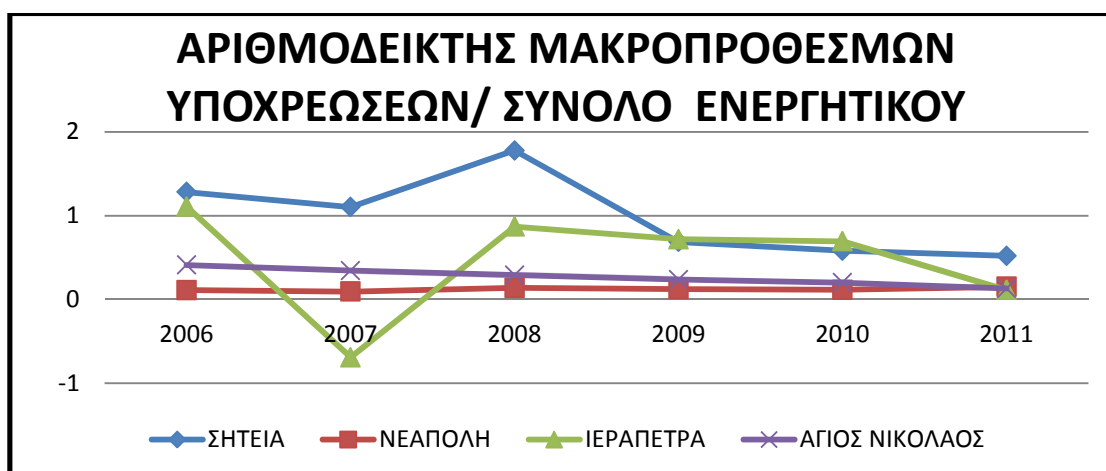
Συμπέρασμα:

Οι επιχειρήσεις της περιοχής της Νεάπολης παρουσιάζουν λιγότερο βραχυπρόθεσμο δανεισμό. Ο λόγος είναι ότι σε αυτή την περιοχή υπάρχουν μικρές επιχειρήσεις με συνέπεια να χρειάζονται βραχυπρόθεσμο δανεισμό.

Δείκτης μακροπρόθεσμων υποχρεώσεων προς σύνολο ενεργητικού.

Ο αριθμοδείκτης μακροπρόθεσμων υποχρεώσεων προς σύνολο ενεργητικού για την περιοχή του Αγίου Νικολάου μειώνεται σχεδόν ευθύγραμμα και με σταθερή πορεία. Ο παραπάνω δείκτης και για την συγκεκριμένη περιοχή ξεκινά με 0,41 μονάδες το έτος 2006 και καταλήγει σε 0,13 μονάδες το έτος 2011. Η περιοχή της Νεάπολης για το δείκτη μεταβάλλεται ελάχιστα σε σχέση με τις υπόλοιπες περιοχές. Σημαντικές αλλαγές παρουσιάζει η περιοχή της Ιεράπετρας και της Σητείας με την πάροδο των χρόνων. Ειδικά η Ιεράπετρα το έτος 2006 έχει 1,11 μονάδες, το 2007 -0,69 μονάδες για το 2007, 0,87 μονάδες το 2008, και το έτος 2011 0,11 μονάδες.

Γράφημα 76: Δείκτης μακροπρόθεσμων υποχρεώσεων προς σύνολο ενεργητικού κατά περιοχή (2006- 2011)

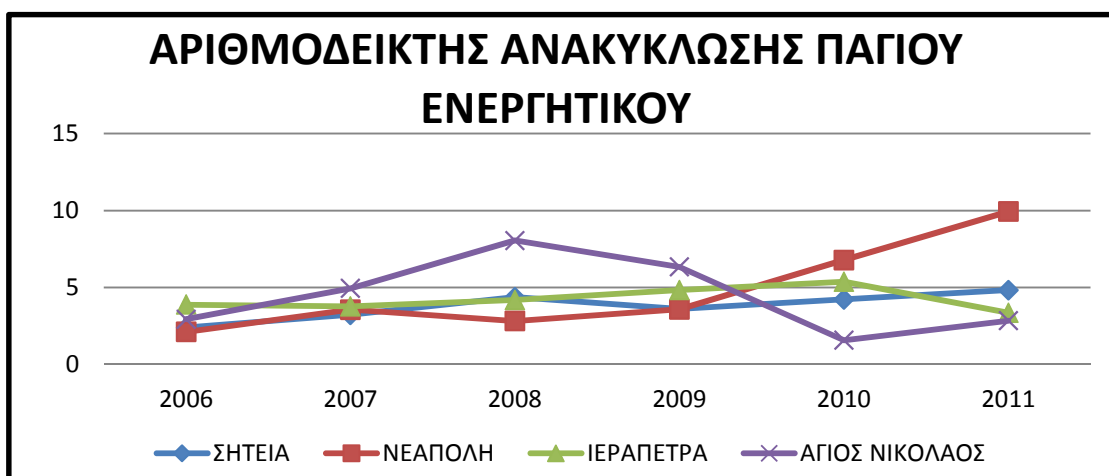
Συμπέρασμα:

Στην περιοχή του Αγίου Νικολάου υπάρχουν μεγάλες ξενοδοχειακές μονάδες με συνέπεια να χρειάζονται περισσότερο μακροπρόθεσμο δανεισμό από τις υπόλοιπες περιοχές. Παράλληλα μια μεγαλύτερη εταιρεία διαθέτει καλύτερη πιστοληπτική ικανότητα σε σχέση με μια μικρή. Έπειτα ακολουθούν οι επιχειρήσεις της περιοχής της Ιεράπετρας και της Σητείας με τελευταία την Νεάπολη λόγω του μικρού μεγέθους των επιχειρήσεων που διαθέτει.

Δείκτης ανακύκλωσης πάγιου ενεργητικού .

Σημαντικές διακυμάνσεις παρουσιάζει ο συγκεκριμένος δείκτης στην περιοχή του Αγίου Νικολάου. Ξεκινώντας με 2,94 μονάδες το έτος 2006 αυξάνεται σε 8,06 μονάδες το έτος 2008 . Έπειτα αυτή η περιοχή καταγράφει καθοδική πορεία μέχρι και το 2010 (με 1,57 μονάδες). Μετέπειτα από το 2010 μέχρι το 2011 αυξάνεται σε αυτή την περιοχή κατά 1,27 μονάδες. Έντονη αυξημένη πορεία καταγράφει, για τη Νεάπολη , ο δείκτης το έτος 2009 μέχρι και 2011 με 3,58 και 9,94 αντίστοιχα. Οι δείκτες των περιοχών Αγίου Νικολάου και Σητείας μεταβάλλονται ελάχιστα σε σχέση με τους υπόλοιπους αριθμοδείκτες.

Γράφημα 77: Δείκτης ανακύκλωσης πάγιου ενεργητικού κατά περιοχή (2006- 2011)

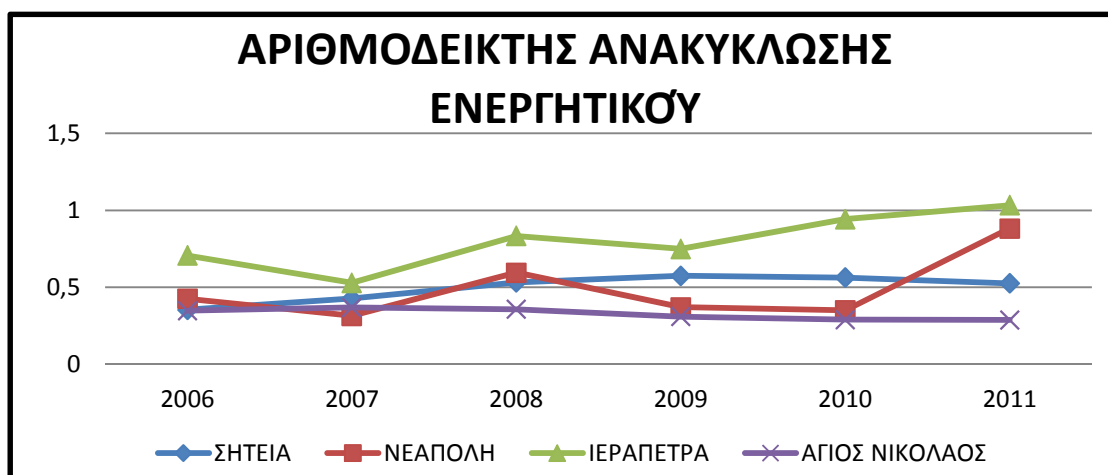
Συμπέρασμα:

Οι επιχειρήσεις της περιοχής του Αγίου Νικολάου μέχρι το έτος 2009 χρησιμοποιούν κατάλληλα τα πάγια περιουσιακά τους στοιχεία για την πραγματοποίηση των πωλήσεων. Μετά το έτος 2009 δεν γίνεται σωστή χρήση των παγίων περιουσιών στοιχείων. Αντιθέτως οι επιχειρήσεις της περιοχής της Νεάπολης διαχειρίζονται καλύτερα μετά το έτος 2009 τα πάγια περιουσιακά τους στοιχεία για την επίτευξη των πωλήσεων.

Δείκτης ανακύκλωσης ενεργητικού.

Χωρίς ιδιαίτερες διακυμάνσεις παρατηρείται η πορεία του δείκτη της Σητείας και του Αγίου Νικολάου. Ξεκινούν, οι συγκεκριμένοι δείκτες, το 2006 με 0,35 μονάδες η Σητεία και ο Άγιος Νικόλαος και καταλήγουν το έτος 2011 με 0,53 και 0,29 μονάδες αντίστοιχα. Αντίθετα με ανοδικές κυρίως διακυμάνσεις κινούνται οι δείκτες υπολοίπων περιοχών. Αυξημένες τιμές παρατηρούνται τα έτη 2008 και 2011 για την περιοχή της Ιεράπετρας και Νεάπολης. Η Νεάπολη τα έτη 2008 και 2011 έχει 0,6 και 0,88 μονάδες αντίστοιχα. Επιπρόσθετα οι τιμές της Ιεράπετρας για τα έτη 2008 και 2011 φτάνουν στις 0,83 και 1,03 μονάδες αντίστοιχα.

Γράφημα 78: Δείκτης ανακύκλωσης ενεργητικού κατά περιοχή (2006- 2011)

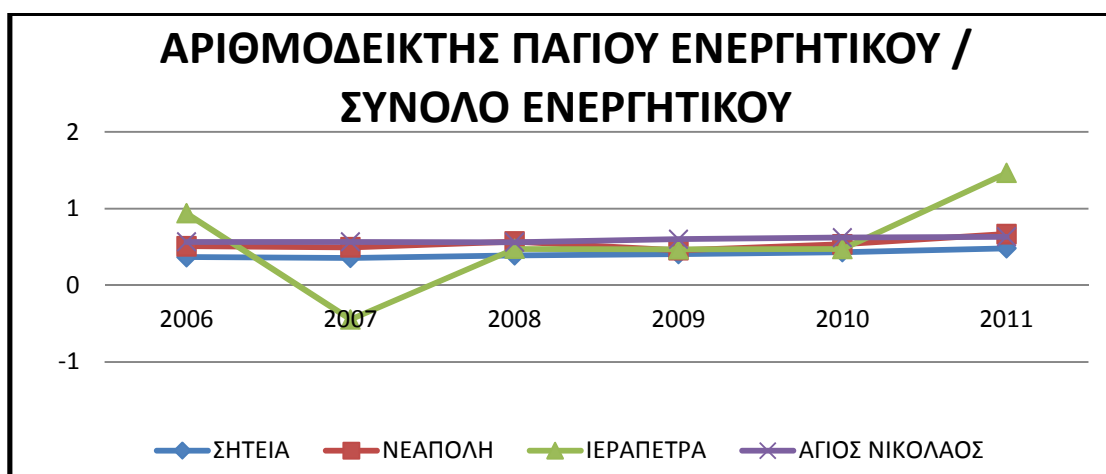
Συμπέρασμα:

Οι επιχειρήσεις της περιοχής της Ιεράπετρας χρησιμοποιούν πιο εντατικά τα πάγια περιουσιακά τους στοιχεία για την πραγματοποίηση των πωλήσεων. Ο λόγος είναι ότι σε αυτή την περιοχή η πλειοψηφία των επιχειρήσεων ανήκουν στον τομέα της μεταποίησης και στον εμπορικό τομέα. Έπειτα ακολουθεί η περιοχή της Σητείας και της Νεάπολης. Οι επιχειρήσεις της περιοχή του Αγίου Νικολάου δεν χρησιμοποιούν τόσο εντατικά τα πάγια περιουσιακά τους στοιχεία για την πραγματοποίηση πωλήσεων.

Δείκτης πάγιου ενεργητικού προς σύνολο ενεργητικού

Δείκτης πάγιου ενεργητικού προς σύνολο ενεργητικού για τις επιχειρήσεις ,στις περιοχές του νομού Λασιθίου , δεν μεταβάλλεται ιδιαίτερα από έτος σε έτος. Εξάιρεση βέβαια αποτελεί η περιοχή της Ιεράπετρας κατά το έτος 2006 έως και το έτος 2007 μεταξύ των δυο προαναφερόμενων ετών παρατηρείται υψηλή μείωση. Το έτος 2006 λαμβάνει τιμή 0,94 μονάδες και για το έτος 2009 -0,45 μονάδες. Το έτος 2008 ανεβαίνει στις 0,47 μονάδες . Μέχρι το έτος 2010 καταγράφει μια σταθερή σχεδόν χωρίς διακυμάνσεις πορεία. Το έτος 2011 η συγκεκριμένη περιοχή λαμβάνει την μεγίστη τιμή αυτού του δείκτη (1,46 μονάδες).

Γράφημα 79: Δείκτης πάγιου ενεργητικού προς σύνολο ενεργητικού κατά περιοχή (2006- 2011)

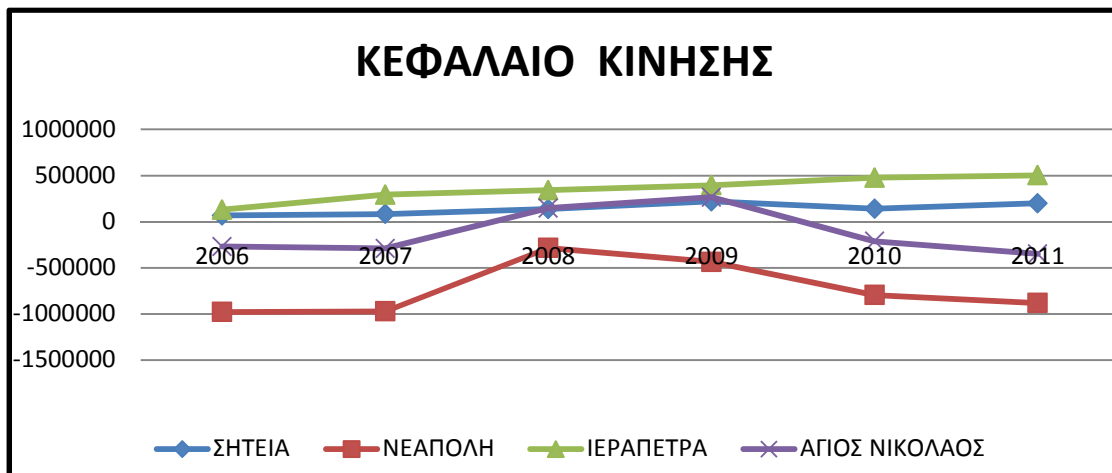
Συμπέρασμα:

Η πλειοψηφία των επιχειρήσεων της περιοχής της Ιεράπετρας ανήκουν στον κλάδο της μεταποίησης και του εμπορίου. Απαιτούν μεγαλύτερο ποσοστό παγίων . Ειδικά μετά το έτος 2010 θα επιβαρύνονται με τόκους και μεγαλύτερες αποσβέσεις.

Κεφάλαιο κίνησης

Το κεφάλαιο κίνησης των επιχειρήσεων της περιοχής της Ιεράπετρας διαθέτει τις υψηλότερες τιμές. Η συγκεκριμένη περιοχή ,από το 2006 (129.719,4€) καταγράφει μια πορεία αύξησης με τελική τιμή το 2011 (502.854,48€).Ανοδικά κινείται το κεφάλαιο κίνησης της Σητείας και Αγίου Νικολάου μέχρι κα το έτος 2009 με 221.328,53€ και 265.928,46€ αντίστοιχα. Σημαντική μείωση του κεφαλαίου κίνησης παρουσιάζουν οι περιοχές της Νεάπολης και του Αγίου Νικολάου. Η Νεάπολη το έτος 2008 παρουσιάζει την μεγίστη τιμή του κεφαλαίου κίνησης (-284.526,35€), έπειτα μειώνεται μέχρι το έτος 2011 (-879.966,03€).Όσον αφορά τον Άγιο Νικόλαο δέχεται μείωση και αυτό μετά το έτος 2009. Από 265.928,46€ το έτος 2009 μειώνεται στις -347.715,94€ το έτος 2011.

Γράφημα 80: Κεφάλαιο κίνησης κατά περιοχή (2006- 2011)

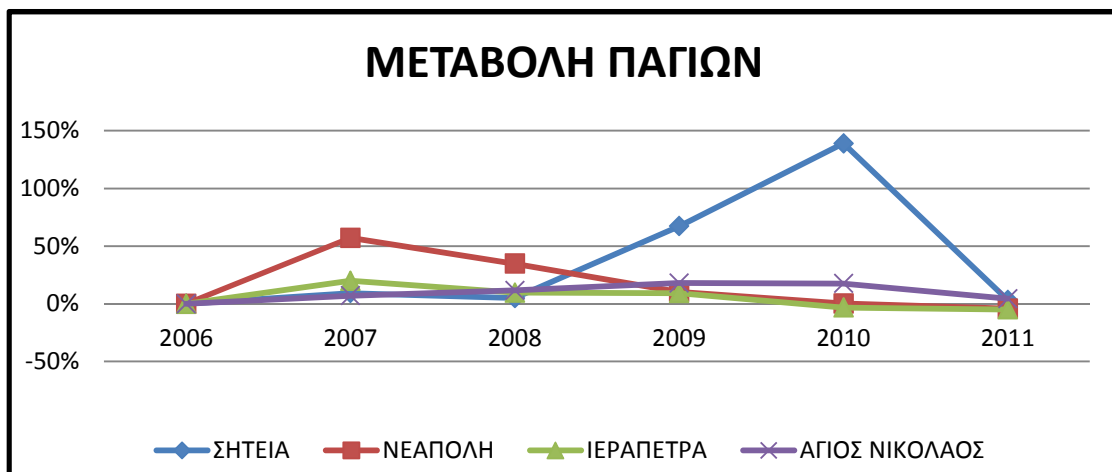
Συμπέρασμα:

Σε σχέση με τις υπόλοιπες η περιοχή της Ιεράπετρας υπερέχει σε κεφάλαιο κίνησης. Έπειτα η περιοχή της Σητείας και του Αγίου Νικολάου. Με το μικρότερο κεφάλαιο κίνησης παρουσιάζονται οι επιχειρήσεις της περιοχής της Νεάπολης, ο λόγος είναι ότι διαθέτει επιχειρήσεις μικρού μεγέθους σε σχέση με τις υπόλοιπες περιοχές.

Μεταβολή παγίων.

Χωρίς ιδιαίτερες διακυμάνσεις παρουσιάζονται τα πάγια περιουσιακά στοιχεία των επιχειρήσεων της περιοχής της Ιεράπετρας και του Αγίου Νικολάου σε σχέση με τις υπόλοιπες περιοχές. Αντίθετα η μεταβολή των πάγιων περιουσιακών στοιχείων της Νεάπολης και της Σητείας αυξήθηκε κατά τα έτη 2007 και 2010 αντίστοιχα. Από το έτος 2006 μέχρι και το έτος 2007 η μεταβολή των πάγιων περιουσιακών στοιχείων των επιχειρήσεων που ανήκουν στην περιοχή της Νεάπολης, ανήλθε στο ποσοστό των 57%. Έπειτα καταγράφει καθοδική πορεία και μειώνεται στο ποσοστό των -4%(έτος 2011). Μετά το έτος 2008 μέχρι και το έτος 2010, η περιοχή της Σητείας αυξάνεται ραγδαία. Ενδιάμεσα στα έτη αυτά η συγκεκριμένη περιοχή παρουσιάζει αύξηση 134%,το πέρασμα του έτους 2010 μειώνεται και αγγίζει το ποσοστό των 3%(το έτος 2011).

Γράφημα 81:Μεταβολή παγίων κατά περιοχή (2006- 2011)

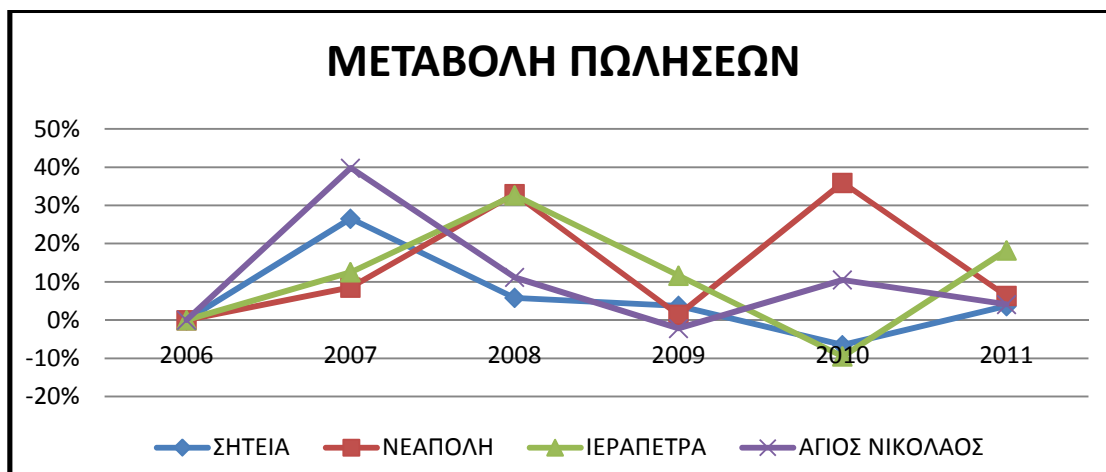
Συμπέρασμα:

Στην περιοχή του Αγίου Νικολάου και της Ιεράπετρας πραγματοποιούνται οι λιγότερες επενδύσεις. Η περιοχή της Σητείας το έτος 2010 αυξάνει τις πωλήσεις της . Η αύξηση αυτή οφείλεται στο γεγονός ότι μια μεγάλη ανώνυμη εταιρεία πραγματοποιεί μεγάλες επενδύσεις σε σχέση με τις υπόλοιπες επιχειρήσεις. Η Νεάπολη το έτος 2007 εμφανίζει αυξημένες επενδύσεις , βέβαια μετά το πέρασμα του έτους αυτό μειώνονται.

Μεταβολή πωλήσεων .

Αυξημένες μεταβολές πωλήσεων παρουσιάζουν οι επιχειρήσεις που ανήκουν στην περιοχή της Ιεράπετρας. Οι επιχειρήσεις της προαναφερομένης περιοχής ,από το ποσοστό των 13% (έτος 2007) αυξάνονται έντονα και αγγίζουν ποσοστό 33% (έτος 2008). Αυξημένες τιμές επίσης ,παρουσιάζουν και οι επιχειρήσεις της Νεάπολης κατά τα έτη 2008 κα 2010 με ποσοστά 33% και 36% αντίστοιχα. Οι επιχειρήσεις της περιοχής της Σητείας παρουσιάζουν αύξηση, της μεταβολής των πωλήσεων, το έτος 2007, έπειτα ακολουθούν μια καθοδική πορεία . Όσον αφορά τις επιχειρήσεις του Αγίου Νικολάου , η μεταβολή των πωλήσεων τους το έτος 2007 ανήλθε στο ποσοστό 40%, έπειτα μειώνονται σταδιακά μέχρι το έτος 2009(στο ποσοστό -2%). Το έτος 2010 μια μικρή αύξηση ωθεί τις επιχειρήσεις του Αγίου Νικολάου στο 11%, αργότερα το έτος 2011 παρουσιάζεται μειωμένο και ανέρχεται στο ποσοστό 4%.

Γράφημα 82:Μεταβολή πωλήσεων κατά περιοχή (2006- 2011)

Συμπέρασμα:

Σε δυσμενή και σχεδόν σταθερή θέση παρουσιάζονται οι επιχειρήσεις των περιοχών του Αγίου Νικολάου και της Ιεράπετρας . Αντίθετα, παρόλες τις διακυμάνσεις ,οι επιχειρήσεις των περιοχών της Νεάπολης και του Αγίου Νικολάου υπερέχουν έναντι των υπόλοιπων περιοχών.

2.4. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Στην περιφέρεια Λασιθίου τις καλύτερες επιδόσεις εμφανίζουν οι επιχειρήσεις του τομέα της μεταποίησης και του εμπορικού τομέα. Αντίθετα σε δυσμενή κατάσταση εμφανίζεται ο τουριστικός τα τομέας και ο τομέας των υπηρεσιών με όχι και τόσο καλές επιδόσεις.

Αναφορικά με την περιοχή δραστηριότητας των επιχειρήσεων της περιφέρειας Λασιθίου οι επιχειρήσεις της περιοχής της Ιεράπετρας εμφανίζουν τις καλύτερες επιδόσεις και δεύτερες έρχονται οι επιχειρήσεις της περιοχής της Νεάπολης . Αντίθετα σε δυσμενή θέση εμφανίζονται οι επιχειρήσεις της περιοχής του Αγίου Νικολάου και της Σητείας με τις λιγότερες επιδόσεις.

Οι επιχειρήσεις του εμπορικού τομέα έχουν ανάγκη να αυξήσουν τα κεφάλαια κίνησης τους ώστε να μπορούν να ανταπεξέλθουν καλύτερα στις καθημερινές τους υποχρεώσεις. Μια καλύτερη διαχείριση των λειτουργικών εξόδων , στο τουριστικό τομέα , θα επιφέρει πιο αυξημένο καθαρό περιθωρίου κέρδους. Επιπρόσθετα ο τομέας των υπηρεσιών και ο τουριστικός δεν διαχειρίζονται αποτελεσματικά τα περιουσιακά τους στοιχεία για την πραγματοποίηση των πωλήσεων.

Όσον αφορά τις επιχειρήσεις του τουριστικού τομέα και του τομέα της μεταποίησης με μια μικρή μείωση των πάγιων περιουσιακών τους στοιχείων έχουν λιγότερα έξοδα από τόκους και αποσβέσεις. Τέλος ο τουριστικός ειδικά μετά το έτος 2009 έχει ανάγκη να αυξήσει τα κεφάλαια κίνησης των επιχειρήσεων του.

Οι επιχειρήσεις της περιοχής της Σητείας και της περιοχής της Νεάπολης έχουν ανάγκη να αυξήσουν τα κεφάλαια κίνησης τους ώστε να μπορούν να ανταπεξέλθουν καλύτερα στις καθημερινές τους υποχρεώσεις. Παράλληλα για τις επιχειρήσεις της περιοχής του Αγίου Νικολάου απαιτείται καλύτερη πολιτική αγορών - πωλήσεων και διαχείριση λειτουργικών δραστηριοτήτων .

Για τις επιχειρήσεις της περιοχής της Νεάπολης απαιτείται καλύτερη διαχείριση των περιουσιακών τους στοιχείων και βελτίωση της εικόνας τους απέναντι στους δανειστές τους. Όσον αφορά τις επιχειρήσεις της περιοχής της Ιεράπετρας μια μικρή μείωση των πάγιων περιουσιακών τους στοιχείων θα τους αποφέρει λιγότερα έξοδα από τόκους και αποσβέσεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3: ΟΙΚΟΝΟΜΕΤΡΙΚΟ ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΜΕ ΔΕΔΟΜΕΝΑ ΠΑΝΕΛ.

Σκοπός του κεφαλαίου αυτού είναι να ερευνήσει ποιό παράγοντες συσχετίζονται με την αποδοτικότητα των επιχειρήσεων της περιφέρειας Λασιθίου. Για τον σκοπό αυτό χρησιμοποιούνται στοιχεία πάνελ για διάστημα 2008-2011 ετών, με δείγμα 251 επιχειρήσεων.

Μια ιδιαίτερη κατηγορία δεδομένων αποτελούν τα πάνελ δεδομένα ή panel or longitudinal data από την αγγλική ορολογία. Αποτελούν ένα συνδυασμό των χρονολογικών σειρών και διαστρωματικών στοιχείων. Για παράδειγμα τα οικονομικά στοιχεία διάφορων επιχειρήσεων σε μια σειρά δέκα ετών.

Υπόδειγμα απαραίτητων ή σταθερών επιδράσεων(fixed effects model).

Το υπόδειγμα με πάνελ δεδομένα διαστρωματικών παρατηρήσεων παρουσιάζεται ως εξής :

$$Y_{it} = \alpha_i + \beta x_{it} + \varepsilon_{it}$$

Όπου $i=1, \dots, N$ και συμβολίζει την διαστρωματική παρατήρηση και $t=1, \dots, N$ την χρονική περίοδο.

Το α_i καλείται απαραίτητη σταθερή επίδραση. Προκύπτει από παράγοντες που συμπεριλαμβάνονται ή δεν συμπεριλαμβάνονται στο υπόδειγμα και έχουν σχέση με τις ερμηνευτικές μεταβλητές.

Το ε_{it} καλείται σφάλμα ιδιοσυγκρασίας . Προκύπτει από παράγοντες που δεν έχουν σχέση με τις ερμηνευτικές μεταβλητές.

Αποτέλεσμα των προαναφερόμενων είναι η δυνατότητα της χρησιμοποίησης της μεθόδου ελαχίστων τετραγώνων. Η μέθοδος των ελαχίστων τετραγώνων (OLS) είναι η πιο συνηθισμένη μέθοδος για να κατασκευάσουμε μια εξίσωση παλινδρόμησης. Κατά την μέθοδο αυτή το άθροισμα των τετραγώνων των καταλοίπων ελαχιστοποιείται . (Συριόπουλος & Φίλιππας, 2010)

Αναφορά σε προηγούμενες εμπειρικές έρευνες.

Κατά την εμπειρική ανάλυση των Βούλγαρη, Παπαδόγωνα, & Λεμονάκη (2013) σε 693 επιχειρήσεις από τους κλάδους μεταλλουργίας , μηχανολογικών , ηλεκτρολογικών, ηλεκτρονικών και μεταποίησης προϊόντων για τα έτη 1996-2011 συμπεραίνεται ότι η ανταγωνιστικότητα των επιχειρήσεων έχει θετική σχέση με το μέγεθος των επιχειρήσεων και αρνητική σχέση με την ηλικία τους. Παράλληλα η δανειακή επιβάρυνση μειώνει την ανταγωνιστικότητα . Επίσης ο αριθμοδείκτης των πάγιων περιουσιακών στοιχείων προς το σύνολο του ενεργητικού μειώνει την ανταγωνιστικότητα των επιχειρήσεων .

Συμφώνα με εμπειρική έρευνα των Τζελέπη & Σκούρα (2006) στην οποία χρησιμοποιήθηκαν δεδομένα από ελληνικές βιομηχανίες τροφίμων και ποτών για τα έτη 1982 -1996 πρόεκυψε ότι το μέγεθος των επιχειρήσεων επηρεάζει θετικά το

μερίδιο των επιχειρήσεων στην αγορά , τις πωλήσεις τους και την απόδοση του ενεργητικού.

Μια εμπειρική έρευνα , που απευθύνεται σε 600 επιχειρήσεις, των Ittner, Larcker, & Randall (2003) , υποστηρίζει την θετική σχέση μεταξύ της αποδοτικότητας του ενεργητικού και του μεγέθους των επιχειρήσεων.

Σε δείγμα 469 επιχειρήσεων οι Waddock , Graves (1997) εξετάζουν την οικονομική επίδοση των επιχειρήσεων (ROA)σε σχέση με εταιρική κοινωνική επίδοση. Όσον αφορά το δείκτη δανειακής επιβάρυνσης και της αποδοτικότητας του ενεργητικού καταλήγουν ότι σχετίζονται αρνητικά μεταξύ τους.

Για την μέτρηση της αποδοτικότητας σε εμπορικές τράπεζες οι Μαματζάκης και Ρεμούντος (2003) χρησιμοποίησαν τους δείκτες απόδοσης ενεργητικού (ROA) και απόδοσης ίδιων κεφαλαίων (ROE) . Η εμπειρική αυτή ανάλυση χρησιμοποιεί δεδομένα ελληνικών εμπορικών τραπεζών για τα έτη 1989-2002. Όσον αφορά τους δείκτες απόδοσης ενεργητικού , δανειακής επιβάρυνσης και μέγεθος επιχειρήσεων , καταλήγουν ότι το μέγεθος των επιχειρήσεων έχει θετική σχέση με την αποδοτικότητα του ενεργητικού . Επίσης θετική σχέση εμφανίζεται μεταξύ του δείκτη δανειακής επιβάρυνσης και της απόδοσης του ενεργητικού.

Σύμφωνα με την εμπειρική έρευνα του Roberts (1992) σε 500 μεγάλες επιχειρήσεις των κλάδων της αυτοκινητοβιομηχανίας, τροφίμων ,υγείας και προσωπικής φροντίδας, αερογραμμών , ελαιοβιομηχανίας , ξενοδοχειακών επιχειρήσεων και οικιακών συσκευών για τα έτη 1984 έως και 1986 εξετάζεται η εταιρική κοινωνική ευθύνη των επιχειρήσεων. Από τη ανάλυση αυτή προκύπτει ότι η απόδοση της εταιρικής κοινωνικής ευθύνης επηρεάζεται θετικά με το δείκτη δανειακής επιβάρυνσης και την ηλικία ενώ αρνητικά με το μέγεθος των επιχειρήσεων .

3.1. ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ

Στο παρόν κεφάλαιο έγινε μια θεωρητική αναφορά στο υπόδειγμα και στα δεδομένα πάνελ. Οι αριθμοδείκτες που προέκυψαν από την προηγούμενη ανάλυση στο δεύτερο κεφάλαιο. Δηλαδή τα δεδομένα των οικονομικών καταστάσεων των επιχειρήσεων του νομού Λασιθίου από την ICAP και με τη βοήθεια στοιχείων από το επιμελητήριο Λασιθίου και του τμήματος εμπορίου ,αναλύονται με τη χρήση αριθμοδεικτών και αφορούν τις Ανώνυμες εταιρείες και τις εταιρείες περιορισμένης ευθύνης (251 επιχειρήσεις σε σύνολο) του νομού Λασιθίου, για τα έτη 2008-2011.

Οι αριθμοδείκτες αποδοτικότητα ενεργητικού ως εξαρτημένη μεταβλητή και ανεξάρτητες μεταβλητές οι δείκτες καθαρό περιθώριο κέρδους ,πάγια περιουσιακά στοιχεία προς το σύνολο του ενεργητικού, η δανειακή επιβάρυνση , το εταιρικό μέγεθος και η ηλικία των επιχειρήσεων του νομού παλινδρομούνται με τη χρήση του προγράμματος EVIEWS, για να προκύψουν τα ανάλογα συμπεράσματα. Το μοντέλο που χρησιμοποιείται είναι το μοντέλο των σταθερών επιδράσεων .Η επιλογή του μοντέλου αυτού έγινε λόγω για τρόπου παρουσίασης των αποτελεσμάτων αλλά και γιατί είναι πιο εύκολο να εφαρμοστεί το μοντέλο αυτό στα δεδομένα αυτή της πτυχιακής εργασίας.

Για την ανάλυση αυτή χρησιμοποιείται η αποδοτικότητα του ενεργητικού(για τα έτη 2008-2011) ως εξαρτημένη μεταβλητή και ως ανεξάρτητες μεταβλητές το Καθαρό περιθώριο κέρδους προ φόρο εισοδήματος(για τα έτη 2008-2011),το Εταιρικό μέγεθος (για τα έτη 2008-2011),ο Αριθμοδείκτης πάγιων περιουσιακών προς το σύνολο του ενεργητικού(για τα έτη 2008-2011), η Ηλικία (για τα έτη 2008-2011)και η Δανειακή επιβάρυνση (για τα έτη 2008-2011). Όλες οι παραπάνω μεταβλητές έχουν προκύψει από τον μέσο όρο όλων των επιχειρήσεων για τα εξεταζόμενα έτη 2006-2011. Για τον υπολογισμό της ηλικίας των επιχειρήσεων λαμβάνεται υπόψη η ηλικία μετά το έτος 1986, λόγω αδυναμίας καταγραφής τους από τις αρμόδιες αρχές. Παρακάτω αναφέρονται τα σύμβολο η ονοματολογία και ο τύπος υπολογισμού των μεταβλητών.

Πίνακας 9:Επεξήγηση συντομογραφίας μεταβλητών και τύποι αυτών .

Σύμβολο μεταβλητής	Ονοματολογία μεταβλητής	Τύπος υπολογισμού
KSE	Αποδοτικότητα ενεργητικού (για τα έτη 2008-2011)	$\frac{\text{Καθαρά κέρδη χρήσης}}{\text{Σύνολο ενεργητικού}}$
KPK	Καθαρό περιθώριο κέρδους προ φόρο εισοδήματος(για τα έτη 2008-2011)	$\frac{\text{Καθαρά κέρδη χρήσης}}{\text{Κυκλος εργασιών}} \times 100.$
PASE	Αριθμοδείκτης πάγιων περιουσιακών προς το σύνολο του ενεργητικού(για τα έτη 2008-2011)	$\frac{\text{Καθαρή αξία παγιων}}{\text{Σύνολο ενεργητικού}}$
LNE	Εταιρικό μέγεθος (για τα έτη 2008-2011)	Ο λογάριθμος του ενεργητικού
AGE	Ηλικία (για τα έτη 2008-2011)	Η ηλικία των επιχειρήσεων
MBSE	Δανειακή επιβάρυνση (για τα έτη 2008-2011)	$= \frac{\text{Σύνολο δανειων}}{\text{Σύνολο παθητικου}}$

3.2. ΑΝΑΛΥΣΗ

Τα δεδομένα των παραπάνω μεταβλητών που αφορούν 251 επιχειρήσεις ,για τα έτη 2008 έως και 2011 , εισήχθησαν στο ενίews . μετά από τις απαραίτητες ενέργειες και με την μέθοδο των ελαχίστων τετραγώνων ,σε δεδομένα πάνελ ,έδωσαν τα παρακάτω αποτελέσματα.

Πίνακας 10: Αποτέλεσμα παλινδρόμησης.

Εξαρτημένη μεταβλητή	KSE			
Ανεξάρτητες μεταβλητές	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	-0.153845	0.236054	-0.651735	0.5148
KPK	0.002909	0.000695	4.187569	0.0000***
PASE	-0.001095	0.005398	-0.202783	0.8394
MBSE	0.055632	0.011834	4.700951	0.0000***
LNE	0.002964	0.016687	0.177612	0.8591
AGE	0.005307	0.004233	1.253607	0.2104
Αριθμός παρατηρήσεων	1004			
R-squared	0.636682			
Adjusted R-squared	0.493267			

*Για επίπεδο στατιστικής σημαντικότητας 10%

**Για επίπεδο στατιστικής σημαντικότητας 5%

***Για επίπεδο στατιστικής σημαντικότητας 1%

Εξίσωση παλινδρόμησης

$$\text{KSE} = -0.153844504 + 0.002909007835*\text{KPK} - 0.001094705487*\text{PASE} + 0.05563168692*\text{MBSE} + 0.00296379554*\text{LNE} + 0.005307090752*\text{AGE}$$

3.3. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ:

Ερμηνεύοντας την προαναφερόμενη εξίσωση παλινδρόμησης και λαμβάνοντας υπόψη επίπεδο τη θεωρία ,προκύπτουν τα παρακάτω:

Ο συντελεστής του καθαρού περιθωρίου κέρδους προ φόρο εισοδήματος είναι στατιστικά σημαντικός άρα υπάρχει θετική σχέση μεταξύ του καθαρού περιθωρίου κέρδους και της αποδοτικότητας του ενεργητικού . Δηλαδή μια αύξηση του καθαρού περιθωρίου κέρδους αυξάνει την αποδοτικότητα του ενεργητικού.

Μια αύξηση των πάγιων περιουσιακών στοιχείων θα μείωνε την αποδοτικότητα του ενεργητικού. Όμως ο συντελεστής του αριθμοδείκτη των πάγιων περιουσιακών στοιχείων προς το σύνολο του ενεργητικού δεν είναι στατιστικά σημαντικός , οπότε δεν υπάρχει καμία είδους σχέση μεταξύ του συγκεκριμένου δείκτη και της αποδοτικότητας του ενεργητικού.

Ο συντελεστής της δανειακής επιβάρυνσης είναι στατιστικά σημαντικός άρα υπάρχει θετική σχέση μεταξύ του συγκεκριμένου δείκτη και της αποδοτικότητας του ενεργητικού . Δηλαδή μια αύξηση των δανείων (βραχυπρόθεσμα – μακροπρόθεσμα)αυξάνει την αποδοτικότητα του ενεργητικού. Η σχέση αυτή οφείλεται στο γεγονός ότι σε αυτή την περιοχή δεν υπάρχουν πολλές μεγάλες επιχειρήσεις ώστε να λαμβάνουν υψηλό δανεισμό με αποτέλεσμα να επωφελούνται από την δανειακή επιβάρυνση.

Μια αύξηση του εταιρικού μεγέθους θα αύξανε την αποδοτικότητα του ενεργητικού. όμως ο συντελεστής του εταιρικού μεγέθους δεν είναι στατιστικά σημαντικός , οπότε δεν υπάρχει καμία είδους σχέση μεταξύ του εταιρικού μεγέθους και της αποδοτικότητας του ενεργητικού.

Μια αύξηση της ηλικίας των εταιρειών θα αύξανε την αποδοτικότητα του ενεργητικού. Όμως ο συντελεστής του εταιρικού μεγέθους δεν είναι στατιστικά σημαντικός οπότε δεν υπάρχει και σε αυτή την περίπτωση καμία είδους σχέση μεταξύ του εταιρικού μεγέθους και της αποδοτικότητας του ενεργητικού.

Συντελεστής προσδιορισμού.

Το 63,67% της συνολικής μεταβλητότητας εξαρτημένης μεταβλητής οφείλεται από την επίδραση των τιμών των ανεξαρτήτων μεταβλητών πάνω στην εξαρτημένη μεταβλητή. Ενώ το 36,33% της συνολικής μεταβλητότητας της εξαρτημένης μεταβλητής οφείλεται σε άγνωστους παράγοντες.

ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Σκοπός της παρούσας πτυχιακής εργασίας αποτελεί η παρουσίαση του οικονομικού προφίλ των επιχειρήσεων του νομού Λασιθίου. Επιπρόσθετος σκοπός είναι η διερεύνηση της απόδοσης και βιωσιμότητας των επιχειρήσεων του εξεταζομένου νομού.

Στο κεφάλαιο πρώτο αναλύονται σε θεωρητικό επίπεδο οι επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στην Ελλάδα. Έπειτα με δεδομένα από το εμπορικό – βιομηχανικό επιμελητήριο Λασιθίου παρουσιάζονται τα είδη των επιχειρήσεων του νομού. Η παρουσίαση εκτελείται με τη βοήθεια διαγραμμάτων .Τα διαγράμματα παρουσιάζουν το μέσο όρο της κατανομής των επιχειρήσεων ανά τομέα . Έπειτα παρουσιάζεται πάλι, μέσω διαγραμμάτων ,η κατανομή των επιχειρήσεων στις τέσσερις περιοχές του νομού Λασιθίου καθώς ,ο επιμερισμός των τμημάτων σε σύνολο καθώς και το μέγεθος των επιχειρήσεων(ΑΕ-ΕΠΕ) κατά τομέα και περιοχή.

Με βάση την παραπάνω ανάλυση το μεγαλύτερο ποσοστό των επιχειρήσεων του νομού Λασιθίου , σε γενικές γραμμές , κατέχουν οι ατομικές επιχειρήσεις . Έπειτα ακολουθούν οι ομόρρυθμες εταιρείες ,μετά οι ανώνυμες εταιρείες και μετά ακολουθούν στην ίδια κατηγορία οι κοινωνίες οι εταιρείες περιορισμένης ευθύνης οι ετερόρρυθμες εταιρείες και οι μονοπρόσωπες εταιρείες περιορισμένης ευθύνης. Τέλος παρουσιάζονται με τα ίδια ποσοστά οι ιδιωτικές κεφαλαιουχικές εταιρείες οι συνεταιρισμοί και οι ενώσεις συνεταιρισμών.

Η πλειοψηφία των επιχειρήσεων ανά τομέα συγκεντρώνεται στον εμπορικό τομέα μετά στον τομέα των υπηρεσιών, στη μεταποίηση και τα μικρότερα ποσοστά επιχειρήσεων εμφανίζονται στον τουριστικό τομέα. Παράλληλα η πλειοψηφία των επιχειρήσεων ανά περιοχή εμφανίζεται στον Άγιο Νικόλαο έπειτα στην Ιεράπετρα μετά στην Σητεία .Ενώ η Νεάπολη εμφανίζει τα λιγότερα ποσοστά επιχειρήσεων.

Όσον αφορά το μέγεθος των επιχειρήσεων (ΑΕ_ΕΠΕ) ανά τομέα οι μεγαλύτερες σε μέγεθος ανά τομέα (ΑΕ-ΕΠΕ) επιχειρήσεις παρουσιάζονται στον τουριστικό τομέα . Έπειτα στον τομέα της μεταποίησης και μετά στο τομέα των υπηρεσιών . Αντίθετα οι μικρότερες σε μέγεθος επιχειρήσεις παρουσιάζονται στον εμπορικό τομέα.

Παράλληλα στη διάκριση του μεγέθους ανά περιοχή ,οι μεγαλύτερες επιχειρήσεις παρουσιάζονται στην περιοχή του Αγίου Νικολάου ,επειτα στην Ιεράπετρα και μετά στη Σητεία . Αντίθετα οι μικρότερες σε μέγεθος επιχειρήσεις παρουσιάζονται στην περιοχή της Νεάπολης.

Στο δεύτερο κεφάλαιο αναφέρονται τα είδη και οι λόγοι ανάλυσης των οικονομικών καταστάσεων. Μετά γίνεται μια αναφορά στους επιλεγμένους αριθμοδείκτες και στον τρόπο υπολογισμού τους. Παράλληλα γίνεται μια θεωρητική αναφορά στην μεταβολή των πωλήσεων , των πάγιων και στο κεφάλαιο κίνησης . Από την ICAP και με τη βοήθεια των στοιχείων του επιμελητηρίου Λασιθίου όπως και του τομέα του εμπορίου , οι οικονομικές καταστάσεις των ανωνύμων εταιρειών και εταιρειών περιορισμένης ευθύνης αναλύονται με τη χρήση αριθμοδεικτών .

Η ανάλυση των οικονομικών καταστάσεων επιμερίζεται ανάλογα με τον τομέα και την περιοχή των επιχειρήσεων του νομού Λασιθίου. Ειδικότερα οι αριθμοδείκτες χωρίζονται σε εμπορικό τομέα , τουριστικό τομέα , τομέα υπηρεσιών , και τομέα μεταποίησης, στην περιοχή του Αγίου Νικολάου στις Ιεράπετρας στις Σητείας και στην Νεάπολης. Όλες οι μέσες τιμές των αριθμοδεικτών , του κεφαλαίου κίνησης και της μεταβολή των παγίων και πωλήσεων παρουσιάζονται με τη χρήση διαγραμμάτων στους ανάλογους τομείς και περιοχές.

Από την παραπάνω ανάλυση προκύπτει ότι οι επιχειρήσεις του εμπορικού τομέα έχουν ανάγκη να αυξήσουν τα κεφάλαια κίνησης τους ώστε να μπορούν να ανταπεξέλθουν καλύτερα στις καθημερινές τους υποχρεώσεις. Με μια καλύτερη διαχείριση των λειτουργικών εξόδων , ο τουριστικός τομέας , θα επιφέρει πιο αυξημένο καθαρό περιθώριο κέρδους. Επιπρόσθετα ο τομέας των υπηρεσιών και ο τουριστικός δεν διαχειρίζονται αποτελεσματικά τα περιουσιακά τους στοιχεία για την πραγματοποίηση των πωλήσεων.

Όσον αφορά τις επιχειρήσεις του τουριστικού τομέα και του τομέα της μεταποίησης με μια μικρή μείωση των πάγιων περιουσιακών τους στοιχείων έχουν λιγότερα έξοδα από τόκους και αποσβέσεις. Τέλος του τουριστικό ειδικά μετά το έτος 2009 έχει ανάγκη να αυξήσει τα κεφάλαια κίνησης των επιχειρήσεων του.

Οι επιχειρήσεις της περιοχής της Σητείας και της περιοχής της Νεάπολης έχουν ανάγκη να αυξήσουν τα κεφάλαια κίνησης τους ώστε να μπορούν να ανταπεξέλθουν καλύτερα στις καθημερινές τους υποχρεώσεις. Παράλληλα για τις επιχειρήσεις της περιοχής του Αγίου Νικολάου απαιτείται καλύτερη πολιτική αγορών - πωλήσεων και διαχείριση λειτουργικών δραστηριοτήτων .

Για τις επιχειρήσεις της περιοχής της Νεάπολης απαιτείται καλύτερη διαχείριση των περιουσιακών τους στοιχείων και βελτίωση της εικόνας τους απέναντι στους δανειστές τους. Όσον αφορά τις επιχειρήσεις της περιοχής της Ιεράπετρας μια μικρή μείωση των πάγιων περιουσιακών τους στοιχείων θα τους αποφέρει λιγότερα έξοδα από τόκους και αποσβέσεις.

Στην περιφέρεια Λασιθίου τις καλύτερες επιδόσεις εμφανίζουν οι επιχειρήσεις του τομέα της μεταποίησης και του εμπορικού τομέα. Αντίθετα σε δυσμενή κατάσταση εμφανίζεται ο τουριστικός τομέας και ο τομέας των υπηρεσιών με όχι και τόσο καλές επιδόσεις.

Αναφορικά με την περιοχή δραστηριότητας των επιχειρήσεων της περιφέρειας Λασιθίου οι επιχειρήσεις της περιοχής της Ιεράπετρας εμφανίζουν τις καλύτερες επιδόσεις και δεύτερες έρχονται οι επιχειρήσεις της περιοχής της Νεάπολης . Αντίθετα σε δυσμενή θέση εμφανίζονται οι επιχειρήσεις της περιοχής του Αγίου Νικολάου και της Σητείας με τις λιγότερες επιδόσεις.

Το τρίτο κεφάλαιο γίνεται μια θεωρητική αναφορά στο υπόδειγμα και στα δεδομένα πάνελ. Οι αριθμοδείκτες που προέκυψαν από την προηγούμενη ανάλυση στο δεύτερο κεφάλαιο δηλαδή τα δεδομένα των οικονομικών καταστάσεων των επιχειρήσεων του νομού Λασιθίου από την ICAP αναλύονται με τη χρήση αριθμοδεικτών . Οι αριθμοδείκτες αποδοτικότητα ενεργητικού ως εξαρτημένη μεταβλητή και ανεξάρτητες μεταβλητές οι δείκτες καθαρό περιθώριο κέρδους ,πάγια περιουσιακά

στοιχεία προς το σύνολο του ενεργητικού, η δανειακή επιβάρυνση , το εταιρικό μέγεθος και η ηλικία των επιχειρήσεων του νομού παλινδρομούνται με τη χρήση του προγράμματος EVIEWS και προκύπτουν τα παρακάτω συμπεράσματα:

- Μια αύξηση του καθαρού περιθωρίου κέρδους αυξάνει την αποδοτικότητα των συνολικών επενδυμένων κεφαλαίων των επιχειρήσεων του νομού.
- Μια αύξηση ή μείωση των πάγιων περιουσιακών στοιχείων δεν επηρεάζει την αποδοτικότητα των επιχειρήσεων του νομού.
- Μια αύξηση όμως των δανείων (μακροπρόθεσμα ή βραχυπρόθεσμα) αυξάνει την αποδοτικότητα των επιχειρήσεων του νομού.
- Η ηλικία και το εταιρικό μέγεθος των επιχειρήσεων του νομού δεν επηρεάζει την αποδοτικότητα των επιχειρήσεων του εξεταζόμενου νομού.

Γενικά οι επιχειρήσεις πρέπει να φροντίζουν να διαχειρίζονται σωστά τα δάνεια τους ώστε να επιτυγχάνουν υψηλά κέρδη . Η χρήση δανεισμού φαίνεται να τις ευνοεί διότι τις βοηθά να επεκταθούν με αύξηση των παγίων τους και των πωλήσεων τους. Θα πρέπει να προσέχουν ώστε να μην υπερβαίνουν το όριο δανεισμού τους και τα δάνεια να δρουν ενεργητικά και όχι μειωτικά στην επιχείρηση.

Σε αυτό το σημείο η παρούσας πτυχιακής εργασίας θα ήθελα να προσθέσω τις δυσκολίες που αντιμετωπιστήκαν μέχρι τη εκπόνηση της. Η συγκεκριμένη πτυχιακής εργασία θα μπορούσε να περιέχει στοιχεία από πιο πρόσφατα οικονομικά έτη . Βεβαία λόγω της αδυναμίας πρόσβασης σε οικονομικές καταστάσεις των ετών 2012 και 2013 η ανάλυση περιορίζεται μέχρι το οικονομικό έτος 2011.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΕΣ ΑΝΑΦΟΡΕΣ

- Dehning, B., & Richardson, V. j. (2002). Returns on Investments in Information Technology :A Research Synthesis. *Journal of Information Systems*, Vol 16, σσ. 7-30.
- Dess, G. G., & Robinson, R. B. (1984). Measuring Organizational Performance in the Absence of Objective Measures : The case of privately - Held Firm and Conglomerate business Unit. *Strategic Management Journal* , vol 5, σσ. 265-273.
- DeYoung, R., & Hasan, I. (1998). The performance fo de novo comercial banks: A profit efficiensy approach. *Journal of BANKING & FINANCE* ,vol 1, σσ. 656-587 .
- Ittner, C. D., Larcker, D. F., & Randall, T. (2003). Performance implications of strategy performance peasurement in financial services firms. *Accounting Organizations and society* vol 1, pp. 715-741,.
- moneypedia.gr. (x.x.). *monetpedia.gr*. Ανάκτηση από monetpedia.gr: www.moneypedia.gr
- Souza, J. D., & Megginson, W. L. (1999). The financial and operating performance of privatized firms during the 1990S. *Journal of Finance* .
- StarupGreece. (2012, Ιούνιος 11). *SrarupGreece*. Ανάκτηση από SrarupGreece: www.starupgreece.gov.gr
- StarupGreece. (2011, Φεβρουάριος 4). *StarupGreece*. Ανάκτηση από StarupGreece: www.starupgreece.gov.gr
- Tzelepis, D., & Skuras, D. (2006). Strategic performance measurement and the use of capital subsidies. *International Journal of Productivity and Performance Management*, vol 5 , σσ. 527-538.
- Voulgaris, F., Papadogonas, T., & Lemonakis, C. (2013). Drivers of competitiveness in manufacturing Industry: the case of technology sectors in Greece. *Journal of Economics and Development Studies* , vol1, pp. 1-9.
- Wooldridge, J. M. (2006). *Εισαγωγή στην οικονομετρία μια νέα προσέγγιση*. Αθήνα: Εκδόσεις Παπαζήση.
- Αποστολόπουλος, Θ. Η. (2003). *Περιγραφική στατιστική επιχειρήσεων*. Αθήνα: Εκδόσεις Σύγχρονη εκδοτική.
- Γκίκα, Δ. χ. (2002). *Η ανάλυση και οι χρήσεις των λογιστικών καταστάσεων*. Αθήνα: Εκδόσεις Γ. Μπένου.
- ΕΛ.ΣΤΑΤ. (2011). *Ελληνική Στατιστική Αρχή*. Ανάκτηση από Ελληνική Στατιστική Αρχή: www.statistics.gr/portal/page/portal/ESYE

- Ζοπουνίδης, Κ. (2007). *Βασικές αρχές και σύγχρονα θέματα του χρηματοοικονομικού μάρνατζμεντ*. Αθήνα: Εκδόσεις Κλειδάριθμος.
- Κάντζος, Κ. (2002). *Ανάλυση Χρηματοοικονομικών καταστάσεων*. Αθήνα: Εκδόσεις Interbooks.
- Κωφού, Ά. (2001). *Κρήτη*. Αθήνα: Εκδόσεις ΕΚΔΟΤΙΚΗ ΑΘΗΝΩΝ Α.Ε.
- Λαζαρίδης, Α. (2005). *Οικονομετρία II*. Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις Ζυγός.
- Μακρυγιωργάκης, Μ. (χ.χ.). *Περιπτωσιολογικές διερευνήσεις εταιρικών θεμάτων*. Αθήνα: Εκδόσεις Παπαζήση.
- Νιάρχος, Ν. Α. (2004). *Χρηματοοικονομική ανάλυση λογιστικών καταστάσεων*. Αθήνα: Εκδόσεις Σταμούλη.
- Ξενοδοχειακό Επιμελητήριο Ελλάδος. (χ.χ.). *Ξενοδοχειακό Επιμελητήριο Ελλάδος*. Ανάκτηση από Ξενοδοχειακό Επιμελητήριο Ελλάδος: www.grhotels.gr/GR/Pages/default.aspx
- Σπανάκης, Σ. (χ.χ.). *Η Κρήτη τουρισμός ιστορία αρχαιολογία*. Ηράκλειο Κρήτης: Εκδόσεις Βαγγέλη Απ. Σφακιανάκη.
- Συριόπουλος, Δ., & Φίλιππας, Κ. (2010). *Οικονομετρικά υποδείγματα και εφαρμογές με το Enviews*. Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις Ανικούλα.
- Σφακιανός, Γ. Κ. (1994). *Εμπορικό Δίκαιο*. Αθήνα: Εκδόσεις Interbooks.
- Σφακιανός, Γ. Κ. (1994). *Εμπορικό Δίκαιο*. Αθήνα: Εκδόσεις INTERBOOKS.
- Τζαβαλής, Η. (2008). *Οικονομετρία*. Αθήνα: Εκδόσεις ΟΠΑ.
- Τζωρτζάκης, Κ., & Τζωρτζάκη, Α.-Μ. (2007). *Οργάνωση και διοίκηση το management της νέας εποχής*. Εκδόσεις Rosili.
- Χρήστου, Γ. Κ. (2007). *Εισαγωγή στην οικονομετρία*. Αθήνα: Εκδόσεις Gutenberg.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α

ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΣΤΑ ΤΕΣΣΕΡΑ ΤΜΗΜΑΤΑ ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ ΛΑΣΙΘΙΟΥ.

2012	ΕΜΠΟΡΙΚΟ	ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗΣ	ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟ	ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	ΣΥΝΟΛΟ
ΑΤΟΜΙΚΕΣ	76%	72%	72%	86%	79,99%
ΚΟΙΝΩΝΙΕΣ	0%	0%	1%	1%	0,52%
ΙΚΕ	0%	0%	0%	0%	0,05%
ΑΕ	5%	6%	17%	3%	5,28%
ΕΠΕ	2%	2%	2%	1%	1,41%
ΕΕ	2%	3%	1%	1%	1,33%
ΟΕ	14%	16%	6%	8%	10,54%
ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΙ	1%	1%	0%	0%	0,31%
ΜΟΝ ΙΚΕ	0%	0%	0%	0%	0,03%
ΜΟΝ ΕΠΕ	0%	1%	1%	0%	0,50%
ΕΝΩΣΗ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΩΝ	0%	0%	0%	0%	0,05%
ΣΥΝΟΛΟ	100%	100%	100%	100%	100%

2010	ΕΜΠΟΡΙΚΟ	ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗΣ	ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟ	ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	ΣΥΝΟΛΟ
ΑΤΟΜΙΚΕΣ	77%	74%	87%	87%	81,14%
ΚΟΙΝΩΝΙΕΣ	0%	0%	1%	1%	0,48%
ΙΚΕ	0%	0%	0%	0%	0,00%
ΑΕ	5%	6%	16%	3%	4,94%
ΕΠΕ	1%	2%	2%	1%	1,26%
ΕΕ	2%	2%	1%	1%	1,34%
ΟΕ	14%	14%	6%	8%	10,13%
ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΙ	1%	1%	0%	0%	0,31%
ΜΟΝ ΙΚΕ	0%	0%	0%	0%	0,00%
ΜΟΝ ΕΠΕ	0%	1%	0%	0%	0,35%
ΕΝΩΣΗ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΩΝ	0%	0%	0%	0%	0,04%
ΣΥΝΟΛΟ	100%	100%	100%	100%	100%

2008	ΕΜΠΟΡΙΚΟ	ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗΣ	ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟ	ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	ΣΥΝΟΛΟ
ΑΤΟΜΙΚΕΣ	76%	74%	76%	88%	81,89%
ΚΟΙΝΩΝΙΕΣ	0%	0%	0%	0%	0,01%
ΙΚΕ	0%	0%	0%	0%	0,01%
ΑΕ	5%	5%	15%	3%	4,81%
ΕΠΕ	1%	2%	2%	1%	1,21%
ΕΕ	2%	3%	1%	1%	1,29%
ΟΕ	15%	14%	5%	7%	10,07%
ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΙ	1%	1%	0%	0%	0,28%
ΜΟΝ ΙΚΕ	0%	0%	0%	0%	0,01%
ΜΟΝ ΕΠΕ	0%	0%	1%	0%	0,36%
ΕΝΩΣΗ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΩΝ	0%	0%	0%	0%	0,04%
ΣΥΝΟΛΟ	100%	100%	100%	100%	100,00%

2006	ΕΜΠΟΡΙΚΟ	ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗΣ	ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟ	ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	ΣΥΝΟΛΟ
ΑΤΟΜΙΚΕΣ	76%	78%	77%	89%	82,93%
ΚΟΙΝΩΝΙΕΣ	0%	0%	0%	0%	0,00%
ΙΚΕ	0%	0%	0%	0%	0,00%
ΑΕ	5%	5%	16%	2%	4,84%
ΕΠΕ	1%	2%	2%	1%	1,21%
ΕΕ	2%	1%	1%	1%	0,94%
ΟΕ	15%	12%	4%	7%	9,54%
ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΙ	1%	1%	0%	0%	0,26%
ΜΟΝ ΙΚΕ	0%	0%	0%	0%	0,00%
ΜΟΝ ΕΠΕ	0%	0%	0%	0%	0,23%
ΕΝΩΣΗ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΩΝ	0%	0%	0%	0%	0,05%
ΣΥΝΟΛΟ	100%	100%	100%	100%	100,00%

2004	ΕΜΠΟΡΙΚΟ	ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗΣ	ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟ	ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	ΣΥΝΟΛΟ
ΑΤΟΜΙΚΕΣ	78%	81%	77%	90%	84,42%
ΚΟΙΝΩΝΙΕΣ	0%	0%	0%	0%	0,00%
ΙΚΕ	0%	0%	0%	0%	0,00%
ΑΕ	5%	6%	16%	3%	5,16%
ΕΠΕ	1%	1%	2%	1%	1,13%
ΕΕ	2%	1%	1%	0%	0,90%
ΟΕ	13%	10%	3%	6%	7,88%
ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΙ	1%	1%	0%	0%	0,25%
ΜΟΝ ΙΚΕ	0%	0%	0%	0%	0,00%
ΜΟΝ ΕΠΕ	0%	0%	0%	0%	0,21%
ΕΝΩΣΗ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΩΝ	0%	0%	0%	0%	0,05%
ΣΥΝΟΛΟ	100%	100%	100%	100%	100,00%

2002	ΕΜΠΟΡΙΚΟ	ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗΣ	ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟ	ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	ΣΥΝΟΛΟ
ΑΤΟΜΙΚΕΣ	78%	81%	77%	89%	83,69%
ΚΟΙΝΩΝΙΕΣ	0%	0%	0%	0%	0,00%
ΙΚΕ	0%	0%	0%	0%	0,00%
ΑΕ	5%	5%	16%	3%	5,20%
ΕΠΕ	1%	1%	3%	1%	1,24%
ΕΕ	2%	1%	1%	0%	0,88%
ΟΕ	14%	10%	4%	7%	8,48%
ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΙ	1%	0%	0%	0%	0,24%
ΜΟΝ ΙΚΕ	0%	0%	0%	0%	0,00%
ΜΟΝ ΕΠΕ	0%	0%	0%	0%	0,21%
ΕΝΩΣΗ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΩΝ	0%	0%	0%	0%	0,06%
ΣΥΝΟΛΟ	100%	100%	100%	100%	100,00%

2011	ΕΜΠΟΡΙΚΟ	ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗΣ	ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟ	ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	ΣΥΝΟΛΟ
ΑΤΟΜΙΚΕΣ	76%	72%	74%	87%	80%
ΚΟΙΝΩΝΙΕΣ	0%	0%	1%	1%	0%
ΙΚΕ	0%	0%	0%	0%	0%
ΑΕ	5%	6%	16%	3%	5%
ΕΠΕ	2%	2%	2%	1%	1%
ΕΕ	2%	2%	1%	1%	1%
ΟΕ	14%	16%	6%	8%	10%
ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΙ	1%	1%	0%	0%	0%
ΜΟΝ ΙΚΕ	0%	0%	0%	0%	0%
ΜΟΝ ΕΠΕ	0%	1%	1%	0%	1%
ΕΝΩΣΗ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΩΝ	0%	0%	0%	0%	0%
ΣΥΝΟΛΟ	100%	100%	100%	100%	100%

2009	ΕΜΠΟΡΙΚΟ	ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗΣ	ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟ	ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	ΣΥΝΟΛΟ
ΑΤΟΜΙΚΕΣ	77%	74%	76%	88%	82%
ΚΟΙΝΩΝΙΕΣ	0%	0%	0%	0%	0%
ΙΚΕ	0%	0%	0%	0%	0%
ΑΕ	5%	6%	15%	3%	5%
ΕΠΕ	1%	2%	2%	1%	1%
ΕΕ	2%	3%	1%	1%	1%
ΟΕ	15%	14%	5%	8%	10%
ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΙ	1%	1%	0%	0%	0%
ΜΟΝ ΙΚΕ	0%	0%	0%	0%	0%
ΜΟΝ ΕΠΕ	0%	1%	0%	0%	0%
ΕΝΩΣΗ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΩΝ	0%	0%	0%	0%	0%
ΣΥΝΟΛΟ	100%	100%	100%	100%	100%

2007	ΕΜΠΟΡΙΚΟ	ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗΣ	ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟ	ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	ΣΥΝΟΛΟ
ΑΤΟΜΙΚΕΣ	77%	75%	77%	89%	82%
ΚΟΙΝΩΝΙΕΣ	0%	0%	0%	0%	0%
ΙΚΕ	0%	0%	0%	0%	0%
ΑΕ	5%	5%	15%	2%	5%
ΕΠΕ	1%	2%	2%	1%	1%
ΕΕ	2%	2%	1%	1%	1%
ΟΕ	13%	14%	4%	7%	10%
ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΙ	1%	1%	0%	0%	0%
ΜΟΝ ΙΚΕ	0%	0%	0%	0%	0%
ΜΟΝ ΕΠΕ	0%	0%	0%	0%	0%
ΕΝΩΣΗ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΩΝ	0%	0%	0%	0%	0%
ΣΥΝΟΛΟ	100%	100%	100%	100%	100%

2005	ΕΜΠΟΡΙΚΟ	ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗΣ	ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟ	ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	ΣΥΝΟΛΟ
ΑΤΟΜΙΚΕΣ	77%	79%	77%	89%	83%
ΚΟΙΝΩΝΙΕΣ	0%	0%	0%	0%	0%
ΙΚΕ	0%	0%	0%	0%	0%
ΑΕ	5%	5%	16%	3%	5%
ΕΠΕ	1%	2%	2%	1%	1%
ΕΕ	2%	1%	1%	1%	1%
ΟΕ	14%	11%	4%	7%	9%
ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΙ	1%	1%	0%	0%	0%
ΜΟΝ ΙΚΕ	0%	0%	0%	0%	0%
ΜΟΝ ΕΠΕ	0%	0%	0%	0%	0%
ΕΝΩΣΗ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΩΝ	0%	0%	0%	0%	0%
ΣΥΝΟΛΟ	100%	100%	100%	100%	100%

2003	ΕΜΠΟΡΙΚΟ	ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗΣ	ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟ	ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	ΣΥΝΟΛΟ
ΑΤΟΜΙΚΕΣ	78%	73%	73%	91%	82%
ΚΟΙΝΩΝΙΕΣ	0%	0%	0%	0%	0%
ΙΚΕ	0%	0%	0%	0%	0%
ΑΕ	5%	5%	15%	3%	5%
ΕΠΕ	1%	1%	3%	1%	1%
ΕΕ	2%	1%	1%	0%	1%
ΟΕ	14%	19%	8%	5%	10%
ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΙ	1%	1%	0%	0%	0%
ΜΟΝ ΙΚΕ	0%	0%	0%	0%	0%
ΜΟΝ ΕΠΕ	0%	0%	0%	0%	0%
ΕΝΩΣΗ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΩΝ	0%	0%	0%	0%	0%
ΣΥΝΟΛΟ	100%	100%	100%	100%	100%

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β

Αποτέλεσμα παλινδρόμησης

Dependent Variable: KSE

Method: Panel Least Squares

Date: 03/16/14 Time: 16:49

Sample: 2008 2011

Cross-sections included: 251

Total panel (unbalanced) observations: 902

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
	-			
C	0.153845	0.236054	-0.651735	0.5148
KPK	0.002909	0.000695	4.187569	0.0000
	-			
PASE	0.001095	0.005398	-0.202783	0.8394
MBSE	0.055632	0.011834	4.700951	0.0000
LNE	0.002964	0.016687	0.177612	0.8591
AGE	0.005307	0.004233	1.253607	0.2104

Effects Specification

Cross-section fixed (dummy variables)

R-squared	0.636682	Mean dependent var	0.034185
Adjusted R-squared	0.493267	S.D. dependent var	0.209932
			-
S.E. of regression	0.149440	Akaike info criterion	0.730026
Sum squared resid	14.42675	Schwarz criterion	0.633590
Log likelihood	585.2416	F-statistic	4.439439
Durbin-Watson stat	2.417977	Prob(F-statistic)	0.000000